

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 15 de setembre de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XVI - Núm. 782 ■ 175 ptes.

S'iniciarà el 21 de gener de 1995 a la Catedral de Tarragona

L'arquebisbe Torrella convoca oficialment el Concili Provincial Tarraconense

Decret de convocatòria

En nom de la Santíssima i Indivisa Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant. Amén.

Amb data de 29 de novembre de 1992, us vaig adreçar un anunci joïós: el de la decisió de convocar el Concili Provincial Tarraconense i la convocatòria de la seva preparació. En aquell document feiem esment de la venerable tradició conciliar arrelada a les nostres Esglésies -que reprenem per segona vegada-, de les finalitats que ens hem proposat, del consentiment dels germans bisbes, de l'autorització papal per tal que en pugui formar part l'Església germana de Barcelona i de l'esperit amb què hem de viure aquest esdeveniment eclesial.

Posteriorment, es va fer una àmplia consulta sobre possibles temes, i aquests últims mesos s'ha portat a terme l'etapa diocesana de reflexió.

Ara, arribat el moment oportú de convocar el Concili pròpiament dit, per les presents, d'acord amb el cànon 442, amb el consentiment de l'arquebisbe de Barcelona i dels bisbes sufraganis, convocho el Concili Provincial Tarraconense.

El Concili s'iniciarà amb la celebració de l'Eucaristia,

a Tarragona, el dia 21 de gener de 1995, festivitat dels sants màrtirs Fructuós, bisbe, i dels seus diaques Auguri i Eulogi; continuarà amb les sessions de treball a Sant Cugat del Valles, i es clourà a Tarragona el diumenge 4 de juny, solemnitat de la Pentecosta. Les qüestions a tractar seran les mateixes que s'han estudiat en l'etapa diocesana de reflexió, és a dir: *Anunciar l'Evangeli a la nostra societat; La Paraula de Déu i els Sagraments en*

les nostres Esglésies; la sol·licitud pels més pobres i marginats, i la comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies.

En la nostra exhortació pastoral *Esperit, ¿què dius a les Esglésies de la Tarraconense?* del propassat 6 de gener, vam explicar els objectius i les motivacions del nostre Concili Provincial Tarraconense, tot reafirmant la nostra fidelitat a les decisions i intuïcions del Concili Vaticà II. Les vuit Esglésies germanes farem el Concili amb esperit de conversió i de renovació i deixant-nos evangelitzar per a ser servidors d'una nova evangelització, que és l'eix vertebrador de tot el treball conciliar.

Preguem pel feliç desenvolupament del nostre Concili. Que l'Esperit, que és qui ens convoca, ens vivifiqui i ens faci millors testimonis del Déu vivent.

Tarragona, dia vuit de setembre de 1994, festa del Naixement de la Verge Maria.

A Ramon Torrella i Casanoves

Davant quasi un milió de persones a Zagreb

El Sant Pare abraça el cardenal Kuharic, arquebisbe de Zagreb

Joan Pau II crida els croats a la concòrdia i la reconciliació amb els serbis i els musulmans

Frustrat per la intransigència serbia, el pelegrinatge del Sant Pare a Sarajevo ha hagut de ser aplaçat per a una altra ocasió més favorable, malgrat la ferma decisió de Joan Pau II de fer-s'hi present fins a darrera hora.

Un proverbi montenegrí resa: «No és pas Déu qui ha separat les religions, són els homes». El Papa ha estat rebut com un àngel de pau per l'arquebisbe de Zagreb, el cardenal Kuharic. «No és lícit atribuir a les religions el fenomen de la intolerància nacionalista que està fent estralls en aquestes regions», va dir el Papa diumenge passat davant del milió de croates i pelegrins d'arreu reunits per la Missa a l'hipòdrom de Zagreb. «Ha arribat l'hora —va dir— per a l'Església de Zagreb i de tota

Croàcia, de fer-se promotora del perdó recíproc i de la reconciliació».

En aquest seu darrer pelegrinatge Joan Pau II ha assumit una de les més delicades missions del seu pontificat: exaltar la fe d'una comunitat catòlica, corregir el nacionalisme exacerbant, denunciar la guerra i donar la mà sense rencor als seus germans ortodoxes, els quals havien jutjat d'indesitjable la seva presència a Belgrad.

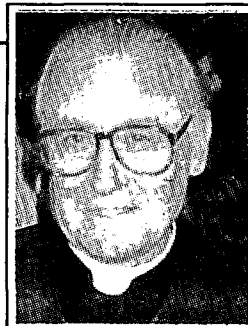
Joan Pau II ha demostrat, una vegada més, ser un decidit apòstol de la reconciliació entre els pobles, aconseguint un pelegrinatge molt arriscat.

Més informació a pàgs. 5 i 6

A Sta. Maria del Mar, a les 18 h.

Noces d'argent episcopals de Mons. Ricard M. Carles

El passat 3 d'agost es va complir el 25è aniversari de la consagració episcopal de l'Arquebisbe Carles. Aquest diumenge, 18 de setembre, la comunitat diocesana celebrarà aquesta efemèride amb una solemne celebració eucarística, presidida pel seu Pastor, acompanyat del Nunci del Sant Pare, dels bisbes auxiliars, altres bisbes familiars i amics d'arreu. «CC» felicita de tot cor a l'arquebisbe Carles, president del seu Patronat, i s'uneix a ell en la pregària, desitjant-li el bo i millor tant a ell com a la nostra arxidiòcesi. Aquest diumenge, serem molts els lectors i subscriptors de «CC» que a les 18.00 h. li farem costat en la celebració de Sta. Maria del Mar.

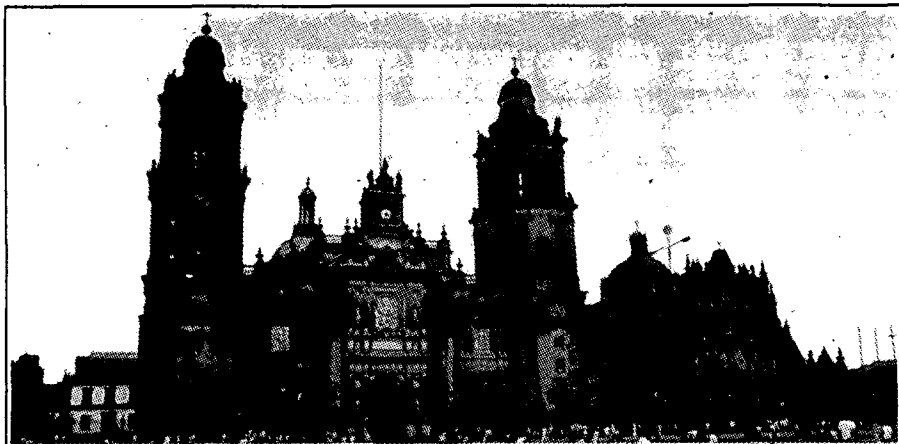

VIATGE A

Del 5 al 18 de novembre

MÈXIC / YUCATÁN / GUATEMALA

«Un repàs a les cultures pre-colombines i a l'evangelització»

- CIUTAT DE MÈXIC i santuari de Guadalupe.
- TEOTIHUACÁN: punt neuràlgic de la mitologia mexicana.
- VILLAHERMOSA: capital moderna de l'estat de Tabasco i antic centre de la cultura olmeca.
- PALENQUE: important centre arqueològic de la cultura maia, situat al bell mig de la selva tropical.
- MÈRIDA: ciutat colonial construïda pels espanyols, capital del Yucatán.
- KABAH: amb el Palau de les Màscaraes, la construcció més extravagant de l'imperi maia.
- UXMAL: elegància en els seus edificis i rica decoració.
- CHICHÉN ITZÁ: espectacular centre de culte maia.

- CANCÚN: important zona turística, banyada per les clares aigües del Carib.
- ISLA DE LAS MUJERES: petita illa del Carib, envoltada de palmeres i cabanes rústegues.

GUATEMALA:

- TIKAL: bressol de la civilització maia, situada al centre de l'exuberant selva tropical del Petén.
- GUATEMALA: capital del país.
- CHICHICASTENANGO: vila indígena amb mercat artesanal.
- LLAC ATITLÁN: als peus d'aquest volcà, amb interessants poblats on es mantenen vius els costums i les tradicions.

AVÍS:

Les dependències de l'Associació d'AMICS, a la plaça d'Urquinaona, restaran obertes els matins, de 10 a 1, durant tot el mes d'AGOST.

Terra Santa

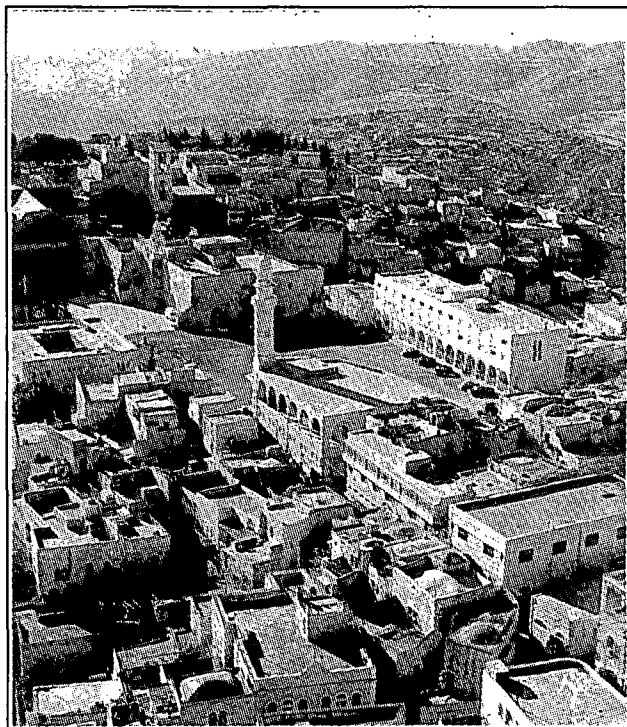
Del 3 al 12 d'octubre

VISITANT, COM A «PELEGRINS DE LA PARAULA», LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzaret, el mont Carmel, etc.

PODEU FER-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» SEGUINT DE PROP LES PETJADES DE JESÚS

DEMANEU INFORMACIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

El Caire: el missatge profètic de l'Església

A mesura que ens anaven arribant del Caire, les notícies de la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament suscitaven en nosaltres un sentiment agredolç.

D'una banda, ens hem sentit mortificats per molts comentaris que presentaven la posició catòlica sostinguda per la Santa Seu com a contrària al progrés. La companyia que li han fet —en alguns aspectes i amb diferències importants— el món musulmà i alguns països del tercer món tampoc no ha estat comentada amb termes positius... Més decebedores han estat encara algunes inexactituds notables, com la d'atribuir a l'Església Catòlica un natalisme ultrancer i una actitud poc responsable davant els problemes de la superpoblació.

De mica en mica, però, aquestes qüestions han anat esdevenint més clares, a còpia de noves precisions. A

hores d'ara tothom pot saber quina és la veritable posició catòlica, liderada per Joan Pau II. Ens preocupa profundament el problema de la població mundial, unit al de la seva subsistència.

Som conscients que una població que creixi en un 1'1 per cent cada any es dobla en set dècades... i que per a fer front a l'augment demogràfic és a dir per a assegurar a un nombre més alt de persones les condicions econòmiques actuals, l'augment de la producció ha de ser quatre vegades més alt que el de la població. Ara bé, això demana una resposta que actuï al mateix temps sobre una distribució més justa de la riquesa —que presenta interrogants tan greus com el de les despeses en armament— i sobre la previsió de la població futura. Centrar-se només en aquest segon punt seria caure en un reduccionisme perillós.

Encara resulta més reduccionista recórrer a la via fàcil de la imposició de mètodes contraceptius a les zones de natalitat més alta com a solució. És inevitable relacionar aquesta tendència amb els interessos dels estats més poderosos. Per això l'accentuació per l'Església de la

necessitat d'un desenvolupament solidari de tot home i de tot l'home en la línia de les encíclics «Populorum progressio», de Pau VI, i «Laborem exercens», de Joan Pau II, té una gran transcendència. En aquest sentit, l'arreglaments de la Santa Seu amb alguns països del Tercer Món en la defensa d'una distribució més justa dels recursos de la terra té una significació positiva. Ens vénen a la memòria algunes acusacions tòpiques d'implicació de l'Església en la prepotència nord-americana o occidental...

Pel que fa a una raonable i responsable previsió de la població futura, ningú no podia esperar de l'Església aportacions de tipus tècnic. Ha aconseguit, en canvi, la seva missió d'il·luminar i de defensar els drets fonamentals de la persona. Sobretot el dret a la vida, però també la promoció de la dona i la defensa dels més febles. La condemna sense vacil·lacions de l'avortament com a instrument de planificació familiar ha tingut una evident repercussió àmplia i positiva. Més polèmica resulta per a la cultura avui dominant la crida, tan repetida pel Papa, als mètodes naturals com a mitjà de regulació responsable de la natalitat. Però forma part del missatge profètic de l'Església a una societat temptada pel replegament egoista i l'hedonisme.

TRIBUNA

De tant en tant hem de pensar en les angoixes dels altres. Una situació angoixosa del nostre temps és la dels malalts que esperen l'oportunitat per poder rebre un trasplantament de ronyó, de fetge o de cor.

La Medicina moderna ha obert un camí de guariment meravellós mitjançant el trasplantament d'òrgans. Però hi ha molts més malalts que possibilitats de trasplantament. Actualment a Espanya es realitzen 1.500 trasplantaments a l'any, però hi ha una llista d'espera de 5.000 malalts. Amb la dada angoixosa que molts d'aquests malalts tenen un termini d'espera limitat. Si no arriba a temps l'òrgan que necessiten, moriran.

¿Què hem de pensar o fer els cristians davant d'aquest fet? D'antuï rebre amb alegria i gratitud aquesta nova possibilitat de guariment i d'esperança que s'ha obert per a molts malalts. Ara mateix, un de cada mil navarresos viu amb un òrgan trasplantat.

Rere aquesta meravella hi ha la saviesa i la bondat de Déu que ha posat en la creació aquestes meravelloses possibilitats. I també hi ha les possibilitats de l'home, de la seva intel·ligència i la seva habilitat, també dons de Déu. Tot això és una oportunitat de viure per a molts germans nostres gràcies a l'esforç de molts investigadors i a la competència de molts professionals.

En el pla moral, aquestes noves possibilitats de la Medicina ens ofereixen la possibilitat d'exercir l'amor fratern i la solidaritat d'una manera nova i profunda. ¿No és admirable que poguem ajudar a viure a germans nostres amb alguna part del nostre propi cos després de morts?

Amb aquestes paraules jo vull animar

Trasplantaments

■ Fernando Sebastián Aguilar

als cristians navarresos a oferir els seus òrgans per aquest ús profundament humà i cristià.

El nostre cos és de Déu. Si nosaltres defallim i algun òrgan nostre pot seguir vivint inserit en el cos d'altra persona és una forma admirable de col·laborar en el desenvolupament i en el creixement de la vida, en el bé del nostre proïsme i en la

glorificació de l'amor generós i sapient de Déu que ha disposat així les coses.

En un acte profund hi ha molts aspectes de naturalesa ètica que han de ser coneguts i respectats.

En primer lloc l'acte de donació ha de ser un acte personal, voluntari, desinteressat del donant, fet en vida, o dels seus familiars més propers després de mort.

No seria humà ni moral utilitzar òrgans obtinguts contra la voluntat de les persones afectades. Ni establir un mercat d'òrgans humans, ni aprofitar les tècniques existents per procurar-los industrialment al marge dels drets i de la dignitat de les persones interessades. Tot això avui és possible.

Tant els receptors com els mateixos executors han de tenir en compte les implicacions profundament humanes i personals que es donen en un trasplantament. Encara que s'hagi de realitzar en condicions tècniques d'alta precisió, en el fons serà sempre un acte de solidaritat humana que mereix un reconeixement i un tractament especial. Res no té a veure aquesta comunicació d'òrgans amb la nostra fe en la resurrecció dels cossos. Els cossos ressuscitats no seran mera repetició dels nostres cossos mortals. La nostra identitat corporal no necessita comptar amb tota la matèria que ha estat nostra al llarg de la nostra vida. Cadascú ressuscitarà amb el seu cos enter i perfecte, en una nova situació que no podem descriure, sense mutilacions ni minvaments de cap mena.

Alguns s'oposen a la transfusió de sang o a la donació d'òrgans per raons religioses. Altres veuen en això una tasca de mera construcció humana. Nosaltres podem veure en tot això la saviesa de Déu, la capacitat de la intel·ligència humana, les immenses possibilitats que Déu ha posat en la nostra naturalesa i les moltes coses belles que podem fer a favor del proïsme coneixent i administrant bé els recursos que Déu ha posat en les nostres mans.

En el pla moral, aquestes noves possibilitats de la Medicina ens ofereixen la possibilitat d'exercir l'amor fratern i la solidaritat d'una manera nova i profunda. ¿No és admirable que poguem ajudar a viure a germans nostres amb alguna part del nostre propi cos després de morts?

Fernando Sebastián Aguilar és Arquebisbe de Pamplona i bisbe de Tudela

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmàjò; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puntí; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA;

Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA I SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Aledo. **Compaginació:** Carlos Aguado.
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilanúries, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

◆ Paternitat i maternitat responsables

Sr. Director:

Fa anys que dins l'Església catòlica hi ha un debat obert pel que fa la qüestió de les parelles i del nombre dels seus fills. Temps enrera semblava que s'havia arribat a un acord general sobre la base de respectar sempre la paternitat i la maternitat responsables. Aquesta era una posició ben evangèlica i ben acceptada per gairebé tothom. Després les coses s'han complicat amb intervencions radicals en un i altre sentit. També hi ha hagut posicionaments poc afortunats de la jerarquia i que l'experiència demostra que són molts els fidels que no les segueixen.

Recentment i tot preparant la Conferència del Caire sobre Població s'han tornat a desfermar més discussions. Sembla que els avenços en matèria de salut infantil poden fer créixer molt la població mundial, sobretot als països del Tercer Món. Hi ha molta gent preocupada per aquesta qüestió. Fins

i tot, l'Acadèmia Pontifícia de Ciències considera indispensable prendre mesures de diversos tipus per tenir un desenvolupament mundial compatible amb la justícia social. Calen mesures diverses que incloguin la regulació de naixements, això per millorar les condicions mínimes de vida en un clima d'amor i de respecte. Amb tot ha de quedar ben clar el rebuig general dels cristians a acceptar l'avortament com una d'aquestes mesures.

Dol de veure que la jerarquia eclesial continua insistint en els mètodes naturals de control de la natalitat. Són un gran fracàs i ho diem per experiència de molta gent i també pròpia. Al nostre parer cal que l'Església retorni a la defensa de la paternitat i de la maternitat responsables, deixant a criteri de les parelles l'ús dels anticonceptius que en cada cas considerin més adequats, després de rebre una informació suficient. Només sobre aquesta base, la defensa de les famílies que sempre ha fet l'Església catòlica tindrà tota la seva dimensió. Les responsabilitats dels pares i de les

mares han de ser promogudes aferrissadament, sempre i a tot arreu.

FAMÍLIA PONT-MONTANER
Terrassa

◆ Francesco Tonuci i els infants

Sr. Director:

Acabo de llegir un llibre de Francesco Tonuci titulat: *La solitud del infant*. Pares us el recomano. Amb un mínim de lletra i moltes vinyetes, es pot llegir amb poc temps, deixa clar que els adults ens hem tornat autoritaris; volem que els fills facin el que a nosaltres ens agrada i no els deixem respirar. Tot programat: el cole, la gimnàstica, la guitarra, l'anglès, etc. etc. I tot això perquè com més temps els tenim ocupats menys guerra ens donen.

En Francesco Tonuci, amb molta gràcia, ens demostra que el nen troba a faltar el món fascinant de les plantes i dels animals del parc, el passejar per la vorera, perquè

com sempre va amb cotxe perquè els pares no tenen temps, no en pot gaudir.

El temps, un altre tema a tractar. Tot i que l'infant viu en família, es troba sol, no hi ha qui el miri a la cara i li doni conversa. Quan arriba a casa diu: «¿mare saps què ha passat a l'escola?» i la seva contesta és «vinga, vinga, vés i rentat les mans». I si ho diu al pare la contesta és: «deixa'm que ara necessito llegir el diari». Un dia el pare troba el nen donant cops a la paret i li pregunta: «¿què fas?» «parlo amb la nena dels veïns, a la presó ho fan així».

Moltes famílies es trenquen per manca de comunicació, acaben essent estranys, quan és del diàleg d'on neix l'amor. De llibres que parlen d'educació n'hi ha molts, però just aquest ens diu el que ells pensen. Una de les coses que diu és que se'ls ofeguen les il·lusions: «no obris la porta», «no parlis amb ningú», «no caiguis per l'escala», «no passis pels bassals quan plou»...

Si el llegiu ja m'ho sabreu dir.

MONTSERRAT GUARDIOLA ROVIRA
Girona

RETALLS

Iglesia en camino (28-VIII-94)

Els clubs de castedat

Primer va aparèixer una notícia curiosa, ambribets d'idealisme utòpic. Després, al cap d'un any, va sorprendre a l'opinió pública nord-americana l'explosió d'un moviment de joves, o més aviat d'adolescents, compromesos a conservar la seva virginitat fins al moment del matrimoni. Els clubs de castedat, sorgits a l'Estat de Tennessee fa poc més d'un any i encoratjats per algunes Esglésies baptistes i pentecostals, estan liderats i gestionats per milers d'adolescents de forta personalitat, que troben en els seus companys un ressò tan irresistible com inesperat.

Actualment hi ha al voltant de

mig milió de nois i noies que han fet seu el lema *El vertader amor espera* i fan la promesa d'abstenir-se de relacions sexuals durant tot el període de la seva solteria. De la seva virginitat en fan bandera i encoratgen altres joves, que no la mantingueren anteriorment, a què s'incorporin a les seves files amb una vida casta. Presenten aquest programa com un ideal bonic i atractiu de dignificació de l'amor i del sexe.

El fenomen ha impressionat els pares i les autoritats públiques, posant al descobert la pressió d'innombrables professors, activistes desvergonyits d'experiències sexuals sense control. Les noies i els nois dels clubs confessen que han d'anar a contra corrent de professors i companys, els quals els presenten com antiquats i pintorescos per no donar curs als seus instints. S'ha descobert, no obstant que, a molts centres, sense atrevir-se a dir-ho, un tant per cent

molt elevat d'alumnes s'absté d'aquestes pràctiques.

Les associacions de pares, les autoritats dels estats i el propi Senat nord-americà han invertintut en l'assumpte i intenten posar fi a unes pressions socials tan escandaloses. I el més sorprenent, dins i fora dels Estats, és que hagin de ser els fills, en una edat tan fràgil i en una matèria tan delicada, els qui hagin d'alligonar els adults.

¿Una moda? ¿Una reacció pendular? ¿Un repte fonamentalista? No produeixen pas aquesta sensació els alegres, nets, respectuosos clubs de la castedat. Llavors, ¿un producte USA? Doncs sembla que tampoc, perquè comença a obrir-se camí en altres llocs, Espanya inclosa. Caldrà estudiar a fons i seguir amb atenció aquest moviment. Menysprear-lo, seria neci. Meditar-ne potser fora una sàvia recomanació.

AVUI («Bústia» 1-IX-94)

Joaquim Vallmajó en el record

Vaig visitar-lo l'estiu passat a Navata. En acomiadar-me em va acompanyar, com en un ritual, fins a la porta, i a fora al carrer encara unes bones passes. «És senyal de consideració, de respecte allí» —deia, referint-se a Rwanda, on treballava des de feia tants anys.

Home ben plantat i de gran presència. Somreia amb un deix de tristesa.

Que el facin sant. Ja ho deia un missioner mallorquí a la televisió: haurien hagut de promoure una Croada, els de la multinacional del catolicisme, una explicació d'amor. Aleshores, just quan va començar les grans matances.

Si és mort, que el facin sant, que és la manera que tenen de subratllar el pes d'una vida. Que el facin sant per no confondre els qui, potser perquè no hi havia cap més remei, hem cregut.

Sí, sí, que és mort. Ho diuen els diaris. Però no donen cap detall. ¿Han trobat el seu cos? ¿Tenen indicis, proves, de com va anar tot? O senzillament el suposen entre els milers de cadàvers que omplen

esglésies i escoles, que contaminen els rius. Han anat passant els dies i el seu mateix Orde ha anunciat oficialment la seva mort. Però no l'han trobat. No han trobat el seu cos. La seva mare, la Núria Sala i Estela, encara no s'ho acaba de creure. Com si visqués un somni angosiós d'irrealitat: «En aquell país, encara que no ho diguin, també hi ha presons on guarden gent. De tant en tant, sense saber com, en deixen anar alguns» —diu pensant en el fill. No sé què dir-li: «Hem pensat molt en vostès...». I respon diligent, compungida o resignada, aquesta mare octogenària: «gràcies, moltes gràcies!».

Ell anava a la idea. Amb la veritat per davant. El recordo el passat 11 de setembre a l'Aplec de la Mare de Déu del Mont proclamant que fora de l'Església no hi ha salvació. Va ser a la trobada dels navatencs. Ell feia per un. Animador de xerinoles. Un caràcter fort. Després, quan va començar la gran matança dels innocents a Rwanda, ell es va quedar. «¿On voleu que vagi?; ningú no li pot voler mal: està bé amb tots!» —feien els seus. Ell volia ajudar. Volia que s'ajudessin. Que fossin els protagonistes de la seva creixença. Criticava a fons el burocratisme tercermundista de les organitzacions internacionals. De la majoria d'elles, vaja. Radical, quasi només salvava Medicus Mundi. «El que fas el teu germà, m'ho fas a mi». Era de criteri estricte. Va tornar, l'Onze de Setembre passat, a l'Aplec del Mont, contra aquests pares indiferents que no controlen la pràctica religiosa dels fills: «esteu creant futurs drogaddictes i delinqüents». Me'n recordo com si fos ara. Exagerat! El vam considerar de la màniga estreta. La meua consciència laica, però agnòstica, ment respectuosa amb els creients, va protestar interiorment, recordant Camus. Però Joaquim Vallmajó era un polític eclesial del desenvolupament. Era un home important, compromès amb aquests africans menyspreats. Era un home. Ha estat això justament. Un màrtir. Un testimoni o guia del nou model d'humanitat que necessita aquesta Europa hiperdeca-

del buit, del silenci, del menyspreu a l'altre que impera al cor del mode de funcionar d'això que en diuen civilització europea.

El vaig conèixer a Navata, l'estiu passat. Només sabia d'ell les cròniques sobre la situació desesperada de Rwanda que enviava als seus. Em va parlar en termes rotunds d'un esforç internacional per ajudar els rwandesos a solucionar els seus problemes. Ell volia propostes concretes i constructives. Era pragmàtic i ho atribuïa directament al seu fons de pagès empordanès. Es mostrà molt crític, radical fins i tot, amb el burocratisme de la majoria d'ONG.

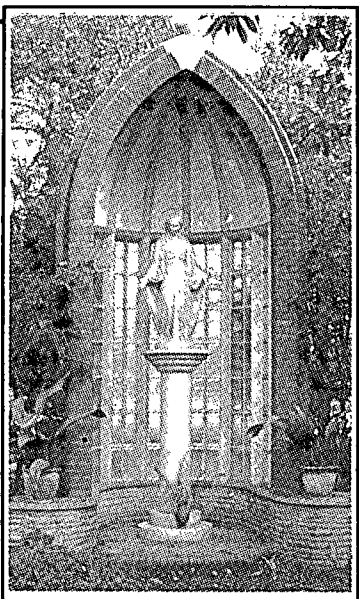
Estava tan trist, vaig quedar tan confós quan aquell matí la ràdio va anunciar que la seva companyia el donava per assassinat, amb tres altres pares blancs, belgues...

Em vénen glopades dels anys 60, de l'esperança humanista, cristiana, revolucionària, que per uns anys va tenir el somriure amable de Joan XXIII. S'escapen llàgrimes d'una part de mi, romàntica, sacrificada, encara adolescent, que hauria volgut viure aquesta vida de missioner.

I em pregunto si és que els més importants dels seus —que han fet tants sants fins arribar a mossèn J.M. Escrivà de Balaguer— no l'han oblidat una mica o força. ¿Abandonat? ¿Us heu imaginat mai la immensa soledat i desconhort que ell i altres desafortunats de la mateixa causa haurien d'experimentar en trobar-se defensant uns drets humans que els uns trepitjaven (carregant-se la feina d'anys per ajudar a construir un país delmat) i els altres —els rics i els de totes les multinacionals ignoraven? Aleshores ell i els altres desnonats deurien pensar en el seu Crist fracassat: «¿Pare, perquè m'has abandonat?».

¿Qui sap si el diligent poble empordanès de Navata que el va veure néixer no podria ara instituir el premi Joaquim Vallmajó i Sala, de compromís amb Àfrica? Fóra certament una bella manera de prolongar l'acció d'un heroi i màrtir. D'un autèntic testimoni d'una forma solidària de ser persona humana. Pel que sembla, hi ha tantes maneres de ser-ne, de persona humana!

■ Pere Solà i Gussinyer

Exercicis Espirituals

Dirigits per un pare Cooperador Parroquial de Crist Rei

Per tal de «mantenir-te en forma», fes Exercicis!

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 7 de novembre (20 h.) al dissabte 12 (18 h.).

Homes. Del dilluns 26 (20 h.) al dissabte 31 (18 h.).

Mètode ignasià

En un ambient de perfecte recolliment i silenci

Casa de Nostra Senyora de Montserrat
08140 Caldes del Montbuí
Tel.: (93) 865 44 96

**Missatge de pau
de Joan Pau II
a Croàcia**

«És il·lícit atribuir a la religió els excessos del nacionalisme»

El Pontífex convida a perdonar i a demanar perdó

Joan Pau II va desqualificar qualsevol intent d'interpretar la guerra a l'ex-Iugoslàvia com a un conflicte de «religions» en dir que «és il·lícit atribuir a la religió els excessos del nacionalisme». El Papa va fer aquesta declaració durant la missa celebrada a Zagreb, acte central de la visita, davant un milió de persones.

La celebració eucarística va estar dedicada a totes les víctimes de la guerra al sud-est europeu i a aquells qui el conflicte va deixar sense llar i va condemnar a la condició de refugiats o refugiats.

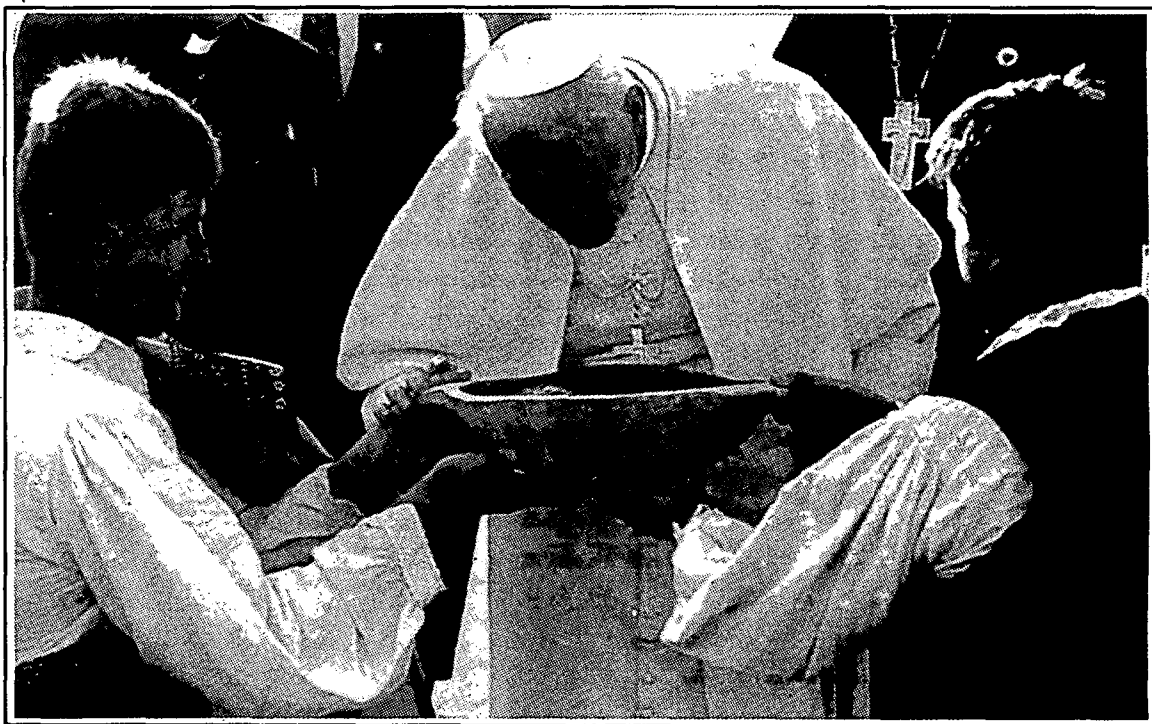
Nombrosos habitants de Zagreb, que celebra els nou segles de la fundació de la seva diòcesi, van passar la nit a l'aire lliure, sobre la gespa de l'hipòdrom, per assegurar-se un lloc el més a prop del pòdium on el Papa va celebrar la missa. El centre de la ciutat va romandre desert, ocupat sols per policies que controlaven els carrers per on va passar la comitiva papal.

A la missa hi van assistir prelatos de diversos països europeus, com els cardenals arquebisbes de París, Berlín i Viena; així com el president de la Conferència Episcopal espanyola i arquebisbe de Saragossa, Elías Yanes. Joan Pau II va tornar a retre homenatge, enmig dels aplaudiments dels fidels, al cardenal croata Aloisio Stepinac, condemnat a treballs forçats el 1946 per la seva oposició al règim comunista del mariscal Tito. Aquesta nova al·lusió a Stepinac va introduir en l'homilia del Papa la seva afirmació clau: la religió, en ge-

neral, no ha protagonitzat pas els excessos del nacionalisme causa de les guerres en aquest racó d'Europa. I tot això per una raó fonamental: el cristianisme es basa en la fraterna solidaritat i tant la fe cristiana com l'hebrea i la musulmana van donar exemple de tolerància en aquesta regió dels Balcans durant segles, com ho reflecteix la història secular de Sarajevo.

La fe, segons el Papa, «ha de tornar a ser una força unificant benèfica en aquestes regions». Per reforçar aquesta idea, molt aplaudida pels fidels, molts d'ells arribats de països veïns, el Papa va recórrer a la metàfora dels rius Sava i Danubi, que travessen i uneixen gairebé totes aquestes terres i conflueixen curiosament a Belgrad, la capital sèrbia.

Joan Pau II va insistir que la pau als Balcans «no és una utopia», sinó que s'imposa com a una perspectiva avalada per uns pobles que «durant segles es van acceptar reciprocament, desenvolupant múltiples intercanvis, en l'art, la llengua, l'escriptura, la cultura popular i la tolerància religiosa». La mateixa posició geogràfica dels Balcans, pas obligat entre el

El papa Joan Pau II va besar la terra de Croàcia que li van oferir dos joves en un bol

Pròxim Orient i Centreuropa, suggereix la pau «i també el futur de la península balcànica». Joan Pau II assenyalà que la pregària reina del cristianisme, el Pàrenostre, aconsella el compromís de la fraternitat universal: «Abans de totes les diferències, abans de tots els nacionalismes, hi ha una unitat de fons que uneix tots els éssers humans, i nosaltres els cristians estem cridats a testimoniar-la amb particular força i responsabilitat».

El Papa va finalitzar el seu discurs recordant la idea que no s'ha cansat mai de repetir des de la seva arribada a Croàcia: a hores d'ara és inútil plantejar-se qui és el responsable d'aquesta guerra, al final tots acaben sent responsables. Per això la crida a la reconciliació, sota la premissa

del perdó recíproc ja que tots tenen quelcom que perdonar i pel que demanar perdó.

Record a Sarajevo

En finalitzar la missa, el Papa va saludar els diferents grups rebent un gran aplaudiment quan va dir als refugiats de Bòsnia i Herzegovina que retardar

el viatge a Sarajevo li ha comportat un gran dolor. «Vull repetir a tots els que viuen en la ciutat màrtir de Sarajevo que no han de sentir-se sols, sóc amb ells amb la pregària, amb el cor i amb el desig de realitzar aquest viatge quan les circumstàncies ho permetin».

■ A.E.

Una gran multitud va rebre el Papa en la seva arribada a l'hipòdrom de Zagreb

RECÉS DE CAP DE SETMANA PER A TOTHOM

La CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari d'El Miracle disposa d'unes instal·lacions adients en un ambient acollidor, en mig d'una natura plàcida i solitària. És un lloc ideal per al repòs, la reflexió i la pregària, i per al retrobament amb Déu i amb un mateix.

Del 7 al 9 d'octubre

Director: Mons. Antoni Deig, Bisbe de Solsona.

Del 28 al 30 d'octubre

Director: P. Damià Roure, monjo.

De l'11 al 13 de novembre

Director: G. Lluís Juanós, monjo.

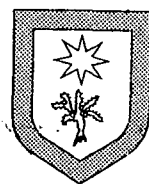
Del 9 a l'11 de desembre

Director: Mn. Jordi Orobí, prevere de Solsona.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

VATICÀ

Missatge de pau del «primer Papa eslau» als «eslaus del sud», des de Castel Gandolfo

Joan Pau II exhorta els pobles de l'ex-Iugoslàvia a acabar amb la guerra

Una «pau justa» per a Bòsnia-Hercegovina és possible si es reconeix la «prioritat dels valors morals sobre les pretensions de la raça o de la força», i si es té la valentia de perdonar i de demanar perdó. «Els morts de Sarajevo invoquen Déu la reconciliació i la pau».

Joan Pau II no va poder anar a Sarajevo, com li hagués agradat anar, però ho va fer a través de la ràdio i la televisió. El Papa celebrà una missa per la pau en aquesta regió, i llegí l'homilia que tenia escrita per a la missa que havia d'haver celebrat a Sarajevo.

Missa a Castel Gandolfo

«La llegí en el seu idioma, digué, per testimoniar fins i tot d'aquesta manera la meua estima a aquesta població tan provada». El Pontífex concelebrà amb el cardinal secretari d'Estat, Angelo Sodano, amb el cardinal Roger Etchegaray, president del Consell Pontifici «Justícia i Pau», i amb catorze purpurats més de la Cúria romana.

A la cerimònia, que se celebrà al pati intern de la residència de Castel Gandolfo, als afores de Roma, assistiren juntament amb diversos centenars de persones, uns quaranta bisbes i alguns ambaixadors, entre els quals els de Bòsnia-Hercegovina, Croàcia i Eslovènia.

Durant la pregària dels fidels s'implorà, en llengua serbo-croata, perquè el Papa «tingui la força d'interpel·lar als responsables de les nacions, doncs, ja s'ha vessat massa sang innocent i la nostra terra ha conegut massa horrors».

Sarajevo com l'any 1914

El Papa va prendre la pregària del «Pare-

nostre» per desgranar durant l'homilia cada una de les seves invocacions a la llum de la situació a l'ex-Iugoslàvia. Les seves paraules tingueren a més a més, una forta càrrega ecumènica, simbolitzada en «l'abraçada espiritual» que va enviar als ortodoxos serbis, precisament la comunitat a la qual s'acusa d'haver fet tot el possible per a impedir el viatge papal a Sarajevo.

«Fou a Sarajevo, cruïlla de tensions entre cultures i nacions diverses, —recordà el Pontífex— on es va encendre la metxa que desencadenà la primera Guerra Mundial Ara, al final del segon mil·lenni, s'hi concentren noves tensions, capaces de destruir pobles que han estat cridats per la història a col·laborar en una convivència harmònica».

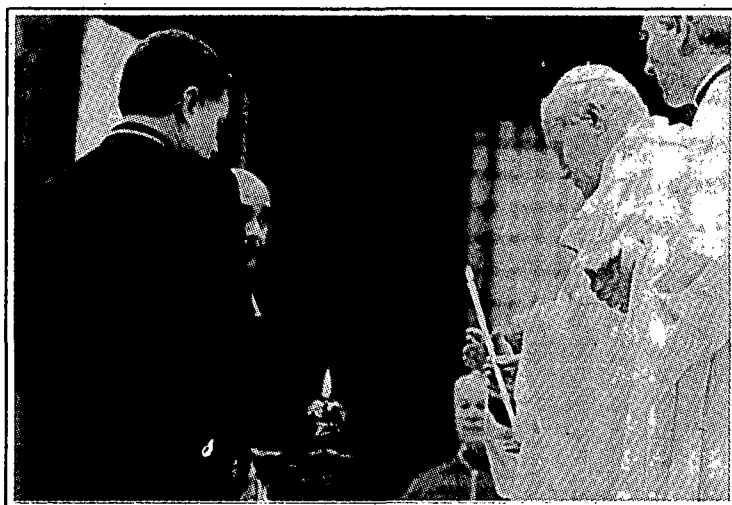
Perdó i reconciliació

Joan Pau II digué que ja n'hi ha prou amb aquesta guerra, i que cal el perdó i la reconciliació. «Sense una actitud de perdó —insistí— és difícil construir la pau. Si no arriba el perdó, l'espiral de les culpes i de les penes no es tancarà mai».

El Papa afegí que «perdonar no significa oblidar», però que així com «la memòria és la llei de la història, el perdó és potència de Déu, potència de Crist que actua en els afers dels pobles i dels homes. Cal allunyar les temptacions dels prejudicis ètnics i del nacionalisme exasperat. «La pau és possible si es reconeix la prioritat dels valors morals sobre les pretensions de la raça o de la força».

Al final de la missa, el sant Pare adreçà un salució als bisbes, sacerdots i a tots els fidels catòlics de Sarajevo i de Bòsnia-Hercegovina, així com a la comunitat sèrbia. «Dono el

Joan Pau II encén una espelma, al Vaticà, que cremarà fins que s'acabi la guerra de Bòsnia

bes de la pau a sa santedat el Patriarca Pavle i a tots els bisbes de l'església ortodoxa sèrbia, i ho faig amb les paraules de la litúrgia: «Crist és enmig de nosaltres».

Sodano: «El Papa hi anirà»

Concloua la cerimònia, el cardinal Secretari d'Estat, Angelo Sodano, comentà als periodistes que per a la visita del Papa a Sarajevo «n'hi ha prou amb un moment de pau, de pau almenys relativa».

El cardinal confirmà que el Papa hi hauria anat si no hi haguessin preocupacions fundades sobre la seguretat dels fidels. «Aquest ha estat el punt decisiu que ha convençut el Sant Pare a realitzar el gran sacrifici de no anar-hi».

Segons el secretari d'Estat, aquesta situació ha de fer reflexionar, de manera que la raó i la força de la negociació acabin per triomfar. En aquest sentit, «es confia també en la tasca de l'església ortodoxa i de l'ONU».

Si tots treballem, la pau serà possible.

Ajornament del viatge a Sarajevo

El Sant Pare es va veure obligat a ajornar el viatge a Sarajevo per a no posar en perill la població civil que tenia previst assistir a la missa al Palau de Gel. L'ajornament del viatge dolgué molt als habitants d'aquesta ciutat, castigats amb una cruenta guerra civil des de fa trenta mesos.

Joan Pau II afirmà que renuncià al viatge en no rebre garanties suficients per la seguretat de la població, convençut que tota vida humana és sagrada i que cal fer tot el possible per a salvar-la. El Sant Pare manifestà als seus col·laboradors: «jo no podria dormir en tota la vida si sabés que una sola persona ha mort a conseqüència de la meua presència a la ciutat màrtir».

● D.C.

La Conferència de les Nacions Unides sobre la Població i el Desenvolupament s'ha celebrat entre els dies 6 i 13 de setembre al Caire. El creixement demogràfic, el desenvolupament i la salut, i la polèmica sobre l'avortament han estat els temes

control de la natalitat, en detriment de despeses en altres sectors com l'educació; el desenvolupament industrial i les ajudes en casos de catàstrofes.

Els representants del Vaticà han denunciat que molts dels eufemismes que s'han utilitzat en la Conferència encobreixen una realitat molt més terrible: la dramàtica insolidaritat dels països desenvolupats en vers els més pobres, i la manca de respecte d'alguns a la dignitat, les tradicions i la consciència moral de la majoria

Conferència de les Nacions Unides sobre Població i Desenvolupament

El Vaticà reclama un repartiment més just dels recursos mundials

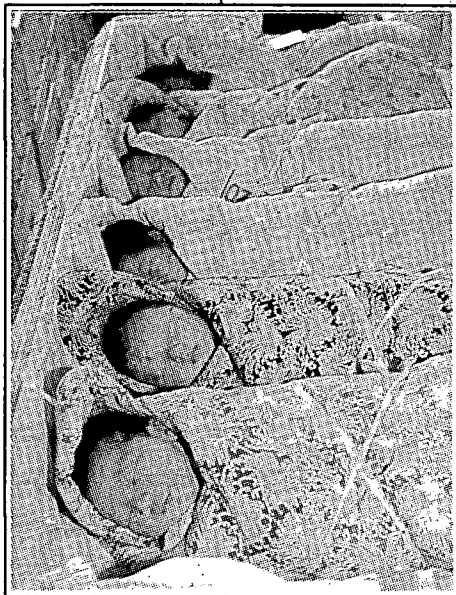
centrals d'un debat polèmic. Prop de 14.000 policies s'han encarregat de la seguretat dels 35.000 delegats que representaven a 182 països.

Un dels temes que més tensió generà en la Conferència fou l'avortament. El Vaticà arrossegà alguns països —més dels que esperava l'ONU— per fer pinya sobre aquest afer. Es va pretendre deixar al Vaticà al marge del gran consens mundial i donar via lliure a l'avortament com a mètode de control dels naixements, sota l'eufemisme de la «salut reproductiva».

S'ha acusat l'Església d'obscurantisme i allunyament de la realitat, encara que els representants del Vaticà en la Conferència han deixat constància d'una manera clara que Roma està a favor de la vida, de tota vida, i també de la solidaritat com a mecanisme apropiat per afavorir el desenvolupament.

La posició del Vaticà ha estat molt clara sempre. No cal precipitar-se en trobar una solució al problema del creixement de la població. Els esforços no han de dirigir-se sols a la disminució del nombre de naixements. Cal implicar a la comunitat internacional d'una manera decidida, sense cap tipus de vacil·lació, cap a un desenvolupament social i econòmic dels pobles menys desenvolupats. Això implica un repartiment més just i raonable dels recursos mundials».

El Vaticà ha criticat sempre la poca claretat del document del Caire i el notable augment dels fons internacionals dedicats al

La taxa de natalitat està molt relacionada amb els nivells de desenvolupament de cada país

Suport dels bisbes espanyols al Papa

El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola lamentà «l'escassa importància que s'atribueix al matrimoni i a la família pel que fa als temes de la població i el desenvolupament que foren objecte d'estudi en l'Assemblea del Caire».

En un comunicat difós després de l'última reunió celebrada sota la presidència de monsenyor Elías Yanes, el Comitè Executiu expressà la seva «solidaritat i comunió amb el Sant Pare, Joan Pau II».

Els bisbes assenyalen tenir la impressió «que en el document que s'estudià en l'Assemblea fou molt extens l'espai que es va dedicar al tema de la població i molt escàs el destinat al desenvolupament» i afirma que els naixements no són els culpables de la fam i la mort dels infants «si no el subdesenvolupament provocat per la insolidaritat dels països rics i poderosos».

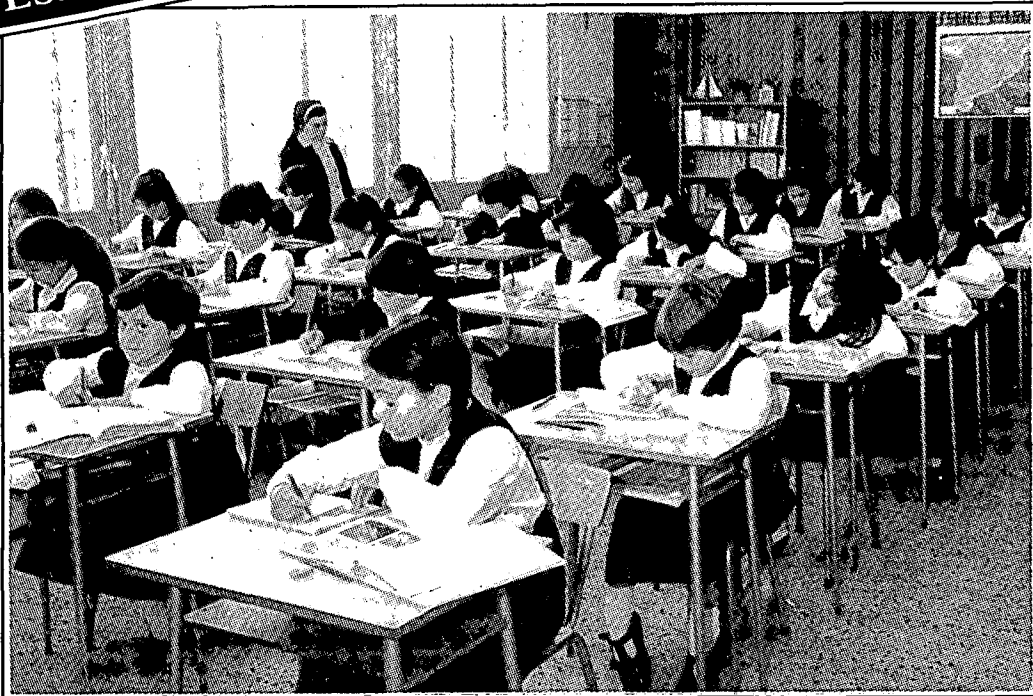
Per aquesta raó, consideren que la solució «no serà el control de la natalitat dirigida des de fora, directament o indirectament, sinó una ajuda més generosa i eficaç al desenvolupament integral de les persones i dels pobles més desfavorits».

«No són mitjans adequats per solucionar els problemes originats pel creixement de la població i el subdesenvolupament el recurs a l'avortament provocat, l'esterilització o qualsevol altre mètode que atempti contra la vida o la dignitat de les persones», finalitza la nota dels bisbes.

● C.C.

Monsenyor Osés ha expressat la seva preocupació per l'aplicació del nou sistema educatiu i pel projecte de persona que anem configurant

El bisbe d'Osca escriu sobre el nou curs

«Ens ha de preocupar seriosament l'educació de la nostra joventut»

El bisbe d'Osca, Mons. Javier Osés, escriu en la seva darrera carta pastoral sobre les urgències de l'actual situació davant el nou curs. Afirmar, «per renovar-nos hem de garantir, canviar per millorar algunes actituds i valors com la responsabilitat personal, l'austeritat, la solidaritat i la veritat».

Fallida de valors

Segons Mons. Osés en la nostra societat es percep «l'absència notòria de valors bàsics com la solidaritat, la poca sensibilitat davant els qui són les principals víctimes d'un món injust, la fallida dels valors en la família, el rebuig de races o grups humans, sobretot d'emigrants. Constatem la manca de motivació per treballar i aportar dinamisme a la societat i que la manca de llocs de treballs és font d'inquietuds, de conflictes familiars i experiència de fracàs del nostre sistema».

Però tot això indica que «ens ha de preocupar seriosament l'educació de la nostra joventut, l'aplicació del nou sistema educatiu i el projecte de persona que configurant, no solament a través de les nostres escoles sinó dels nostres mitjans de comunicació i de les pautes socials, tan alienes als valors ètics, que dominen en la nostra societat».

Responsabilitat i austeritat

El bisbe d'Osca afirma que hem de conrear, per oferir esperança davant el nou curs, la responsabilitat personal, que consisteix en fer el que hem de fer i bé, pensant en els altres. L'austeritat davant el posseir, en una societat consumista que esclavitzava i com a canal per compartir amb els necessitats del nostre món. La solidaritat que supera individualismes egoistes. La veritat en les nostres relacions interpersonals; la coherència entre el que diem i fem». (SIC)

IV Trobada de l'Adoració Perpètua a Valladolid

MADRID.— «L'Eucaristia en la vida familiar i comunitària» fou el lema de la IV Trobada Nacional que el Moviment de l'Adoració Perpètua ARPU celebrà a Valladolid, a la Residència de les Mares Filipenses, del 4 al 7 de setembre.

Eucaristia en la família i comunitat diocesana

La conferència d'obertura va estar a càrrec de l'arquebisbe de Valladolid, Mons. José Delicado Baeza que parlà de «l'Eucaristia en la comunitat diocesana». Les altres ponències foren ofertes per Consiliaris del Moviment, amb l'objectiu de potenciar un clima de comunió en les famílies en aquest Any Internacional.

La clausura fou presidida per l'arquebisbe de Valladolid amb la celebració d'una Eucaristia a la catedral. (SIC)

Setmana d'Estudis Marians a Sigüenza

GUADALAJARA.— S'ha celebrat a Sigüenza la Setmana d'Estudis Marians, organitzada per la Societat Mariològica Espanyola, en la qual s'analitzà l'encíclica *Redemptoris Mater*, de Joan Pau II.

L'article 30 dels Estatuts de la Societat Mariològica Espanyola estableix que la seva finalitat serà treballar científicament en el camp de la investigació especulativa i documental relativa a la Mare de Déu, essent el seu àmbit d'acció extensible arreu d'Espanya.

Coincidint amb la setmana se celebrà una conferència general sobre «La Meditació materna de Maria» i concelebracions eucarístiques, una de les quals fou presidida pel bisbe de la diòcesi, monsenyor José Sánchez. (E.P.)

PINZELLADES

El solter i el casat

Dos germans, un solter i l'altre casat, collien molt de blat, i el repartien a parts iguals. A vegades el casat es despertava preocupat: Jo tinc dona i cinc fills que podran atendre'm quan sigui vell. Però ¿qui tindrà cura del meu germà? Haurà d'estalviar més i per tant endur-se'n més de la meitat. Llavors s'aixecava del llit i abocava al graner del seu germà un sac de blat.

També el solter tenia els seus insomnis: No és just que el meu germà només tingui la meitat de la collita. Té dona i cinc fills i necessita molt més que jo. Llavors s'aixecava del llit i duia un sac de blat al graner del seu germà. Una nit... s'aixecaren al mateix temps i ensopegaren un amb l'altre, amb el sac a l'espatlla. Quan el fet es va divulgar i es va tractar de construir un temple, tots escolliren el lloc on es trobaven, ja que no hi havia a la ciutat un lloc més sant que aquell. La veritable diferència religiosa no és la que hi ha entre els qui donen culte i els qui no el donen, si no entre els qui estimen i els qui no estimen (Mt 25).

■ Justo López Melús

Objectiu del Congrés «Església i Salut» que se celebra el 26 i 30 de setembre

Nou impuls a l'acció pastoral de l'Església en la sanitat

Entre els dies 26 i 30 de setembre, se celebrarà al Saló d'Actes de la Fundació Pau VI de Madrid el Congrés Nacional «Església i Salut», organitzat per la Comissió Episcopal de Pastoral. Es tracta d'una trobada de persones compromeses en l'evangelització del món de la salut a hospitals, parròquies, associacions i moviments.

El Congrés pretén promoure en l'Església una reflexió sobre la salut i la malaltia per cercar, inspirant-se en l'Evangeli, les línies d'acció de la seva presència en el món de la salut.

En la fase preparatòria, el Congrés està obert a tots els qui hi vulguin col·laborar. En la celebració hi podran participar els Delegats de Pastoral de Salut i una representació diocesana dels grups i sectors i religiosos sanitaris, professionals sanitaris cristians, capellans, agents de pastoral de la salut en els hospitals i parròquies.

L'estudi dels temes del Congrés es realitzarà els matins, mitjançant l'exposició de tres grans ponències que aniran acom-

panyades de diverses comunicacions i experiències. A les tardes, els sectors de treball es reuniran per separat per aprofundir i aplicar els continguts dels temes i elaborar les conclusions. L'últim dia, els sectors posaran en comú els seus treballs i propostes conclusives.

Ponències

Les ponències, que tractaran els temes tenint present les dimensions cultural, assistencial, ètica i teològic-pastoral, tractaran aquests temes: «El món de la salut i la malaltia a examen»; «L'Evangeli, una font de vida en el món de la salut i la malaltia» i «Perquè tinguin vida: L'Església en el món de la salut i de la malaltia».

Les comunicacions a les ponències tindran com a finalitat ampliar, concretar i enriquir la seva temàtica global. Les experiències que es presenten en el Congrés tindran com a finalitat mostrar la gran

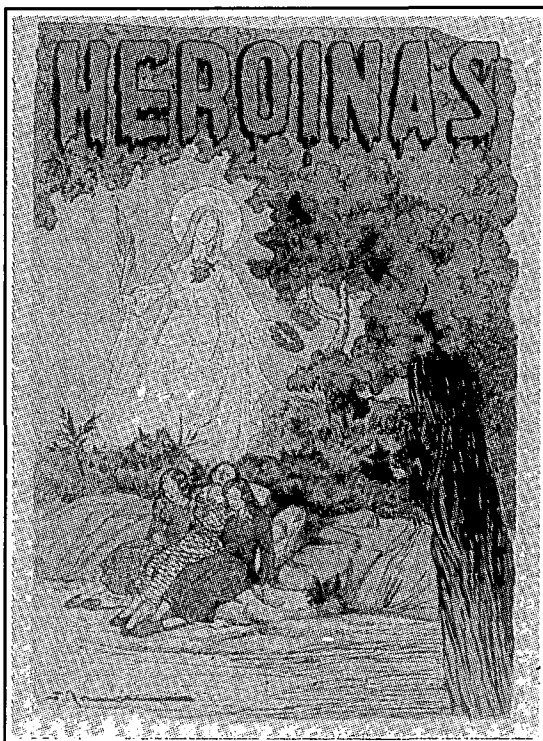
varietat d'activitats i iniciatives eclesials que es duen a terme actualment en el món de la salut.

Acabat el Congrés, es publicarà un llibre amb les ponències, comunicacions, experiències i les conclusions dels diferents Sectors de Treball. A partir dels treballs del Congrés, s'elaborarà un Document sobre «Església i Salut», que serà presentat, en el seu moment, a l'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.

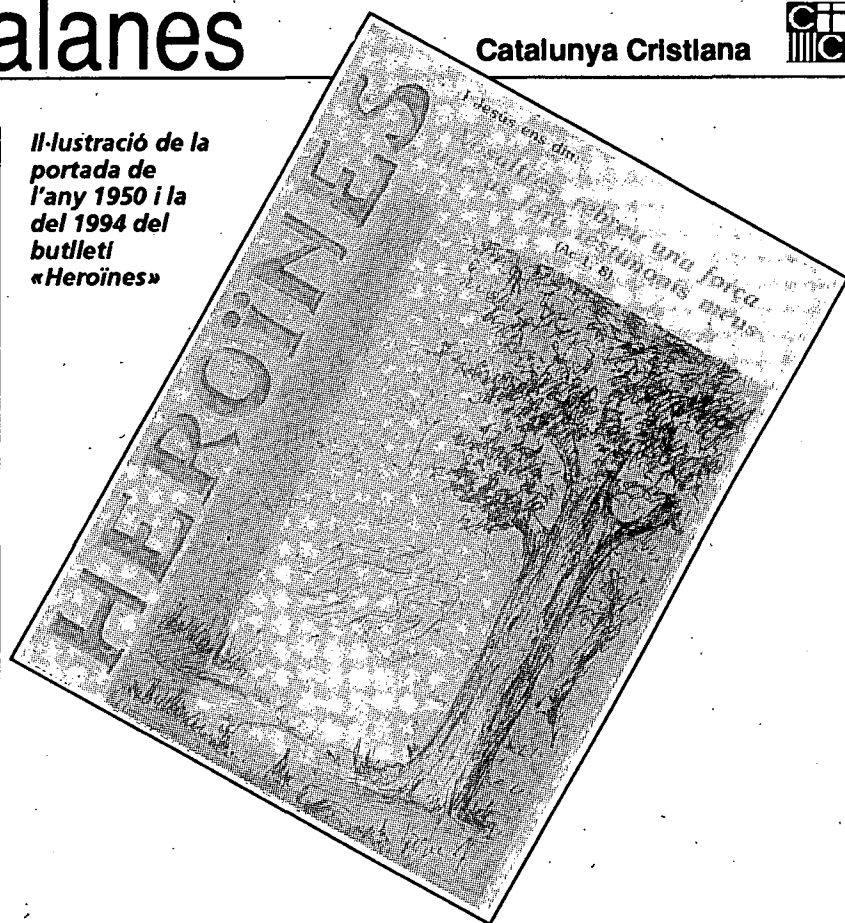
Un laic és el nou Delegat Diocesà dels Mitjans de Comunicació

GIRONA.— El bisbe de la diòcesis, Jaume Camprodon, ha nomenat Carles Sánchez i Garcia Delegat Diocesà dels Mitjans de Comunicació Social en substitució de mossèn Josep Maria Pont que portava vuit anys en el càrrec. Carles Sánchez, natural de Barcelona i ex-director de l'emissora de la COPE de Figueres, és casat i serà el primer laic que ocupa la direcció de la Delegació de M.C.S. Anteriorment havia treballat en emissores de Menorca i Astúries. Per la seva part, mossèn Josep Maria Pont s'integrarà en l'equip que elabora l'espai setmanal religiós de TV3: «Signes dels Temps». Mossèn Pont és professor del Seminari i rector de Riudellots de la Selva i Franciac. En una carta de comiat dirigida als directors de periòdics i emissores gironines afirma que «si l'Església és servidora de l'Evangeli, tant de bo pogués ser sempre bona notícia en totes les seves comunicacions». Durant els anys que mossèn Pont ha estat en el seu càrrec s'ha trobat amb algunes situacions difícils, com la protesta escrita de vuit capellans contra la visita a Girona del nunci, monsenyor Tagliaferri l'any passat, o l'escrit, aparegut fa un parell d'anys al Full Parroquial, criticant l'actuació de la Generalitat sobre «la feina ben feta». Un dels seus èxits principals va ser la celebració de la Festa del Patró dels periodistes, Sant Francesc de Sales, amb una missa i un dinar presidits pel senyor bisbe a la Casa Missió de Banyoles el gener d'aquest any.

■ M. Caballé

Il·lustració de la portada de l'any 1950 i la del 1994 del butlletí «Heroïnes»

58 aniversari del martiri de les germanes Fradera

LLORET.— El 27 de setembre de 1936 van morir en l'indret conegut com La Creu les tres germanes Carme, Rosa i Magdalena, missioneres del Cor de Maria. Els testimonis obtinguts indiquen que van patir la mort per ser religioses. La diòcesis de Girona en el seu moment va presentar la causa de beatificació de les germanes Fradera al Vaticà i va ser acceptada.

Per aquest motiu, es torna a editar el butlletí «Heroïnes» que difon la fama de santedat d'aquestes monges. S'ha previst que la seva periodicitat sigui semestral i el mes d'octubre sortirà el número 2. També es pretenen divulgar a través d'aquesta revista els detalls del martiri, les gràcies extraordinàries aconseguides per la seva mediació, les almoines

rebudes per a la causa i el desenvolupament del procés davant la Santa Seu.

Qui estigui interessat en rebre el butlletí i diverses estampes pot enviar les seves dades a Missioneres del Cor de Maria, causa Germanes Fradera, Plaça de la Catedral núm. 3, 17004 Girona.

● C.C.

Presa de possessió dels arxiprestos

GIRONA.— El passat dia 1 de setembre van prendre possessió del seu càrrec els nous arxiprestos nomenats pel bisbe Jaume Camprodon després de la remodelació feta el mes de juny que va significar la seva reducció d'un total de 24 a només 15. Els nous arxiprestos que van ser elegits pels sacerdots de les respectives demarcacions són els següents:

Zona Pastoral de Girona: Mossèn Lluís Suñer i Roca, arxiprest de Girona-Salt; mossèn Narcís Ponsatl i Prujà, de Sarrià-Elis Àngels; mossèn Joaquim Lleal i Plantès, del Ter-Llèmana.

Zona P. de la Costa: Mossèn Fèlix Mussoll i Segura, del Tordera; mossèn Josep Gispert i Molinas, del Maresme.

Zona P. de l'Empordà: mossèn Lluís Plana i Sau, de Figueres;

mossèn Jaume Angelats i Morató, del Cap de Creus-La Salut de Terrades; mossèn Joan Auladell i Rovira, del Golf de Roses-el Manol; mossèn Josep Maria Castellà i Marcet, del Montgrí-La Bisbal; mossèn Pere Vila i Bosch, de la Costa Brava Centre.

Zona P. de l'Interior: mossèn Eudald Vilà i Canal, de l'Alt Fluvià; mossèn Pere Domènech i Feixas, de Banyoles; mossèn Miquel Vall-llosera i Demiquels, de la Selva; mossèn Enric Bahí i Regincós, del Ter-Brugent; i mossèn Felip Hereu i Pla, del Farners-Montseny.

■ M. C.

UNA VEU
EXULTANT

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons que el poble
cantarà amb entusiasme

Cançons per tot l'any

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

URGELL

Un pont de solidaritat pel Salvador

TREMP.— La construcció d'un pont a Santa Marta, El Salvador, és la primícia que ha ofert l'Organització no Governamental «Entre pobles Pallars Solidariç», entitat recentment creada a la comarca de Tremp. Les 226.515 ptes. recollides durant la primera festa organitzada facilitaran l'assistència dels infants de Santa Marta a l'escola.

El programa de la solidaritat consistí en un dinar, amb l'assistència de 102 persones, una conferència de Gabriel Serra sobre «Cooperació entre els pobles» i un ball.

Paral·lelament es van organitzar sessions informatives sobre la solidaritat a les escoles de la comarca i una exposició sobre el tema «Interdependència i solidaritat nord-sud». L'ONG «Entre pobles Pallars Solidariç» ha obert una campanya de subscripcions d'ajudes amb quotes anuals de 2.000 i 500 ptes., i aportacions lliures.

La solidaritat de la comarca de Tremp ha bastit un pont, els seus arcs uneixen el Pallars Jussà i El Salvador i han recuperat el que la guerra havia destruït.

● F.D.

GIRONA

Sant Martí

celebra els

450 anys de

la seva

consagració

ARENYS DE MUNT.—

La parròquia de Sant Martí celebrà el 13 de setembre els 450 anys de la seva consagració amb una missa que presidí el doctor Jaume Camprodon. Amb motiu d'aquesta efemèride s'han confeccionat uns pins, uns clauers i també un vídeo que reproduïx imatges del temple.

Peraltrabanda, s'ha aprofitat l'avinentsa per fer algunes millores materials a l'església i es donaren algunes conferències sobre la seva història i patrimoni artístic. Finalment, l'Ajuntament pagarà una edició en català de l'historiador Josep Maria Pons sobre el temple parroquial.

■ M. Caballé

A Sant Ramon

Tres mercedaris celebren les seves noces de plata

SEGARRA.— Van venir a oferir al Senyor els seus 25 anys de sacerdoti, i se'n van anar amb la il·lusió renovada i amb unes ganes de poder arribar als 35, fins i tot als cinquanta, fins que vulgui l'Amo dels sembrats.

La cita era a la casa de Ramon Nonat, al gran monestir segarrenc. És que allí encara molt joves tots tres —fa ni més ni menys que 32 anys—, en un matí de tardor, havien lliurat la seva vida a Déu, gairebé sense estrenar, per a la professió religiosa. I ara volien posar a sant Ramon per testimoni que tot anava bé.

Són Pedro Serrano Sierra, generós malgastador d'humanitat a Reus, Veneçuela, Panamà, Guatemala i a les envellides terres de Daroca. Àngel Jiménez Martínez, ara dedicat en cos i ànima a la formació de mercedaris a Guatemala, així com també en el programa reinsertador d'Obra Mercedària a Barcelona o la pastoral de gitans al barri més marginal de Saragossa. Luis Jiménez Martínez, el germà d'Àngel i de Félix i de sor Carmen, quatre germans, sí quatre de cinc, consagrats a Déu en la vida religiosa; prodigà el seu sacerdoti a València, Palma de Mallorca, Barcelona i actualment promociona en la fe i en la justícia en una comunitat indígena de Guatemala.

Ens aplegarem un centenar llarg de sanramonencs, setanta-cinc familiars i amics i vint-i-dos religiosos mercedaris presidits pel pare provincial, Valentín Moliner.

Els tres mercedaris amb el P. Provincial

Obrí l'afable salutació el pare Félix Jiménez, amfitrió i superior del Monestir raïmundià i part interessada com a germà de dos dels homenatjats. Després el pare Àngel Jiménez explicà que havia vingut a aquest santuari per manifestar el seu profund agraïment al Senyor. Va fer la reflexió homilètica el pare Valentín Moliner, subratllant el valor domèstic de la trobada i el signe d'una fidelitat provada.

Durant l'ofertori mans amigues ompliren l'altar d'ofrenes i símbols: de flors, com la il·lusió que avui en els tres s'acrexia; de cadenes, com les llibertats assolides pels germans en executòria de Mercè; de pa i raïm, com la decidida voluntat dels tres de continuar deixant-se moldre i espremer pel Regne; d'hòsties i vi, com el gaudi desbordat per als tres d'immolar avui per mil·lèsima vegada a Crist amb ells.

Continuà una Eucaristia pausada, recollida, plena de records i propòsits, de precis i càntics, de silencis i murmuris. En la post-co-

munió el pare Pedro Serrano enlairà l'himne d'acció de gràcies al Senyor que es va mantenir fidel, als religiosos que marcaren els seu camí, a les famílies pròpies que ofrenaren el més bonic de la seva llar i per acabar el pare Luis Jiménez ens recordà el vertigen embadalit de l'experiència de Déu en la vocació religiosa-sacerdotal.

■ P. Joaquín Millán Rubio

Ha dit que el Vaticà es negarà a signar cap declaració que accepti l'avortament

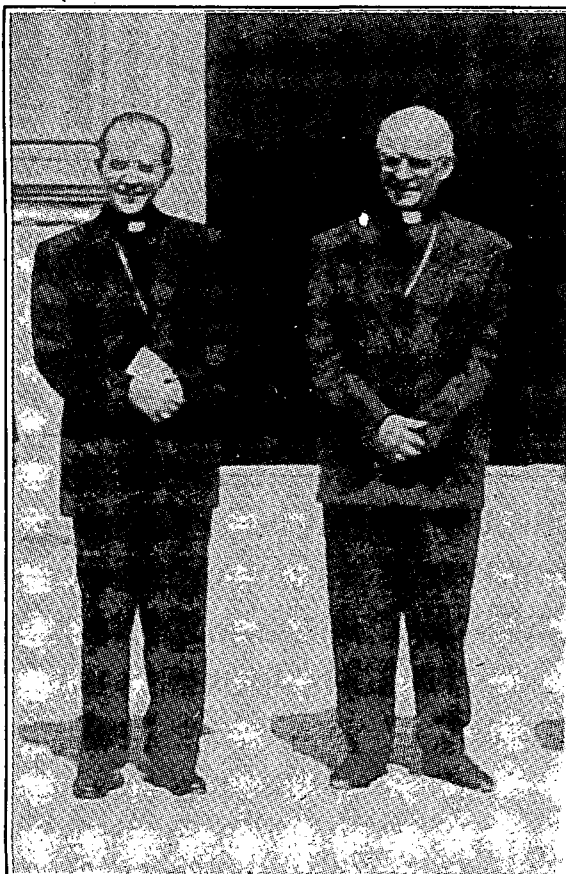
El nunci Tagliaferri visita la diòcesi

URGELL

BALAGUER.— El nunci del Vaticà a Espanya, monsenyor Mario Tagliaferri, inicià el dia 6 de setembre a Balaguer una visita oficial a la diòcesi d'Urgell a fi de conèixer les inquietuds de la feligresia han informat fonts eclesiàstiques.

Monsenyor Tagliaferri es va entrevistar amb el bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanís, i amb els representants dels arxiprestats de les comarques de la Noguera i el mig Segre. El dimecres dia 7 va presidir una missa concelebrada amb la totalitat dels preveres de la diòcesi a la Catedral de la Seu d'Urgell. I va aprofitar per respondre als Mitjans de Comunicació sobre la negativa del Vaticà a acceptar l'avortament a la Conferència del Caire: La Santa Seu no pretén boicotejar les resolucions de les Nacions Unides, però l'Església no pot acceptar cap menció positiva sobre aquest tema.

L'endemà, coincidint amb la festivitat de Nostra Senyora de Meritxell, patrona d'Andorra, el representant del Papa assistí als actes de l'Aplec de Meritxell al santuari de la Verge d'Andorra, al qual assistiren les autoritats polítiques andorranes. Monsenyor Mario Tagliaferri finalitzà aquesta visita oficial a Tremp per visitar les comarques dels Pallars Jussà i Sobirà i la Vall d'Aran.

Monsenyor Tagliaferri a l'esquerra de la fotografia en el transcurs de la seva visita, acompanyat del bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanís

● C.C.

Obra de Mare de Déu de Fàtima necessita

Gestor- Administrador

La Fundació Mare de Déu de Fàtima escollirà d'una terna d'interessats, el perfil dels quals seria el següent:

- Persona amb formació directiva
- Excedent laboral proper o immediat (o sigui amb poc temps en excedència).
- Amb recursos econòmics propis que li permetin independència sense ingressos laborals.
- Catòlic, practicant, convençut.
- Que assumeixi L'Obra de Fàtima com a pròpia i que el seu esperit s'integri en la institució.
- Bona salut, energia, decisió, capacitat de negociació.
- Capacitat per intercedir en mitjans públics, religiosos, assistencials, socials i polítics.
- Ser capaç d'aixecar recursos, analitzar les despeses i motivar els col·laboradors per a la seva funció amb el màxim desinterès.
- Si fos imprescindible se li oferiria petita aportació com a coadjuvant de les seves despeses.
- Dependència del Patronat, a qui presentaria comptes i projectes.

La fundació entre múltiples activitats manté Residència d'Ancians, Centre internat per infants i bebès amb abandonament social. Assistència a Tuberculosos i necessitats en general.

Enviar Currículum a: GEFICE

Consultors de Direcció

Departament de Selecció Executius

a/at. Quílez, J.

Plaça de Letamendi, 3, pral, 1a.

08007 Barcelona

ESGLÉSIA I ESCOLA

Un problema sense resoldre

Ja som a les portes del nou curs escolar i el Govern de l'Estat no ha estat capaç de trobar una solució satisfactòria per a un problema que no ha plantejat bé des de bon començament i que afecta a centenars de milers d'alumnes. Em refereixo a la regulació de l'ensenyament de la religió.

Heus aquí, en una breu síntesi les dades que cal tenir en compte.

L'octubre de 1990 va ser promulgada la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), en la qual s'afirma que «l'ensenyament de la religió s'ajustarà a allò que està establert en l'acord sobre ensenyament i assumptes culturals subscrits entre la Santa Seu i l'Estat espanyol; i si fa al cas, a allò que disposin els acords que puguin ser subscrits amb altres confessions religioses».

Doncs bé, mesos més tard el Govern de l'Estat aprovà uns reials decrets referents a les etapes d'educació primària, educació secundària obligatòria i batxillerat. Entre altres aspectes, s'hi regulava l'ensenyament de la religió.

Però, segons el criteri d'algunes associacions de professors i pares d'alumnes, la normativa aprovada no garantia en grau suficient l'exercici del dret dels alumnes a la formació religiosa en l'àmbit escolar. Per això, varen presentar diversos recursos davant el Tribunal Suprem.

De febrer a juny de 1994 el Tribunal Suprem ha dictat quatre sentències en les quals afirma que el tractament donat a l'ensenyament de la religió en els centres docents no respecta la Constitució de 1978 i, en conseqüència, ha anul·lat els articles corresponents dels reials decrets citats.

I ara ens trobem en una situació absurda. Totes aquelles escoles que hagin programat l'ensenyament de la religió segons el que s'estableix en els articles anul·lats corren el risc de violar la Constitució, en la mesura que, segons el Tribunal Suprem, aquesta normativa provoca una «discriminació inacceptable» entre els alumnes i, a més, no respecta l'acord subscrit entre la Santa Seu i l'Estat espanyol.

La pregunta que ens fem és aquesta: ¿per què el Govern de l'Estat no ha corregit amb temps uns preceptes declarats inconstitucionals, per tal que els errors comesos fossin superats en la programació del nou curs escolar?

A Catalunya la qüestió ha estat més ben plantejada i ens hem evitat un problema greu. En efecte, el Govern de la Generalitat s'ha apartat hàbilment de les normes rígides indoses en reials decrets i ha regulat l'ensenyament de la religió de tal manera que s'evita el risc de la discriminació.

Arà el Govern de l'Estat ha d'aprovar un nou real decret tenint en compte les sentències del Tribunal Suprem. En un primer projecte sotmès a consulta del Consell Escolar de l'Estat el passat mes de juny el Ministeri d'Educació i Ciència ha insistit una altra vegada en els mateixos errors. Han passat dos mesos sense novetats. ¿Podem pensar que finalment el Ministeri ha decidit plantejar correctament el problema abans de presentar el real decret a l'aprovació del Consell de Ministres? Tant de bo.

No perdem, doncs, l'esperança.

Mentrestant, ens cal assegurar que l'ensenyament de la religió a l'escola reuneixi totes les condicions que en garanteixin la deguda qualitat.

■ Francesc Riu

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

Tant els problemes greus i complexos, com les preocupacions quotidianes, poden provocar-nos estrès, malestar, angonya o tristesa. Si aconseguim un millor coneixement de la psicologia humana i una comprensió més global de la persona, augmentarem la confiança en nosaltres mateixos i adquirirem noves capacitats per afrontar les situacions difícils que la vida ens presenta.

El C.C.P. t'ofereix Grups de Creixement Personal, Cursos de Formació Humana, i Sessions Privades d'Assessorament.

Dirigits per Ana M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

Informació: CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via 690, pral. 2a, - 08010 Barcelona
Tel.: 265 02 47

Han estat programades en clau pastoral-sacramental

Festes quinquennals de la Mare de Déu de la Pietat

ULLDECONA.— De l'1 a l'11 de setembre aquesta vila ha complert la promesa popular, feta l'any 1939, de portar cada cinc anys la imatge de la Patrona des de l'ermita al poble. El programa que els responsables van elaborar, guiats pel zel i la imaginació del seu rector mossén Joan Martorell, fou concebut en clau de sembra i collita apostòlica.

La Parròquia es va marcar com a objectiu un creixement en la fe pels camins dels Sagraments: El Baptisme administrat als neòfits i recordat a tots els qui encara no han rebut la primera comunió; la Confirmació que el bisbe Lluís Martínez Sistachs administrà a 55 adolescents; el Matrimoni que s'administrà en una parella (en un

projecte de vida i amor) i la celebració de les noces d'argent i d'or d'altres cònjuges; la Professió religiosa d'una novícia guineana al convent de monges Agustines; pel que fa al Sacerdocí, s'ha tingut cura de la participació de tots els capellans de l'arxiprestat de Santa Bàrbara; la Unció dels malalts es presentà lligada a un ho-

menatge a la gent gran del moviment "Vida Creixent" i no faltà la dimensió de la caritat en clau mundial a través del suport de les confraries a Mans Unides i al poble de Rwanda.

En tot això, la imatge de Maria fou la foguerada que donà caliu al novenari de la parròquia de Sant Lluc; a les llars de cada sector de carrers per on passà la imatge i als barris de Ventalles, Castell, Sant Joan del Pas i els Valentins.

L'eclosió final fou la processó dels "farolets" que agrupà a totes les entitats populars i parroquials.

■ J. Blanc i Bahima

Estarà gestionat pels Franciscans de la Creu Blanca

Projecte d'un centre d'acollida per a indigents

TARRAGONA

REUS.— La Casa de la Misericòrdia farà que la ciutat tingui un centre d'acolliment per a indigents, el qual atindrà transeünts sense habitatge, ex-drogaaddictes, ex-presidaris i gent amb problemes econòmics i socials. Al mateix temps, la llar funcionarà com a centre de dia i atindrà qualsevol persona amb algun problema que hi vagi a menjar o

demani ajut per a altres necessitats fonamentals.

La iniciativa va sortir com a record visible, adreçat als més necessitats, del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia.

Tres religioses franciscanes es traslladaran a la llar quan les tasques d'acondicionament estiguin acabades, alhora que demanaran l'ajuda de voluntaris.

D'altra banda, la gestió es farà a través d'una fundació que es

constituirà properament i que es nodrirà dels ajuts tant de particulars com d'empreses. Les donacions ja han començat a arribar, entre les quals cal destacar la de Càritas Diocesana i la de totes les parròquies de la ciutat.

Per a més informació es pot trucar als següents números de telèfon: 31.47.24 i 31.79.32 amb el prefix 977 si es fa de fora de les comarques de Tarragona.

■ Gemma Morató

FETS I CRITERIS

Convocats per l'Esperit Sant

En totes les parròquies de les diòcesis catalanes es llegeix aquest diumenge el Decret de convocatòria del Concili Provincial Tarraconense.

A partir d'aquest fet eclesial tots ens hem de sentir convocats al Concili per l'Esperit Sant. Això requereix renovar la nostra fe en l'Esperit Sant, ànima de l'Església. L'Esperit informa; uneix i vivifica l'Església, fundada per Jesucrist. Ell és el Senyor i infon la vida.

En la nostra exhortació pastoral *Esperit, ¿què dius a les Esglésies de la Tarraconense?*, els bisbes de Catalunya varem explicar els objectius i les motivacions del nostre Concili.

Ara, en aquesta etapa de la immediata preparació i celebració de les sessions conciliars, la nostra motivació de fe en l'Esperit Sant ha de ser aprofundida i actualitzada.

L'Esperit Sant és principi d'unitat; ha estat donat a la comunitat i a les persones: «Hem estat batejats en un sol Esperit per a formar un sol cos» (1. C 12, 13); «Un sol cos i un sol Esperit, com està també una de sola l'esperança que us dona la vocació que heu rebut» (Ef 4, 4).

L'Esperit Sant és principi de comunió. Únic i omnipresent, transcendent i interior a tots, subtil i sobirà, respectuós de les llibertats i poderós per a inspirar-les, pot promoure el pla de Déu que s'expressa en les paraules de comunió, molts en u. L'Esperit fa que tots siguem u i que la unitat sigui multitud.

L'Esperit Sant és en l'Església com el vicle pel qual tot es reuneix i tot és u. És el sentit trinitari de l'Expressió de sant Cebrià: «Plebs Spiritu Sancto adunata», poble reunit per l'Esperit Sant.

El sentit de comunió consisteix en viure i en

comportar-se com un membre conscient d'un tot orgànic. Amb altres paraules, es pot dir «comportar-se com fent part d'un poble indivís».

L'Esperit Sant també és principi de creixement. Així, per exemple, l'Esperit diu a Pere com s'ha de comportar amb els qui no són jueus. A la predicació de Pere a casa de Corneli hi correspon la vinguda de l'Esperit Sant sobre els pagans: «Quan jo començava a parlar-los l'Esperit Sant va baixar sobre ells igual que sobre nosaltres al principi» (cf. Ac 11, 15-17; Ac 10, 13).

La litúrgia invoca l'Esperit Sant en les circumstàncies en les quals necessitem una «llum», una «inspiració», quan es tracta de prendre decisions per a l'edificació de l'Església, quan hem de discernir prioritats per al bé comú del Poble de Déu.

En el nostre treball conciliar ens ha de moure la fe en la presència i en l'acció de l'Esperit Sant. Com deia Pau VI en la celebració del Vaticà II: «L'Esperit està aquí, no per afegir una gràcia sacramental al treball que comencem tots nosaltres reunits en concili, sinó per al bé de l'Església i de tota la família humana» (cf. Obertura de la tercera sessió, 14 set. 1964).

Les vuit diòcesis catalanes fem el Concili amb esperit de conversió i de renovació, cridats a acollir la Paraula de Déu amb obediència filial, a treballar amb una gran disponibilitat interior i amb la profunda convicció que els múltiples i diferents dons de l'Esperit són per a l'edificació de les nostres Esglésies i de la societat catalana.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Catalunya Cristiana

BARCELONA

Diòcesis catalanes

11

Mn. Miquel Rodríguez, president de CONESTI, planificant el curset amb l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall

Organitzat per l'Associació CONESTI

II Curset d'Urbanitat, Civisme i Ecologia

BARCELONA.— Després de l'èxit assolit en el I Curset d'Urbanitat, Civisme i Ecologia, l'associació cristiana i cultural «CONESTI» ha decidit repetir l'experiència i ha organitzat pel curs 1994-1995 quatre cursos d'aquestes característiques, el primer dels quals s'iniciarà a partir del 15 d'octubre al xalet de Golferich de la ciutat comtal.

Aquests estudis pretenen educar els infants de més de vuit anys en algunes virtuts humanes i nocions d'urbanitat com ara la generositat, la fortalesa, l'optimisme, la perseverança, l'ordre, la responsabilitat, el respecte, la

sinceritat, el pudor, la sobrietat, la flexibilitat, la lleialtat i el perdó.

Tres monitors transmeten aquests coneixements i les places es limiten a 20 per cada un dels cursets, els quals són totalment gratuïts, duren una hora a la setmana durant tres mesos. En acabar la formació es lliuren uns diplomes i una carta personal de l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall.

Ell des dels seus inicis s'ha mostrat molt interessat en aquesta iniciativa, a la qual ha donat tot el seu suport. «Considero —ha dit— que és molt important que

tots contribuïm a reforçar la cultura de la tolerància envers l'altre, del civisme i de la urbanitat, tan necessitada per la societat actual. Les ciutats mai no podran tirar endavant si no es compta amb la col·laboració dels ciutadans, si no comptem amb ciutadans que, sobretot, consideren el respecte a l'altre com el més important».

Per poder inscriure's, cal trucar als telèfons: 454 65 87 / 423 18 30 / 415 37 95 amb el prefix 93 al davant si es truca de fora de Barcelona.

■ Núria Oriol Palarea

Des dels seus inicis a la ciutat comtal

AGAPE: 25 anys impulsant l'evangelització

BARCELONA.— AGAPE és un moviment cristià dedicat a l'evangelització i ensenyament sistemàtic de la Bíblia. Fundat pel presbiterià Bill Bright als Estats Units l'any 1951, s'escampà ben aviat a gairebé tots els continents. El seu ideari i la seva dinàmica no és fundar noves comunitats, sinó potenciar el creixement i desenvolupament de les que estan establertes, respectant sempre les tradicions i les jerarquies, respectives.

El pastor Josep Monells dirigí les primeres activitats i l'organització a Barcelona, a partir del 1970. Amb gent especialitzada desenvolupa continuades tasques evangelitzadores, culturals, esportives i d'ajut social arreu de l'Estat espanyol i de l'estranger.

Tot coincidint amb la commemoració del 25è aniversari dels començaments d'Agape a Barcelona, enguany s'ha celebrat un Congrés Internacional al Casal Borja (Sant Cugat del Vallès), del 19 al

26 d'agost. Prop de 125 persones vingudes del Sud d'Europa, i fins i tot dels Estats Units, es retrobaren al Casal.

El sefardita cristià Romerowski explicà els llibres profètics Nahum, Sofonies i Habacuc, destacant la sobirania de Déu i la seva actuació en la història dels pobles. Seguiren taules rodones, reportatges, presentació de projectes, etc.

El diumenge se celebrà solemnement l'eucaristia oficiada pel pastor Àngel Cortès.

Atenent una fraternal invitació estigué present en l'acte de cloenda Mons. Jaume González Agapito, delegat de l'arquebisbat de Barcelona al Centre Ecumènic de Catalunya. L'últim discurs fou a cura de l'actual director Javier García, mentre Josep Monells director als països d'Europa del Sud, va fer la cloenda.

● J.G.P.

CARTA DOMINICAL

Avui no puc mirar enrere

Durant una tarda i un matí consecutius he rebut dos homes encara joves. L'un és metge i l'altre prové del món de la banca. Tots dos venien a parlar-me del desig de deixar allò que feien i ser sacerdots. Com d'altres, que també entraran aquest curs al Seminari, se senten cridats. Tot parlant amb ells, em venien a la memòria entrevistes i consultes semblants que jo també vaig fer, quan intentava d'aclarir la meua possible vocació sacerdotal, cosa que avui no explicaré. No tot el que hom sap de la pròpia vocació, ni tampoc allò que se sent, no és comunicable. Hi ha com un pudor especial en tota persona pel que fa a la relació entre Déu i un mateix.

Fa vint-i-cinc anys, em van encomanar una nova tasca: ser bisbe d'una diòcesi. Això suposava arrancar-me, una vegada més, del que estava fent amb l'ajut de Déu i d'on havia posat el meu cor sacerdotal. Se'm demanava aixecar l'arada i, sense mirar enrere, anar a un altre camp: Tortosa. Fa quatre anys, el Sant Pare em va demanar un altre servei: ser pastor de la diòcesi de Barcelona. Avui celebraré, amb els meus germans els bisbes, els sacerdots i el poble de Déu les meves noccs d'argent episcopals.

Ahora que el Senyor posava damunt les meves espatlles una càrrega jo no m'esperava, em continuà ajudant amb una providència experimentable. Un detall, per mi gens petit, va ser que qui em va ordenar bisbe, el cardenal Dadaglio, m'obsequià amb un breu arbre genealògic dels meus antecessors en l'episcopat. Eren tres cardenals: Cicognani, ordenat bisbe l'any 1933, Rossi (1920) i De Lai (1911). La sorpresa, i una promesa alhora de protecció, fou que l'anterior, de qui tots rebem la successió apostòlica, era sant Pius X. No deixo de considerar-ho una delicadesa especial del Senyor.

Avui no puc mirar enrere. Déu ens fa posar cada dia mirant cap al futur. I el futur de la diòcesi i de l'Església depèn força del nombre i de la qualitat de les vocacions sacerdotals. ¿Com comencen?

Un cert grau de coneixement de Jesucrist ens porta a la «simpatia» amb ell (en el sentit fort de la paraula: «sentir amb») i ens condueix irresistiblement a comprendre que hem de compartir la vida amb la seva.

El món es veu llavors amb una mirada més atraient, però això incideix en l'orientació de la nostra vida. El món es torna un espai en què s'han abocat la il·lusió i l'amor de Déu. Però aquest món no correspon a l'amor rebut de Déu i té necessitat d'homes que l'ajudin a prendre consciència de la presència de Déu en ell. De tot això es dedueix -jove amic que em llegeixes, pares cristians que em llegiu- que la vocació no consisteix sempre a sentir no sé pas quina crida especial de Déu. El que hi sol haver és un amor que redescobreix la persona de Jesús i ens planteja la possibilitat de continuar la seva tasca. En resum, que la vocació es defineix amb tres elements: una capacitat intel·lectual normal, un estat de salut suficient i... -allò més important- voler consagrar tota la vida en el sacerdoci a col·laborar en l'obra de Déu envers el món.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Anar a mercat

El fet d'anar a mercat fa una certa emoció. No és que, concretament, es necessiti res. Hi ha la curiositat per tot allò que hi veurem, que ens sorprendrà, que ens temptarà... Perquè al mercat de Comarquinal, el Comarquinal de Miquel Llor, instal·lat a la gran plaça porxada, hi ha de tot i més, i, sobretot, humanitat. Una humanitat que mira i remira i que pregunta, que ofereix, que rebutja, que compra amb il·lusió, que se sorprèn, que es desenganya...

De lluny m'ha corporès una parada curulla de flors multicolors que eren una meravella. Els ulls m'hi empenyeren plens d'admiració i em semblava, fins i tot, percebre'n el perfum. En apropar-m'hi, m'he adonat que eren artificials...

He posat la mirada, una mica més enllà, en uns petits testos amb humil i olorosa alfàbrega i, tot seguit, m'he oblidat d'aquell fal·laç encanteri floral...

■ Oriol Camps

CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Inici de la segona etapa (d'octubre a febrer), amb trobades de treball sobre identitat, comunió i missió per grups en què es recolliran les experiències i les aportacions de tots els participants, per arribar a l'elaboració de conclusions i propostes de futur. Cal enviar les fitxes d'inscripció, abans del dia 23, a la secretaria del Congrés (nova adreça): c/ Evarist Arnús 44, 08014 Barcelona; tel. 490-81-46, fax 490-18-43.

BARCELONA

• **DIADA DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ.** - A la basílica-santuari: **Divendres 23**, a les 18, 19 i 20h, misses de vigília; a les 19.45h, vespres. **Dissabte 24**, a les 10.30h, missa solemne pontifical, presidida pel Sr. Arquebisbe, amb ofrena de flors de les cases regionals; altres misses a les 8, 9, 13, 14, 18, 19 i 20h; a les 19.45h, rosari i altres pregàries. Del 25 al 2

d'octubre, a les 19.30h, octavari, amb rosari i pregàries. - A l'església dels mercedaris (Pl. Castella, 08001 Barcelona): A partir del **dia 16**, cada dia, a les 19.30h, novena, seguida de l'Eucaristia. **Divendres 23**, a les 19 i 20h, misses de vigília; a les 24h, tradicional missa de mitjanit, commemorativa del descens de la Mare de Déu i la fundació de l'orde. **Dissabte 24**, celebració de la diada amb misses a les 9, 11, 12, 13, 19 i 20h.

• **CONCERTS D'ESTIU DE COLLBATÓ.** - Piano i orgue, **dissabte 24**, a les 22h, a l'església de Sant Corneli, a càrrec d'Albert Romani (piano) i Bernat Bailbé (orgue), amb obres de Vinyals, Soler, Boely i Casceux.

• **RECÉS FEMENÍ.** - Dirigit pel P. Bonaventura Gilibert, ocd, **diumenge 25**, de 10 a 18h, a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat (c/ Bonavista 37, metro L5: Gavarrà; tel. 375-11-02).

• **CURSET PER A CATEQUISTES D'INFANTS I ADOLESCENTS.** - De l'arxiprestat de Santa Anna, els dies **26, 27, 28, 29 i 30 de setembre**, de 19.15 a 20.30h, a la parròquia de la Mare de Déu

dels Angels (c/ València 244, cantonada Balmes); professorà: Concepció Huerta; tema: El poble de Jesús en temps de Jesús. Més informació: tel. 453-18-48.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.** - Iniciarà el curs el dia 10 d'octubre, amb la lliçó inaugural que hi pronunciarà Mons. Antonio Cañizares, bisbe d'Àvila. Informació sobre les diverses possibilitats d'horaris, estudis, obtenció de títols, etc., a secretaria, de dilluns a dijous, de 19 a 21h (edifici del Seminari: c/ Diputació 231, 08007 Barcelona; tel. 451-49-42).

• **ESCOLA DE L'ESPLAI DE BARCELONA.** - Resta obert el termini de preinscripció per als estudis universitaris: Diplomatura en educació social, Màster en intervenció socio-educativa amb menors, Postgrau en gestió de residències i serveis per a gent gran i Postgrau en direcció i gestió d'organitzacions no-lucratives i d'economia social. Més informació: c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02, fax 419-62-68.

• **C.A.F. RESIDÈNCIA PER A NOIES.** - De 17 a 24 anys, en habitació individual. Informació: tel. 317-79-44 (de 17 a 20h).

FINESTRAL DE LA CARITAT

Per pensar...

El desenvolupament no pot consistir sols en l'ús, domini i possessió indiscriminada de les coses creades i dels productes de la indústria humana, sinó més aviat en subordinar la possessió, el domini i l'ús a la semblança divina de l'home i a la seva vocació a la immortalitat». (Sollicitudo Rei Socialis. Núm. 28)

289.— Matrimoni amb sis fills. Viuen en un pis amb dues famílies més. Tenen l'oportunitat de llogar un pis modest. Per a despeses de contractació, sol·liciten 131.390 ptes.

290.— Mare sola amb tres fills petits. Necessita portar-los al jardí d'infants durant els tres mesos d'estiu per poder treballar. Són 120.000 ptes.

291.— Matrimoni amb dues filles. Han hagut d'abandonar l'habitatge per no pagar. Ambdós estan a l'atur. Per pagar la pensió on viuen ara, 125.000 ptes.

292.— Matrimoni amb cinc fills. No tenen ingressos. Han esgotat les prestacions de l'INEM. Per cobrir necessitats bàsiques necessiten 180.000 ptes.

293.— Parella amb un fill. Ell està a l'atur. Ella fa feines domèstiques. Per pagar deutes de lloguer del pis els falten 40.000 ptes.

294.— Senyor sol, malalt. No té ingressos. Rep ajuda per a aliments. Per pagar l'habitatge on viu, li manquen 60.000 ptes.

295.— Família de set membres. El pare té una lesió al cor i no pot treballar. La mare treballa en confecció. Els seus ingressos no cobreixen les despeses familiars. Per a aliments i necessitats bàsiques, 76.525 ptes.

296.— Matrimoni amb una filla petita. Ambdós estan a l'atur i pendents de cobrar un subsidi. Per a rebuts pendents d'aigua, llum i gas, 60.000 ptes.

297.— Esposa separada amb un fill. Treballa per hores, però els seus ingressos són insuficients. Per pagar un mes de lloguer necessita 30.000 ptes.

298.— Matrimoni amb un fill. Té tramitada una pensió social. Per evitar el desnonament, els falten 47.000 ptes.

299.— Mare sola amb dos fills a càrrec seu. El marit és a la presó. Està pendent de cobrar una ajuda

social. Per a aliments, 40.000 ptes.

300.— Senyora gran sense família. Cobra una pensió mòdica. Viu en un pis molt deteriorat. Per poder arranjar la instal·lació d'electricitat i d'aigua necessita 205.885 ptes.

301.— Esposa separada amb un fill. Està pendent de cobrar una pensió d'invalidesa. Per a despeses bàsiques d'alimentació li manquen 60.000 ptes.

302.— Esposa vídua. Cobra una pensió molt modesta. Té dos fills casats i sense feina. Per a reparacions urgents al pis on viu, necessita 60.631 ptes.

Nota: Tots els donatius enviu-los a: Càritas diocesana, Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona. Tel. 301 35 50.

L'INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

per testimoniar amb profunditat la fe, propagar-la i donar-la a conèixer

OFEREIX

A JOVES, HOMES I DONES, RELIGIOSOS I RELIGIOSES EL CONEIXEMENT DE LA TEOLOGIA CRISTIANA EN EL NOSTRE TEMPS I EN LA NOSTRA CULTURA

Un acurat programa formatiu destinat

- a TOTS ELS FIDELS interessats en aprofundir en la fe
- a la capacitació de catequistes, animadors de pastoral, grups d'oració, litúrgia i evangelització, responsables de grups de joves, universitaris
- als qui es preparen per a ensenyar Religió

CLASSES VESPERTINES DE DILLUNS A DIJOUS TÍTOL DE DIPLOMAT EN TEOLOGIA

Curs 1994-95

DEMANEU INFORMACIÓ A SECRETARIA

Carrer de la Diputació, 231 (edifici del Seminari)
Tel. 454 19 63 - Fax 323 73 73

A partir del 5 de setembre de dilluns a dijous, de 5 a 8 del vespre

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

GUSTAVO PÉREZ BARQUIRIMETO 1011 A - CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ANGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA. MELLAWI EGIPTE.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscrit a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa..... Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

Vida Creixent

MOVIMENT CRISTIÀ

«El Creixement humà constitueix com un resum dels nostres deures (espirituals)».

(Pau VI a Populorum progressio, n. 16)

22 d'octubre de 1994

X ANIVERSARI de la fundació de
«VIDA CREIXENT» a Catalunya

XI ASSEMBLEA DIOCESANA
al Col·legi de Sant Ignasi, de Sarrià

PROGRAMA

A les 10 h., Salutació-meditació, a cura
del P. Lluís Antoni Sobreroca.

A les 10'40, conferència sobre el tema
«La gent gran en la societat d'avui»
a cura de Josep Mª Ainaud de Lasarte

A les 11'20, ASSEMBLEA ESTATUTÀRIA

Es parlarà dels següents temes:

«Història dels 10 anys», per J.Ll. Fernández Coll;

Activitats del curs, per J. Alcañiz;

Memòria econòmica, per Santiago Rua.

Renovació de càrrecs.

«Catalunya Cristiana», per Oriol Camps;

Ràdio Estel, per Joaquim Arnal.

A les 12 se suspendrà la sessió per resar l'Àngelus.

A les 12'30, descans.

A les 13, Testimoniatge de totes les diòcesis de
Catalunya.

A les 14, dinar de germanor, i a continuació,
actuació del Grup d'Havaneres «Cavall Bernat»
dirigit per José Ortega Monasterio.

A les 17'15, cloenda de la jornada a cura
de Joan Viñas i Bona.

A les 17'15, solemne Eucaristia, que presidirà
Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar
de Barcelona.

A les 18, HIMNE I COMIAT.

Es prega a tots els membres de VIDA CREIXENT que
desitgin assistir a aquests actes, que ho comuniquin
al Secretariat diocesà, al carrer Llúria, 7, telf. 412 21 20
Fax. 417 56 12 — 08010 BARCELONA

«Una experiència reeixida»

En la reunió que els Delegats de les diòcesis de Catalunya tinguérem a Barcelona el dia 20 de juliol, es parlà de la manera d'endegar nous camins per engriscar a altres persones a integrar-se a «Vida Creixent». El representant d'Urgell, exposà un fet que pot ser ben adient, i que pot estimular molts grups a cercar noves vies que dinamitzin el nostre moviment. Hem de «créixer» en l'esperit, però també hem de procurar gaudir per nosaltres i els nostres companys, d'una millor qualitat de vida, ocupant-nos d'un aspecte de la nostra salut, tan habitual quan ens fem grans com són les malalties reumàtiques.

Alguns components d'un grup de «Vida Creixent» de la Seu d'Urgell ens vàrem engriscar amb la informació que rebérem de la «Lliga Reumatològica Catalana», ja que la tasca que aquesta institució realitza, entra de ple en l'esperit que anima «Vida Creixent», sobretot en la vessant de l'amistat, particularitzant l'aspecte d'ajudar i donar suport a persones amb problemes de reumatisme en les seves diverses manifestacions.

Cada vegada que llegiem a la revista que publica la Lliga, les nombroses activitats que realitzen a Barcelona, Terrassa i altres llocs de l'àrea barcelonina, se'ns posava la mel a la boca, lamentant que els qui vivim al Pirineu no poguéssim gaudir de les «engrunes» de tot l'ampli ventall d'activitats que desenvolupen.

Com que queixar-se i no fer res, no porta a cap, cregué-

rem que el que s'havia de fer, era «contactar» amb la Lliga, i oferir la nostra col·laboració per fer quelcom a l'Alt Urgell.

Aquests darrers mesos han estat ben intensos, telèfon, cartes, visites, gestions, etc. Els dirigents de la Lliga van acollir de bon començament i amb entusiasme els nostres desitjos. Les entitats públiques de la ciutat i comarca, també hi han donat tot el seu suport.

Resultat: En menys de sis mesos s'ha fet realitat una aspiració que véiem molt llunyana i gairebé irrealitzable.

El passat dia 1 de juliol, es constituïa a la Seu d'Urgell, la Delegació de la Lliga Reumatològica de Catalunya a l'Alt Urgell —la primera sub-seu que es constitueix al Principat—, en

un acte celebrat a l'Hospital de la ciutat, amb l'assistència del nostre Sr. Bisbe, l'alcalde la ciutat, el delegat provincial de la Conselleria de Sanitat, i per part de la Lliga el seu president Dr. Josep Granados, així com altres membres de la Junta Directiva. Fou un acte molt reeixit, i hi assistiren unes 200 persones.

Des de primers de juliol, socis de la Lliga —la majoria pertanyents també a «Vida Creixent»—, atenen voluntàriament en un despatx cedit per la Fundació del Sant Hospital de la Seu d'Urgell, tothom qui vulgui rebre informació de la extraordinària tasca que realitza aquesta institució. Ara cal continuar, cada dia amb més il·lusió.

■ C.D.R.

ESPAI DE L'ANIMADOR

Sant tornem-hi

Els qui tenim prou anys per haver viscut aquella època en què es lluitava aferrissadament entorn d'un laïcisme recalcitrant, contrari a tot el que respirava olor de sagristia —molt allunyat del sortós ressorgiment laical dels nostres temps— recordem que hi havia un sant que, malgrat tot, era respectat pels uns i pels altres, el sant que encapçala l'«espai» d'avui: «Sant tornem-hi!».

Plagats a part, el cert és que no deixaria, potser, de tenir una certa justificació que algú proposés canonitzar, en certa manera, aquesta represa d'activitats quan aquestes, amb tota la seva laïcitat i secularització, volen ser una participació, humil però activa, en les tasques eclesials que miren d'actualitzar l'evangeli, que és per a tots els temps i per a tots els homes i pobles de la terra.

El fet de parlar-ne ara, des d'aquest espai, és perquè per a nosaltres aquesta cura de mantenir al dia la doctrina i la vivència evangèlica té, a més a més, una connotació molt especial i important a l'hora d'iniciar el nou curs. Ens cal actualitzar el nostre fervor per tot el que és, representa, i es fa en el nostre grup i en tot el nostre moviment, donant-hi un nou impuls i afegint tots plegats la tasca de trobar noves fonts reanimadores, perquè tant els mètodes com els quadres dirigents rebin tothora una saba nova que els doni, a uns i altres, el vigor i rejueniment que cada nova situació demana i exigeix.

Per altra part, encetar nou curs en el mes de setembre pot significar tot un símbol de bons auguris. Diu l'escriptor Josep Pla en un dels seus llibres que: «Quan arriba setembre els camps s'animen i comença la feina per les collites de tardor».

És exactament el que hem de procurar fer; animar-nos nosaltres i els germans del grup i el moviment, i dedicar-nos amb nou delit i entusiasme a fer tot el que calgui perquè, amb fidelitat al present i preveient el futur, resultin abundoses i bones les collites que ens esperen.

■ J.N.C.

¹ El pagès i el seu temps. Ed. Destino.

La nostra col·laboració

Malgrat que siguem grans, no per això hem deixat de pertànyer a la família humana..., ni som dispensats d'ajudar a fer créixer l'ésser humà..., ni de considerar-nos exclosos d'aportar quelcom a la societat mitjançant les nostres tasques temporals...

Podem fer-nos presents per mitjà d'associacions i entitats cíviques, culturals, religioses...

Podem posar-nos en contacte i al servei dels necessitats ajudant-los directament o indirectament en la preparació del que és destinat a ells...

Hem de saber prendre posicions concretes pel que fa a la política, exercint assenyadament els nostres drets cívics...

Podem fer de les nostres llars, focus de veritables valors humans i transcendents...

Podem aportar el nostre granet de sorra essent portadors de pau al nostre entorn, una pau arrelada en l'amor... La pau dels pobles depèn de la pau dels cors i de les llars...

Si l'entorn ens margina, no ens marginem nosaltres ni entre nosaltres... Restem sempre ben oberts a tota iniciativa gratificant per als grans, sense oblidar tampoc els més joves...

La feblesa pròpia dels anys i la experiència, més o menys viscuda, que el bé no fa soroll i que el soroll mai no fa bé..., ens evitarà caure en triomfalismes: Si som el que som i fem el que fem és gràcies a Aquell que dóna el creixement...

■ Lluís Antoni

Una senyora d'Alacant afirma que hi va recuperar la vista

Guarició miraculosa a Lourdes

Un grup de 650 fidels ha fet aquest estiu un pelegrinatge al santuari de Lourdes. Formaven part del tren de l'esperança metges, professionals de la salut, infermeres i «brancardiers» que tenien cura d'uns 120 malalts o impedites. El senyor arquebisbe,

junt amb 10 sacerdots, varen tenir cura del servei espiritual. La convivència va ser entranyable, amarada d'aquella tendresa que surt del cor de la bona gent. La notícia remarcable fou que una pelegrina d'Alacant va recuperar la vista després d'assistir a la cerimònia religiosa.

Aquesta és la nota estadística que podria estar escrita en qualsevol mitjà de comunicació com una de tantes de cada dia. Però crec que el pelegrinatge a Lourdes és molt més que tot això. Si anaren a Lourdes 650 peregrins, es podrien escriure 650 reportatges o històries diferents, m'atreveixo a dir 650 miracles diferents, que passen desapercibuts als ulls de la gent però que queden dins la història i el cor de cada persona. Perquè un miracle és un do de Déu, i a Lourdes se'n repeteixen contínuament. Només cal obrir els

compartiments del viatge: «Quin departament del tren voleu? Quin hotel? —Jo no aguanto el caràcter dels... no els puc sofrir! Però ja que anem a Lourdes ja ens pots posar al mateix compartiment i al mateix hotel, així estaran més acompanyats». Títol de la notícia: *Dos veïns que no se suporten conviuen junts en anar a veure la Verge*. Una notícia de poc interès, però imaginem-nos com se solucionarien molts problemes d'aquest món amb aquests gestos tan petits!

—Diu que hi ha jovent que

troba bo el menjar francès: «D'on ets nena? —Sóc la filla de la Maria —La Maria, tant que l'apreciàvem! ¿I tu ens donaràs el dinar?... Aquells dies tot el menjar va ser més bo...»

Notícia d'última hora. Una pelegrina, d'Alacant ha recuperat la vista. En poca estona corre la novetat de boca en boca. A més a més una part dels malalts s'hostatgen en el mateix hospital. Preguntem per assabentar-nos del fet i alguns responsables directes d'aquest pelegrinatge ens expliquen: «Després de les cerimònies la malalta insisteix que la portin a la gruta. En ser-hi, diu que veu bé la imatge de la Verge i tot el que l'envolta. Davant la incredulitat dels que l'acompanyen ella confirma els detalls i colors de tot allò que veu...»

—En un compartiment una mare acarona la seva filla de 16 anys disminuïda profunda i li pregunto amb emoció: «¿Com és pot aguantar? ¿Com és pot entendre des d'una visió exterior tota aquesta tendresa i entrega per un deficient? I em contesta amb un somriure als llavis que no sempre és fàcil, però que aquesta filla no és només el centre d'atenció d'ella i del seu marit, sinó també el de tota la família, especialment dels germans. Diu: «Entre els altres germans també es discuteixen i es barallen, com en totes les famílies, però quan hi ha la Montserrat (que així s'anomena la malalta) tot es transforma, no es recorden de les discussions ni de cap motiu de tensió entre ells... Déu dóna forces i això no es pot explicar...» I això que deia es veia perquè la germana gran, joveneta, feia d'infermera. No tenia paraules, deia pocs mots, però tot el compartiment quedava ple d'una tendresa i amor que es demostrava amb gestos de servei envers la seva germana.

—Com a tot telediar hi ha també la notícia còmica o simpàtica, diguem-ne humana. Un pelegrí porta tres ciris, dos de normals i un de més gros: «Tres ciris? —Un és per a tota la família, aquest segon per als meus fills i aquest més gros per als meus clients». Era un empresari català.

De tornada tothom està content, si no feliç, més amb pau. Els malalts una mica més conformats, amb la certesa que els seus sofriments no són en va; i els que diem que estem bons, amb l'alegria d'haver donat una mica de la nostra companyia o servei als altres.

• 650 fidels de Tarragona han pelegrinat aquest estiu al Santuari

Les persones que varen atendre els malalts varen mostrar un cop més una actitud tendre i afectuosa

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

ulls o preguntar al cor de les persones i escoltar els seus sentiments, i tens tantes notícies que podries omplir mesos i mesos de telediar, amb la diferència que aquestes notícies no són sensacionalistes, no són morboses, ni escandaloses, ni violentes, ni de morts. Simplement no són interessants.

Algunes notícies del telediar del pelegrinatge a Lourdes:

—Dia 27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. Després d'uns quants mesos de preparació i visites s'obren les inscripcions per al pelegrinatge. És impossible que amb la crisi i els problemes actuals es pugui dur a terme: problemes de RENFE, davallada de la pesseta, atur, etc...

...Dia 11 de juliol. El tren arriba a Tarragona provinent del Santuari de Lourdes amb 650 fidels.

—Fent llista per a la distribu-

passa de moltes cerimònies religioses. Certament és així. Però uns joves em vénen a veure i s'esperen més d'una hora fins que arribo de la feina. S'han assabentat que ajudo a fer inscripcions i em diuen: «Els nostres pares celebren aquest any les noces d'argent. No han pogut anar mai d'excursió i parlen de Lourdes amb recança perquè mai no han tingut possibilitats d'anar-hi. Venim perquè nosaltres, els seus fills, volem pagarlos el viatge...» A més d'anar de peregrins varen estar al servei dels malalts... I el jovent a vegades passa...

—Fa divuit anys vaig venir a Lourdes, deia una infermera. Llavors no podia tenir fills. Ara he deixat un noi a casa amb el seu pare i portó la meua filla que, tot just amb 14 anys, fa d'infermera i ajuda els malalts...

—Servei de menjador. Matri-moni vell rondina perquè no

■ **Jaume Catà i Mitjans**

Les vivències d'un metge

M'han demanat que escrigui unes línies —més o menys afortunades— sobre la impressió que fa a un professional de la medicina —jubilat— acompanyar un pelegrinatge diocesà de malalts al santuari de Lourdes.

Avanço, com a creient, que seran sota el prisma de la fe, perquè si no és així, no podríem arribar a comprendre el crit angoixat de l'home davant el dolor.

Des del passadís dels vagons dels diferents compartiments, observes els rostres dels nens disminuïts físics o psíquics, resplendents d'una pau i una dolcesa interior que ja voldríem molts de nosaltres orgullosos del nostre bon judici.

Observem la cara de les seves mares, amb una intranquil·litat tranquil·la, plena d'amor i d'afecte i perquè no, de fervor demanant a la Gran Mare alguna cosa que potser ni elles mateixes saben dir, però sí, sentir.

Observem la fe en els malalts adults, demanant gràcies per cadascú, però també i sense que s'adonin pels qui els envolten amb afecte, i que poden trobar-se necessitats o disminuïts en essències més profundes que les físiques o psíquiques que ells pateixen.

Amb això vull dir, concretament, que la primera sensació que tens del pelegrinatge és un fet transcendent, és el de la pregària del dolor que purifica i sublima davant Déu i que pot respondre a la pregunta: ¿Per què el dolor? Perquè l'home no és solament sensibilitat, sinó també sentiments i pateix interiorment amb dolor físic o psíquic, sol o amb el germà, i això és una lliçó d'amor que comporta aprendre en el pelegrinatge: compartir el teu dolor amb el proïs-

me o fer-lo més acceptable si tu no en tens.

Crec que parlo de l'amor fratern proclamat per Crist a l'Evangeli. Ell va patir per tots i en tot per nosaltres. I quina millor expressió d'aquesta fraternitat que l'alegria, l'optimisme i la confiança que transmeten els malalts, aquesta plèiade d'infermeres, els brancadiers i tots els qui tenen cura dels serveis, amb aquesta fe i amor al germà. Aquest és el gran miracle de Lourdes.

Haig d'anomenar en aquestes pinzellades el Gran Acte Eucarístic de la benedicció dels malalts amb el Santíssim Sacrament. Quina expressió en els seus rostres que sols Vós coneixeu! És probable que molts o tots cerquin en Vós la solució als seus problemes físics, però al seu voltant hi ha unes altres ànimes —sense excloure els propis malalts— que pateixen en el seu interior altres malalties: orgull, poder, ambició, manca o disminució de fe. Necessiten del Senyor sense saber-ho i als crits silenciosos «Que vegi, que cregui, que curi, que camini!» s'uniran els dels altres que murmuraren interiorment: reblaneix el meu cor endurit, lliura'm dels meus egoïsmes, que tingui llum per veure la vostra bondat i amor. Lourdes! un racó on la mà de Déu ha volgut manifestar-se amb complaença en la seva Santa Mare, perquè escolti els precs dels seus propis fills i els transmetri al Germà Gran per a una millor solució. Glòria a Vós, Senyor!

■ Dr. Antonio Bosque

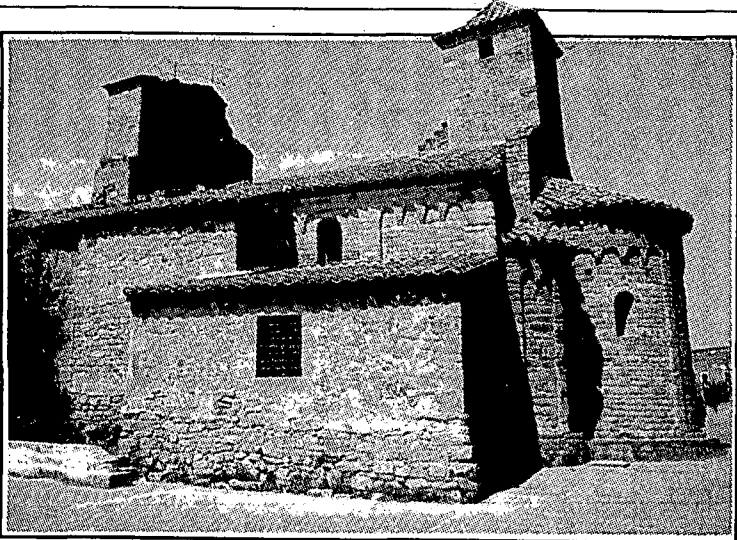

Molts varen donar en el pelegrinatge una lliçó d'amor

XCVII Viatge Cultural

Diumenge 16 d'octubre de 1994

En començar el nou curs 1994-1995 empenem el nostre primer viatge que ens porta l'alegria de retrobar-nos els amics que el fan possible amb l'entusiasme, simpatia i companyonia que els caracteritza.

Sant Pere d'Ullastret

ULLASTRET
(Poblat ibèric)

L'ESTARTIT
i PALS

Poblat ibèric d'Ullastret

DINAREM

CA LA TERESA
Tras Samaria n° 11
Telf. (972) 63 64 05
PALS

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 490 59 88. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balma.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Es a punt de començar a Roma el 441 curs acadèmic de la Universitat Gregoriana. Quatre segles i mig de docència i continuïtat d'aquell *Collegium romanum*, que va fundar Ignasi de Loiola en una casa del carrer de l'Ara Coeli, al cor mateix de Roma. Col·legi que aviat, fou conegut com Universitat Gregoriana, en memòria del papa Gregori XIII, que pagà la construcció de l'imponent edifici en rajol vist al centre de Roma, l'any 1582. Ara, 3.200 alumnes, provinents de 108 països, tornaran a omplir les aules per a assistir a les classes de les sis Facultats i tres Instituts que integren la universitat. Al llarg dels segles hi ha hagut professors de moltes nacions. També Catalunya ha estat present a la universitat. Tanmateix, la presència de catalans en el seu claustre professoral és una història poc coneguda que pot ser interessant de recordar.

Professors jesuïtes catalans dels segles XVIII i XIX

Un dels catalans que arribà a les aules de la Gregoriana com a professor de teologia fou Joan Baptista Gener. Havia nascut a Balaguer, un 24 de desembre de 1711. Ingressà en la Companyia de Jesús el 25 de juny de 1726. Ensenyà filosofia en la Universitat dels Jesuïtes de Gandia, que havia fundat Francesc de Borja en el segle XVI. Fou amic del savi erudit de l'època Gregori Mayans. Gener era un teòleg, que havia seguit amb interès l'evolució de la filosofia i de la teologia que a Catalunya es donava a la Universitat de Cervera. Ignasi Casanovas ha fet veure les similituds entre Gener i el gran renovador de la filosofia a Cervera, Mateu Aymerich. Mentre Gener era professor de filosofia al col·legi de Girona fou desterrat d'Espanya juntament amb tots els jesuïtes dels dominis espanyols per la Pragmàtica Sanció de Carles III, l'any 1767.

Passà a Còrcega i Sardenya i finalment a Itàlia, establint-se de moment a Ferrara. Cridat a Roma, residí en la Gregoriana, on confeigà la seva monumental obra en sis volums *Theologia Dogmatico-scholastica perpetuis prohustionibus polemicis historico-criticis necnon Sacrae antiquitatis monumentis illustrata* (Roma 1767-1777), que és una «obra teològica integral» en la documentació i els arguments, desenvolupada com una síntesi universal. Com sigui que és una visió quasi-enciclopèdica de la temàtica teològica al llarg dels segles, ha restat sempre un punt de referència per a saber quina era la cultura teològica de l'època.

A les darreries del segle XIX hi

És a punt d'inaugurar-se, a Roma, el seu 441è curs acadèmic

món hispanoamericà. Així, es convertí en el manual de tots els seminaris eclesiàstics de llengua hispana. Manual que el valencià paré Joan Baptista Ferreres (1861-1936) va posar al dia posteriorment a la promulgació del nou dret canònic de 1917. Casajoa- joana fou un actiu escriptor, que recollí tot el seu llarg magisteri per molts llocs d'Europa en un

Gregoriana és Pere Vidal. Nascut a Igualada el 20 de juliol de 1867, ingressà en la Companyia de Jesús en 1884, amb fama de bon estudiós i de talent superior merescuda en el col·legi de Sant Ignasi de la ciutat de Manresa. Estudià la filosofia i la teologia al col·legi Màxim de Tortosa, en el qual es quedà com a professor de teologia fins al 1906. Any en el qual fou cridat a Roma pel famós canonista de la Universitat Gregoriana, pare Franz Wernz, en haver de deixar la càtedra de dret canònic pel fet que acabava de ser elegit general de l'orde. Vidal a Roma aconseguí un prestigi molt gran. Tingué cura de les successives edicions de l'obra de Wernz *Jus canoni-*

Facultat d'Història eclesiàstica de la Pontifícia Universitat Gregoriana, que alternà amb estades a Barcelona. Hom ha dit erròniament que era alemany, fiant-se pel cognom, i ignorant que era manresà. Les seves recerques en l'Arxiu del Palau menor de Barcelona i de la família Requesens li permeteren de publicar obres de primera mà com *Niñez y juventud de Felipe II. Documentos inéditos...* (2 vols., Madrid 1941-1942); *Don Luis de Requesens. Lugarteniente general de la mar, y la batalla de Lepanto...* (Madrid 1942); *La Batalla de Lepanto y Don Luis de Requesens...* (Madrid 1944).

Un fill de Barcelona, professor a la Gregoriana, fou el pare Fèlix Maria Pareja i Casañas. Havia nascut el 1890. És molt coneguda la seva especialització en la cultura islàmica. La seva primera publicació científica fou *El libro del ajedrez, de sus problemas y sutilezas, de autor árabe desconocido*, (Madrid 1935). S'inicià com a professor d'àrab a Bombai. Quan arribà, el 1937, a la Gregoriana ja tenia un nom dins el món científic i era autor d'un reeixit manual, *Islamología*, que ha vist diverses edicions i traduccions. Però la seva estada a la Universitat acabà durant el rectorat de l'espanyol Pedro María Abellán, el qual, potser, no apreciava prou els mèrits de l'islamista. A Madrid fundà l'Associació Espanyola d'Orientalistes. El pare Pareja rebé nombrosos homenajes, entre els quals destaca el que li prepararen amb motiu dels seus vuitanta anys, publicat en tres volums a Leiden (1974).

Miquel dels Sants Fàbregas i Ramon, fill de Vic, on nasqué el 1897, és un dels ben recordats catalans a la Universitat. Arribà a la Gregoriana el 1931. Ensenyà per un temps el curs anomenat propedèutic, i més tard fou professor de dret canònic en la Facultat de Teologia. Tòt i que publicà una trentena d'articles, alguns de científics i la majoria de divulgació, hom comenta que no era massa donat a fer llibres. En canvi, hom pondera la seva simpatia i la capacitat per a ajudar els pelegrins que anaven a Roma. El que si és cert que molts dels cardenals el tenien com a consultor i que esdevingueren cèlebres les seves «sentències» en el tribunal de la Rota romana. Morí a Barcelona l'any 1965.

Els professors jesuïtes jubilats

El pare Climent Pujol, nascut a Vinyoles d'Orís, a la plana de Vic, l'any 1908, ensenyà dos cursos a la Gregoriana, des que el 1942 fou destinat com a professor a l'Institut Oriental de Roma. El seu magisteri, naturalment, ha estat sempre vinculat a aquest institut, on encara resideix, després d'haver-se jubilat el 1978, i per tant el seu pas per

Presència catalana a la Universitat Gregoriana

hagué un bon professor de teologia. Fou el pare Valentí Casajoa- joana. Havia nascut a Castellgalí el 29 de desembre de 1828. Ingressà en la Companyia de Jesús el 8 de novembre de 1850. Es dedicà sempre a l'ensenyament superior de filosofia i de teologia, tant moral com dogmàtica, dins i fora d'Espanya. Arribà a la Gregoriana el 1880 i curà de l'adaptació del *Compendium Theologiae moralis*, del pare Joan Pere Gurú (1882). La importància de l'acomodació rau en el fet que incorporà al dret canònic les legislacions civils i penals de molts dels països del

tractat que duu per títol *Disquisitiones scholastico-dogmaticae, quas legebant Valentinus Casajoa- joana S.I. pluribus in Academiis hispanis et exteris, et nuper in Universitate pontificia Gregoriana Collegii Romani Theologiae dogmaticae Lector* (dos volums, Barcelona 1888-1889), i pòstum el volum tercer (1890). Casajoa- joana, en efecte, havia mort a Barcelona, el 22 de maig de 1889.

Els professors del segle XX, ja traspasats

Un dels catalans més insignes que han passat pel claustre de la

cum, de manera que aquests tractats de dret canònic de la Gregoriana eren coneguts com el Wernz-Vidal i emprats en les facultats de teologia d'arreu del món. Intervingué en la redacció i publicació del *Codex iuris canonici* (1917), amb valor universal per a tota l'Església, essent consultor de la Congregació per a la interpretació del Codi. Seguí publicant molts articles i tractats de dret canònic. Fou membre consultor de totes les Congregacions Pontifícies, com ell solia dir amb tota naturalitat. Encara avui dia són famosos els seus dictàmens, o «vots» segons el llenguatge vaticà, que emetia en les sessions de les Congregacions.

Un destacat historiador, Josep Maria March i Batlles, formà part del claustre gregorià en ple segle nostre. Nasqué a Manresa (1875). Ingressà en la Companyia de Jesús el 1893. Ja des dels seus primers anys de magisteri de la història eclesiàstica, iniciats al col·legi Màxim de Tortosa (1911), prengué com a camp d'especialització la història dels jesuïtes espanyols. En aquest sentit és conegut com a editor d'obres de Sant Ignasi (1920), però, sobretot, pel seu fonamental estudi *El restaurador de la Compañía de Jesús. Beato José Pignatelli y su tiempo* (dos vols., Barcelona 1935-1936, reeditat el segon vol. en 1944). Col·laborador a les revistes «Razon y Fe» (22 articles), «Estudios eclesiásticos» i «La Civiltà Cattolica». Passà a ser professor de la

Hostatgeria-residència de St. Felip Neri

Plaça St. Felip Neri, 5 - 08002 Barcelona

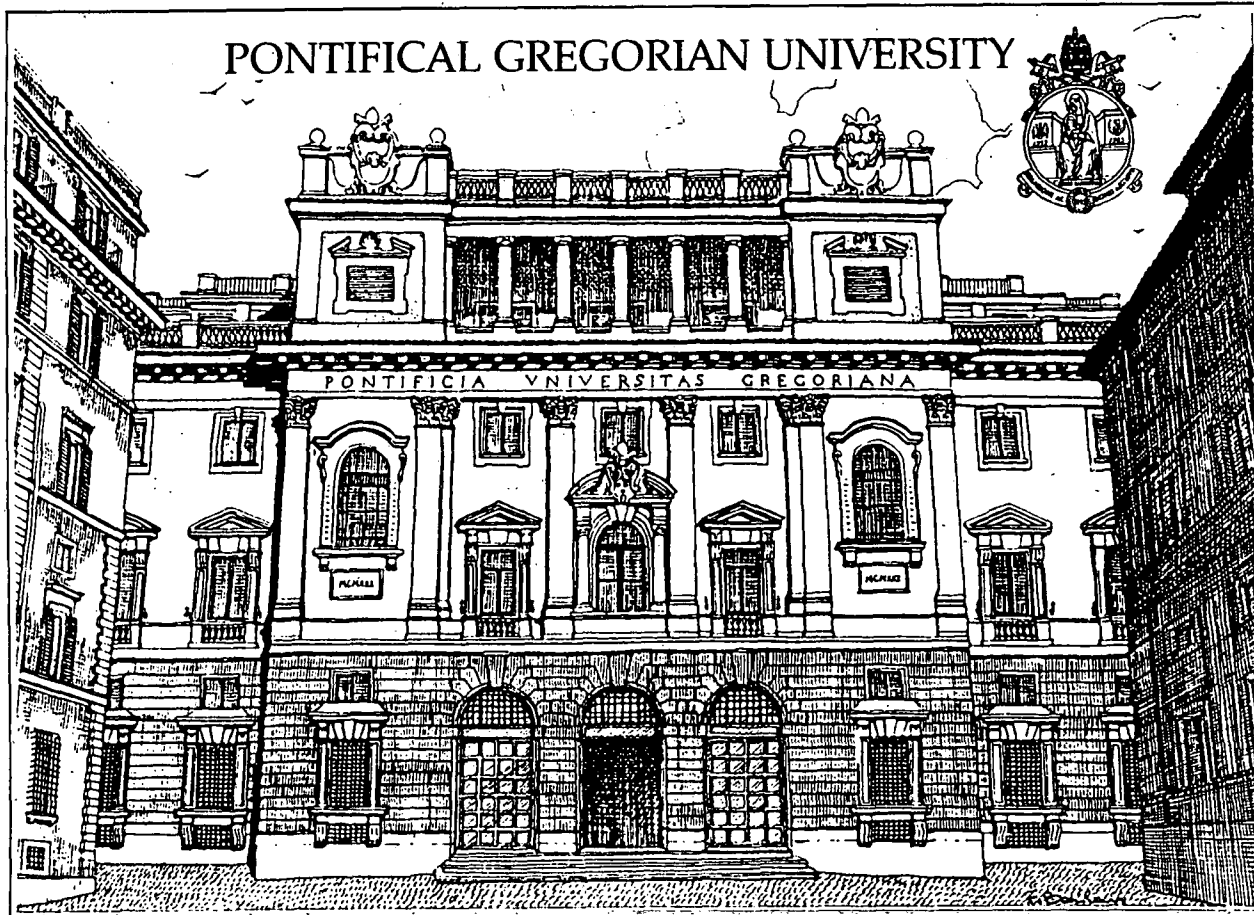
- ✓ Nois estudiants, amb bones referències.
- ✓ Autoservei de cuina.
- ✓ Habitacions individuals o dobles.
- ✓ Ambient de treball i acompanyament personalitzat.
- ✓ Al costat de la catedral. (Metro Liceu/Jaume I).

Preinscripció: a partir de l'1 de setembre, a hores convingudes
Tel.: 301 75 56 ó bé 317 41 06

la Gregoriana fou breu. En el camp del dret oriental l'aportació de Pujol ha estat decisiva. El seu coneixement de les fonts del dret oriental és proverbial. No podem oblidar que ell, juntament amb el pare grec Stephanu, fou el redactor del decret *Orientalium Ecclesiarum*, del Concili Vaticà II sobre les esglésies orientals, i un dels principals codificadors del *Codex* del dret oriental actual. La seva importància com a una de les autoritats fonamentals en el dret oriental mogué el govern de la Generalitat a atorgar-li la Creu de Sant Jordi.

Més conegut del públic de Catalunya és el pare Miquel Batllori. Havent nascut a Barcelona el primer d'octubre de 1909, es pot dir que ha passat la segona meitat de la seva vida entre Espanya i Itàlia, des que el 1947 fou destinat a l'Institut Històric de la Companyia de Jesús de Roma. A la Gregoriana fou professor en la Facultat d'Història eclesiàstica a partir de 1952 i fins a la seva jubilació l'any 1978. El seu mestratge com a director de nombroses tesis innovadores en el camp de la història no el discuteix ningú. La tasca de professor, tanmateix, només és una de les facetes de la seva múltiple activitat intel·lectual i acadèmica. L'apreci de la seva obra d'investigador s'ha vist refrendada per les diferents condecoracions, premis, doctorats «honoris causa» i distincions que ha rebut arreu del món, i que poden quedar simbolitzades per la de Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya i la Medalla

L'edifici actual de la Pontifícia Universitat Gregoriana inaugurat el 1929

d'Or de l'Ajuntament de Barcelona, i els «Premio Nacional de Història» i el «Premi d'Honor de les Lletres Catalanes». El valor de les seves abundants publicacions ha merescut que estigui ara en curs l'edició de la seva *Obra Completa* en dinou volums.

Una llarga presència catalana a la Gregoriana ha estat la del pare Antoni Queralt i Teixidó, nascut a Vinaròs el 15 de juny de 1918 i que ingressà en la Companyia de Jesús el 23 de novembre de 1937. Doctorat per la Gregoriana, començà el seu magisteri teològic a la Facultat Sant Francesc de Borja, de Sant Cugat del Vallès, i fou rector de

la casa. Enviat a la Gregoriana per a exercir de Secretari general de la Universitat ja s'hi quedà fins a la seva jubilació l'any 1989, havent estat professor a la Facultat de Teologia i, sobretot, de l'Institut d'Espiritualitat, director de tesis de doctorat i superior de la comunitat jesuítica gregoriana.

Els professors actuals

Cada any, des de 1976, durant el segon semestre, té el seu curs de «moral mèdica» el pare Manuel Cuyàs i Matas, com a professor invitat. Un curt període de temps, de 1981 a 1986, per-

tangué al claustre professoral de la Universitat el pare Francesc Abel i Fabre, que juntament amb el pare Manuel Cuyàs, tenia a la seva cura la informació científica relativa a la problemàtica de la bio-ètica. Les seves obligacions en la direcció de l'Institut Borja de Bio-ètica, l'obligaren a deixar la Gregoriana. Com a professor invitat ha impartit les seves lliçons a la Gregoriana, durant el curs 1993-1994, el pare Artur Juncosa, catedràtic jubilat d'Ètica de la Universitat de Barcelona.

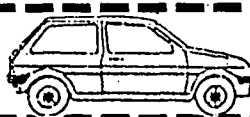
En els últims anys també han ensenyat a la Gregoriana dos eclesiàstics catalans que no són

jesuïtes: formen part del

cos professoral invitat, que des de l'any 1968, els Nous Estatuts de la Universitat permeten d'incorporar en el claustre docent, encara que no pertanyin a la Companyia de Jesús. Un és el sacerdot de Barcelona, Dr. Mn. Salvador Pié-Ninot, doctorat en teologia a la Gregoriana, que ha impartit en diferents ocasions, els seus cursos de teologia fonamental; l'altre és el Dr. Mons. Pere Tena, que ha donat cursos de litúrgia a partir de 1990, fins que el nomenament de bisbe auxiliar de Barcelona li ha impedit de seguir la docència gregoriana.

En la actualitat, som dos els catalans professors estables a la Universitat: el pare Josep Maria Millàs, professor de teologia dogmàtica a la Facultat de Teologia, i jo mateix, professor d'història moderna a la Facultat d'Història eclesiàstica, ambdós arribats a Roma el curs 1983-1984. No cal dir que esperem que altres catalans —jesuïtes o no— vinguin a exercir el seu magisteri en aquesta institució romana de secular tradició acadèmica i d'abast científic internacional.

■ Josep M. Benítez i Riera, S.I.

Pelegrins

De viatge

Estic acabant aquestes cròniques i no perquè em manqui matèria. Durant l'execució d'aquests articles «De viatge, per Terra Santa» dues coses són les que m'han preocupat. Primera: no escriure sobre els llocs o els temes que en altres moments i en aquesta mateixa revista, o en llocs semblants, altres persones ja ho han fet. (Torno a repetir que per aquest motiu no he parlat de llocs tan entranyables per a mi com la Gruta de l'Anunciació, a Natzeret, els soterranis de la casa de la Sagrada Família, a la mateixa població, les coves de la nativitat a Betlem, el Calvari, el Sant Sepulcre etc., que no sols estimo sinó que visito i passo moltes estones de reflexió i de pregària cada vegada que hi pelegro). Segona: tot i que he procurat descriure i informar sobre vivències personals, m'ha calgut en moltes ocasions i per emmarcar-les, consultar llibres, opuscles i articles sobre la matèria. La feina consistia en saber seleccionar, apartant tot allò que malgrat ser important, no corresponia a unes notes que sols pretenien estimular i encoratjar a pelegrinar, amb un determinat estil i amb una estada aproximada de quinze dies o tres setmanes. I així he arribat al final de les meves descripcions sobre aquesta Terra tan estimada. Deixeu-me que us digui novament que no entenc els cristians que viatgen a països d'Orient a la recerca de l'espiritualitat i no coneixen la gruta del sí de Maria a Natzeret, el Calvari, la santa Sió o l'edicle del Sant Sepulcre, per esmentar-ne alguns. És d'aquí d'on prové la nostra fe i on va néixer la nostra salvació. Pelegrinar als nostres orígens serà doncs la primera exigència dels nostres desplaçaments. No ha estat un oblit, si no el no saber quin dia podria encaixar bé, el no haver parlat d'un lloc molt

estimat per a mi i per als que celebrem la nostra fe a La Llobeta, es tracta d'Emaús. No he pogut escriure sobre aquest lloc perquè ningú no sap exactament on està. S'apropien l'esdeveniment, que descriu l'Evangeli de Lluc en el seu capítol 24, diversos llocs. L'antiga Nicòpolis a prop del monestir trapenc de Làtrun, sols els conec de passada. Els croats, per raons molt simples, l'identificaren amb Abu Shosh, actualment un monestir benedictí molt ben arranjat, on he estat moltes vegades i els records que guarden els seus contorns referents a l'estada de l'Arca de l'Aliança fan que la seva visita sigui interessant. Finalment: El Qubeiba que té totes les meves preferències, per les restes arqueològiques que ajuden a imaginar el paisatge, i per l'acollida que en aquest lloc vaig tenir per part de l'inoblidable Germà Teofil, del Comtat de Treviño, com sempre es presenta, a qui coneixia de la seva estada en el Camp dels pastors, (un home de Déu, un místic amb la senzillesa de sant Francesc, que actualment reposa molt delicat i gairebé cec a Jerusalem). Cap d'aquests llocs té suficients criteris de certesa, però en qualsevol hom pot concentrar-se en silenci tractant d'escoltar la conversa, aprenent a compartir i a practicar l'hospitalitat. Encara que no calgui ser-hi en cap, d'ells quan hom aprèn aquestes lliçons nota com li bateja el cor. Potser sigui aquest l'encís d'Emaús: que cal recrear-lo, essent acollidor i sabent compartir amb els altres el goig de la fe. ¿Què hagués passat si aquells dos homes, a imitació de tants d'avui, haguessin reflexionat, tancats a casa seva, sense anar a l'encontre dels altres, que amb tota seguretat eren molt diferents a ells; però que havien de viure amb ells el goig de la Resurrecció?

El qui ha anat a Terra Santa gaudeix després llegint articles i opuscles, visionant vídeos, etc. A mi em passa el mateix que els altres i en tinc molts. Però crec que encara hi ha una lectura que resulta més interessant, es tracta dels grans relats de viatges per aquelles terres de gent d'altres èpoques. Ajuden i agraden els qui ja hi hem anat, però també els qui preparen un viatge desitjant-lo viure en profunditat, humanament i històricament. D'entre tots el que més m'agrada és «L'itinerari de la verge Egèria». Havia determinat dedicar-li tot un article, però després he decidit no fer-ho, potser en un altre moment podria dedicar els meus articles a les narracions dels grans pelegrins i viatgers. Doncs bé, la pelegrina Egèria fou una noble dama, segurament gallega, que a principis del segle quart se'n va anar en pelegrinatge a Terra Santa, un viatge que durà tres anys. Els seus relats són de llocs, persones i litúrgies, i per tot això són importants. La Direcció de Correus també li va dedicar un segell. D'aquest relat en tinc una edició en castellà, de la BAC, traducció del franciscà P. Arce, que supleix la fotocòpia que durant anys vaig utilitzar, d'una edició d'Argentina. El meu amic Sebastià Janeras em diu que és millor la traducció catalana editada per «Bernat Metge» i després inclosa en la col·lecció «Clàssics del Cristianisme», n. 35 molt barata, i Què en pot dir si n'és el traductor! No tinc suficient erudició per establir comparacions, afirmo que les dues són bones i que cadascú esculli segons les seves preferències idiomàtiques.

■ P.-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

Temporada artística de tardor a Barcelona

Exposició sobre Picasso i el moviment Noucentista

Una exposició de paisatges de Picasso, una altra amb motiu del 50è aniversari de la mort de Mondrian i Kandinsky i una tercera sobre el moviment Noucentista centraran l'atenció de la temporada artística de tardor a Barcelona.

El Museu Picasso mostrarà de novembre a febrer de 1995 una selecció de l'obra paisatgística que Picasso pintà entre 1890 i 1914; que inclou des dels seus primers paisatges quan encara era un nen fins a les metamorfosis cubistes.

Un centenar d'olis, dibuixos, aquarel·les i guaches, fets entre 1898 i 1929, il·lustraran en una exposició organitzada per la Fundació Caixa les semblances i diferències apreciables en els inicis artístics de l'holandès, Piet Mondrian, i el rus, Vasily Kandinsky.

Amb motiu del centenari del seu naixement, la Fundació Caixa reuneix aquest mes en una altra exposició obres de Josep Maria de Sagarra, a més d'objectes personals i textos d'escriptors contemporanis que donen la seva visió de la personalitat i l'obra de l'escriptor i dramaturg.

Dues retrospectives sobre el Noucentisme i les Arts Decoratives a Barcelona seran les exposicions més importants pel nombre de peces exhibides de les programades la tardor a la capital catalana.

A la casa de la Caritat 600 peces, entre obres d'art, mobiliari, objectes i maquetes, aprofundiran en el Noucentisme com un moviment de principis de segle amb aspiracions de modernitat, que remarcà el seu caràcter nacional, burgès i civil, alhora que reivindicà la tradició, real o mítica, per orientar-se en els seus propòsits.

El Palau de la Virreina serà testimoni de l'exposició «Arts decoratives a Barcelona», en la qual a través de 432 peces s'oferirà una visió de les reflexions i actituds que la producció d'objectes ha suscitat en els darrers 150 anys a Europa.

■ E.C.

Curs 94/95: Formació litúrgica

1) Escola de litúrgia

Tema: la missa: com viure-la i com ajudar a celebrar-la millor.

Curs especialment dedicat a lectors, animadors, catequistes... També com a formació permanent (religioses, etc)

Professors: J. Aldazábal, J. González Padrós, J. Lligadas, J. Urdeix.

Els dijous, a les 19 h., des del 6 d'octubre.

2) Centre d'animadors de cant

Per a tots els qui col·laboren en l'animació del cant litúrgic.

Professors: Mercè Cano, Alfred Cañamero, Lluís Saumell, Domènec Cols, etc.

Els dilluns, a les 19 h., des del 10 d'octubre.

Organitza:

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 - 08002 Barcelona
(Tel. 302 22 35: matins feiners)

Es farà entre el 1995 i el 1999

Les reformes del Monestir de Pedralbes costaran 600 milions

La remodelació del conjunt gòtic del monestir de Pedralbes es farà per fases i àrees entre 1995 i 1999 amb un cost global d'uns 600 milions de pessetes, segons l'avantprojecte elaborat per l'arquitecte Josep Maria Julià.

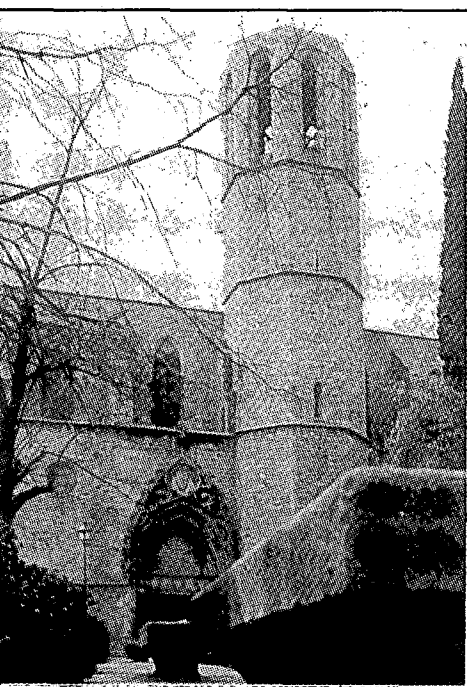
El comissionat de l'Ajuntament de Barcelona per al conjunt de Pedralbes, Jordi Carrió, assenyalà que la remodelació se centrarà «només en les parts més urgents» del Monestir, l'ala d'infermeria, les procuradories, el refetori, la cuina, el claustre dels gats.

Amb aquesta proposta de remodelació «més pausada» del previst inicialment i «a la qual els 600 anys d'història del propi monestir invita», l'Ajuntament considera superades les reticències de la Generalitat vers aquesta remodelació, una vegada el consistori ha abandonat la seva idea de fer les obres de reforma en un breu espai de temps.

Les primeres inversions de rehabilitació, va comentar Carrió, es faran el 1995, després que es presenti l'avantprojecte a una comissió de nou experts designada per decidir el futur del conjunt de Pedralbes.

En esta comissió figuren Núria Dalmases, Tomàs Llorens, José Milicua, Lluís Monreal, Jordi Savall, Xavier Barral, així com els directors de patrimoni de la Generalitat, l'Ajuntament i l'Església, Eduard Carbonell, Jordi Carrió i Martí Bonet, respectivament.

Carrió explicà que l'avantatge de l'avantprojecte de Julià és que

No hi baurà elements de nova construcció. Hom pretén que en el Monestir es respiri l'ambient d'un conjunt gòtic religiós en el qual encara viu una comunitat

permet dividir l'actuació en el conjunt en funció de les prioritats i disponibilitats econòmiques.

D'aquesta manera, afegí, es pot treballar gradualment les distintes àrees i dins de cada una es pot desglossar la intervenció en estructura, instal·lació i acabats.

Al contrari que en les sales que acull l'exposició permanent dels quadres de la Fundació Thyssen a Barcelona, en la remodelació de la resta d'espais del conjunt monacal del s. XIV «no hi haurà elements de nova construcció, perquè —apuntà— pretenem que es respiri l'ambient d'un conjunt gòtic religiós on encara hi viu una comunitat».

L'Ajuntament també vol que la Unesco doni suport a aquest procés de remodelació de Pedralbes i es mostra esperançat en què el

d'aquests continguts: «podran exhibir-se col·leccions de quadres cedits o de propietat pública i, en general, qualsevol activitat relacionada amb el món medieval».

La filosofia que s'imposa ara és que es negociaran els continguts conforme s'acabin les obres en els diferents espais del monestir.

La instal·lació de la seu del conjunt musical Capella Reial, que dirigeix Jordi Savall, d'una càtedra universitària d'estudis medievals, d'obres del Museu del Prado, del Museu Nacional d'Art de Catalunya o del col·leccionista alemany Otto Christoph Fassbender, posseïdor d'una col·lecció de pintura barroca holandesa del s. XVII, són algunes de les possibilitats que s'especulen.

■ J.O.

Una Exposició mostra la cuina i els hàbits en la taula dels barcelonins en els segles XIV i XV

Un viatge a la cuina medieval

Un centenar de peces culinàries de ceràmica, fusta, metall i vidre dels segles XIV i XV recreen en una exposició que es presenta a Barcelona la cuina i els hàbits a la taula de l'Edat Mitjana.

L'exposició, que s'ha instal·lat a les sales dels arcs romànics del Museu de la Història de la Ciutat, està plantejada com un viatge a la cuina medieval que permetrà conèixer la vida dels barcelonins dels segles XIV i XV.

Les peces, procedents dels diferents museus de la ciutat, s'estructuraran en dues grans seccions: per una banda, la vaixel·la decorada, usada en les cases de més riquesa o en els dies de festes, i per altra, la ceràmica comuna, utilitzada majoritàriament en l'època.

La major part de les peces que s'exhibeixen, fetes a Barcelona i València, procedeixen del buidat dels arcs dels principals edificis gòtics de la ciutat com les esglésies de Santa Maria del Pi i Santa Maria del Mar, la Catedral, el claustre de Sant Pere de les Puel·les, l'Hospital de la Santa Creu o la Pia Almoina.

A tall d'introducció, el visitant inicia l'exposició en un espai en què podrà identificar el règim alimentari de la Barcelona de la baixa edat mitjana, els aliments

utilitzats, els ritus del menjar i la topografia de l'alimentació.

El públic pot comprovar que la dieta dels ciutadans dels segles XIV i XV no era molt diferent de la d'altres ciutats de l'època. Els productes bàsics eren el pa i el vi, que es consumia en grans quantitats durant el dia.

D'aquesta època són les «cuines», menjars líquids o semilíquids que es preniën amb cullera, o les «pitanques», preparats que acompanyaven amb un repertori abundant de salses de diferents tipus, mentre que el consum de fruita era abundant per bé que estacional.

El menjar tenia a més un valor social i, així, el pa rodó i gran era més corrent en les taules modestes, mentre que el pa petit era indicador d'una taula noble, cosa que també passava amb el peix i les aus.

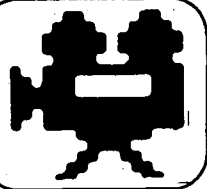
Quant als recipients, les formes més comunes utilitzades en la taula medieval són l'olla, el rentamans, la tina, el plat, el tallador, el setrill o vinagrera, i el gerro.

L'exposició es complementa amb una mostra de cuina medieval, en la qual el públic pot provar plats de l'època, en el marc del II Congrés Català de Cuina.

■ J.O.

CINEMA

Los Picapiedra (The Flintstones)

Director: Brian Levant. **Intèrprets:** John Goodman, Rick Moranis, Elizabeth Perkins, Rosie O'Donnell, Elizabeth Taylor.

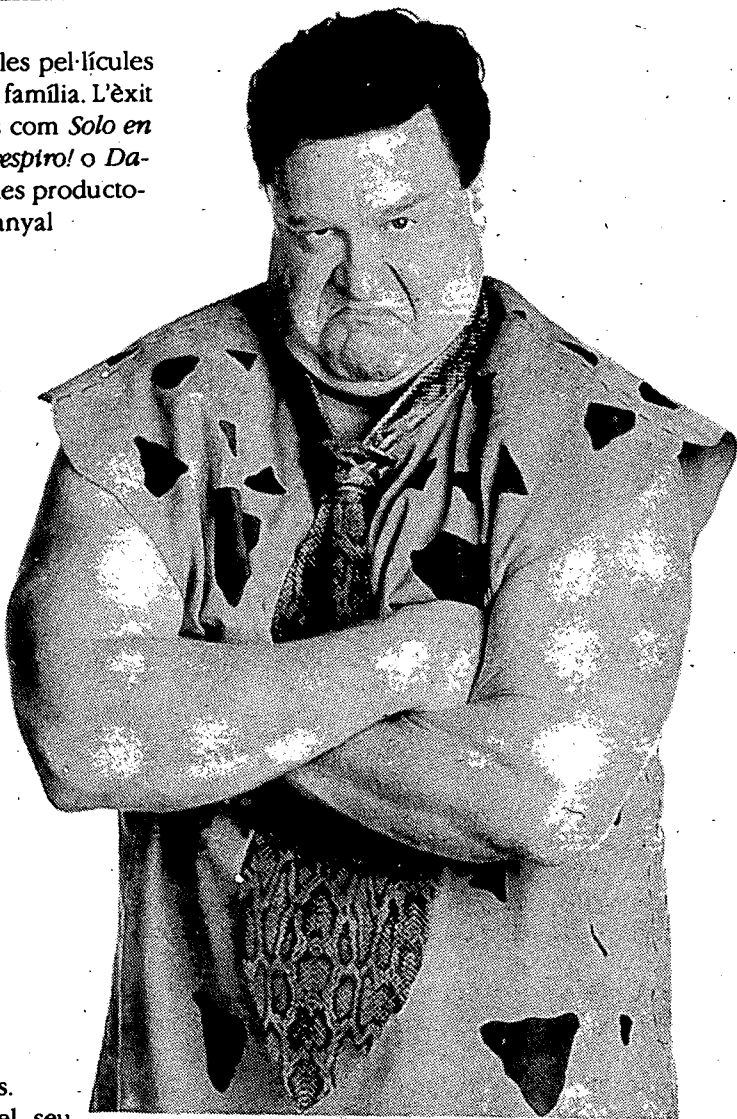
En els últims anys s'han multiplicat les pel·lícules amables i divertides destinades a tota la família. L'èxit del cinema d'animació i de pel·lícules com *Solo en casa*, *Somos los mejores*, *¡Dadme un respiro!* o *Daniel el Travieso* ha provocat que totes les productores comptin en la seva programació anual amb diversos d'aquests títols. Són pel·lícules que, a més a més, reflecteixen d'una manera assequible molts dels temes de fons que està tractant l'últim cinema nord-americà, sobretot el de les pròpies relacions familiars. L'èxit de *Los Picapiedra* confirma aquesta tendència, així com la de portar al cinema sèries de televisió famoses.

Precisament la gran popularitat de la veterana sèrie de dibuixos animats afegia un notable risc a la ja costosa recreació amb actors de carn i os. No és estrany, per tant, que la pel·lícula hagi reunit a Hanna-Barbera —els creadors dels dibuixos animats— i a Steven Spielberg en la producció; i a la Industrial Light and Magic de George Lucas i a la companyia del desaparegut Jim Henson en l'aportat d'efectes especials i animació dels ninots articulats.

Brian Levant (*Beethoven*) dirigeix tot aquest desmesurat embolic amb ofici i amb molta agilitat narrativa, ressaltant bé els nombrosos gags còmics.

Les interpretacions són bones en el seu assumit histrionisme i tots els actors interpreten molt bé el tipus dels personatges animats.

Parlar de fons pot semblar una broma, ja que la pel·lícula només pretén entretenir. De tota manera, s'elogia l'amistat desinteressada, la unitat familiar i la dignitat del treball enfront el materialisme rampant de la societat consumista. Menys elogiabls són algunes concessions sensuales de dubtós gust.

■ J. J. Martín (Aceprensa)

Crònica televisiva

L'espai d'informació religiosa «Pueblo de Dios», que emet TVE-1 tots els diumenges al migdia, va dedicar fa un parell de setmanes un reportatge força interessant sobre els casals d'infants de Càritas de Barcelona. Aquests casals són llars de compensació on professionals (pedagogs, psicòlegs...) i voluntaris ofereixen els seus coneixements, experiència i ajut en suport d'una mainada atípica. Són infants necessitats, fills de famílies desestructurades i/o marginals, que hi troben, fora de l'horari escolar, un complet sistema de reforçament en les seves mancances afectives, humanes i educatives.

Entre els diferents plans d'acció social que duu a terme Càritas de Barcelona, el d'infància i família

L'obra social de Càritas

—adreçat, sobretot, a nens i joves que viuen situacions d'exclusió o de risc social— posseeix una rellevància especial. Els casals d'infants que funcionen en tres barris marginals de la Ciutat Comtal són, certament, una resposta constructiva a la indefensió de molts nens i nenes. Gemma Piqué, dels Serveis d'Infància de Càritas de Barcelona, manifesta al llarg del reportatge que l'objectiu d'aquests centres és «proporcionar als nens allò que el seu propi entorn familiar no els pot donar, alhora que s'intenta treballar conjuntament amb les famílies per tal que, en el transcurs del temps, s'encarreguin de les responsabilitats que en aquest moment no poden assumir».

Es calcula que a tota Espanya hi ha actualment uns 200.000 infants amb mancances, tant de tipus físic (alimentació, vestimenta, higiene...) com de tipus psicològic i d'aprenentatge (afectives, educatives...); uns 20.000 viuen pràcticament abandonats i gairebé 50.000 joves d'entre 10 i 16 anys són analfabets. Unes xifres esveradores. Jesús Franch, educador, afirma que el casal actua com «una mena de política preventiva perquè els nens no tinguin altres problemes més greus». Els infants són les víctimes immediates, innocents i indefenses d'una problemàtica social crua i latent que perviu, principalment, en les grans metròpolis.

Gemma Piqué afegí que «el reforç escolar —executat a nivell individual— és l'eix vertebral del casal, la qual cosa fa que esdevingui el símptoma esperançador del canvi que es produeix en la canalla. Un canvi positiu per a llur desenvolupament».

■ Miquel Àngel Codina Periodista

Al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

El diari Avui presenta la seva col·lecció d'art

L'empresa editora del diari *Avui*, Premsa Catalana, S.A., presenta la seva col·lecció d'art al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, en una exposició que es pot visitar fins al 30 de setembre.

Durant l'etapa fundacional del diari, Premsa Catalana, S.A., va demanar a tots els artistes catalans la seva col·laboració amb el projecte de crear un fons d'art, que acull més de 500 obres representatives de l'art català. Des de l'octubre del 1991, una selecció d'aquesta col·lecció s'exhibeix al monestir de Vilabertran. El diari *Avui* ha reactualitzat la seva col·lecció amb obres d'artistes de les noves generacions dels anys 80 i 90.

Premsa Catalana organitza aquesta exposició al Centre de Cultura Contemporània amb la finalitat de mostrar les noves donacions i la selecció de les obres que formen la seva col·lecció.

■ E.P.

LA SARDANA I LA DANSA

Concursos de sardanes

L'Ajuntament de Mollet del Vallès amb la col·laboració de l'entitat «Tradicions i Costums», convoca el Segon Certamen de Composició de Sardanes per a Músics Joves. És limitat, per tant, a compositors menors de 35 anys, que podran presentar un màxim de dues sardanes cadascun. S'estableix un premi especial d'exercicis de composició a l'entorn de la sardana, per a estudiants de conservatori o d'escoles de música, menors de 25 anys. Hi ha un premi únic de 150.000 pessetes, amb un accésit de 50.000 pessetes, i el premi especial per als estudiants, de 100.000 pessetes. El lliurament de treballs, com també la sol·licitud de les bases cal fer-la a l'Ajuntament de Mollet del Vallès, plaça Prat de la Riba, 4, Mollet del Vallès, codi postal 08100, fent constar en el sobre «Segon Certamen de Composició

de Sardanes per a Músics Joves». Els concursants que participin al premi especial ho hauran de fer constar en el sobre. També es pot demanar informació al telèfon de l'oficina de premsa, 571 95 00. El temps d'admissió d'obres acabarà el dia 31 d'octubre.

Concurs de la SGAE

La Societat General d'Autors SGAE ha convocat també el Concurs Anual per a Compositors de Sardanes, del qual oferim un extracte de les bases. Han de ser obres inèdites, d'exemplar únic, per a cobla d'onze instruments. El premi únic és de 150.000 pessetes i dos accésits de 50.000 pessetes cadascun. Queden exclusos de participació els compositors que formin part del Consell d'Administració de la SGAE, el personal que presta serveis professionals a l'entitat i

el compositor guanyador del premi de l'any passat. Cal enviar les obres per correu certificat a la Societat General d'Autors, carrer Còrsega, 163, Barcelona, codi postal 08036, amb sobre tancat, on consti «Premi Sardanes SGAE». La recepció d'obres es tancarà el dia 31 d'octubre. Afegim que el premi no podrà ser considerat desert.

■ Josep Ventura

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

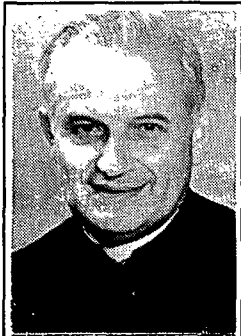

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les beu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.

(Salm 103,24)

■ Francesc Nicolau

El zinc és un altre element que va ser aïllat per primera vegada d'Europa a l'època que encara hi havia alquimistes, però, segons sembla, per un que no volgué anomenar-se alquimista. La cosa, però, no és del tot

segura i n'hauré de contar la història amb els seus interrogants, tal com l'hem trobada en els llibres que hem consultat. El zinc és el primer element que té un nom que no ve ni del grec, ni del llatí, ni de

(que n'és un carbonat) i també la blenda (un sulfur), que es troben plegats amb minerals de coure, i, és clar, tot torrant aquests per extreure'n el metall també descomponien l'altre, bo i fent, sense saber-ho, un aliatge de coure i zinc, que és el conegut llautó. Els grecs i els romans ja el coneixien i, en llatí en deien «aurichalcum» (que en realitat és un mot grec que significa coure daurat). També sabien fer aliatges de tres: coure, estany i zinc. Tot això es demostra per les troballes arqueològiques: els primers testimonis d'aquests aliatges són d'uns 500 anys aC. Però el que no es troba enlloc és res fet de zinc pur. No sabem si van intentar aïllar-lo, però si ho van fer no se'n van sortir: escalfant la blenda o la smithsonita sola es pot descompondre, però el zinc es combina al mateix temps amb l'oxigen de l'aire i fa un

Dinant barregen amb coure i carbó i, calcinant-ho tot, obtenen el llautó més cèlebre de l'Edat Mitjana. Els seus treballs de caldereria es fan famosos i són coneguts arreu d'Europa amb el nom francès de «dinanderie» (de Dinant); però encara no s'ha obtingut el zinc sol! ¿Quan apareixen els primers objectes fets d'aquest metall? Sembla que durant el segle XIV o XV, i són... mostres de zinc vingudes de l'Índia! ¿Qui va ser el qui va aïllar el zinc per primera vegada? Potser no cap indi, perquè sembla que a Xina ja s'havia conseguit fer-ho, i d'allí hauria passat a l'Índia, i d'allí a Europa. No es pot saber segur.

Un doctor molt polèmic

Però si ni sabem qui va ser el primer a aïllar el zinc, si que sabem qui li posà el nom. I també podria ser que fos el primer que, almenys a Europa, va aconseguir el zinc metàl·lic. Va ser un metge suís nascut a Einsiedeln (cantó de Schwyz). Es deia *Theophrastus Bombast von Hohenheim* (1493-1541), però és més conegut pel nom que ell mateix s'imposà de *Paracelsus* (al costat de Celsus o més enllà) d'ell. És un dels personatges més interessants de la història de la ciència. Després d'haver estudiat deu anys fora del seu país hi tornà per fer-hi de metge i a l'any següent obtenia una càtedra a Basilea. Va inaugurar un nou mètode d'ensenyament: el primer dia de classe va cremar les obres dels metges més famosos, Galè, Avicenna i Averroes, i es posà a explicar en alemany, en comptes de fer-ho en llatí com feia tothom. El seu ensenyament era revolucionari. Va inventar el que ell anomenà «iatroquímica», art d'obtenir substàncies medicinals amb els compostos obtinguts per «química», que així va dir que s'havia de dir en endavant i ja no «alquímia». Tenia una bona part de raó i amb medicaments o base de mercuri, sofre, antimoni,... va guarir malalties que altres metges consideraven incurables, si bé no sempre l'encertava: amb el mercuri de vegades

emmetzinava en comptes de curar; del que ell va inventar ara en diem «quimioteràpia».

Un home així, és clar, va tenir alumnes entusiastes i contradictoris aferrissats. I també enemics, perquè denunciava els abusos de certs farmacèutics. Va haver de fugir de Basilea acusat de bruixeria i ateisme. Un accident desgraciat —en una caiguda es va badar el cap— va acabar amb la seva vida quan només tenia 48 anys.

Analitzant les seves obres autèntiques se'l veu un home creient, que no té res de bruixot, bé que un xic orgullós i amb algunes teories més aviat estranyes. Cavalcava entre la química i l'alquímia que ell vol eliminar, ja que conserva bona part de l'esoterisme dels alquimistes; però, de fet, va fer donar un pas a la ciència. Entre altres recerques va estudiar les propietats del metall que ens ocupa i dels seus compostos. Li posà el nom de «zink», traient-lo de l'alemany i no del grec o llatí com hauria fet un altre. El que portaven de l'Índia és deia «tutanego».

Però la utilització industrial del zinc encara trigà anys. La primera fàbrica d'extracció d'aquest metall es creà a Bristol (Anglaterra) el 1783, però amb poc èxit. El sacerdot i químic belga *Daniel Dony* (1759-1819) va aconseguir un mètode més econòmic per aïllar el zinc dels seus minerals, tant de la calamina com de la blenda. Va ser la inauguració de la moderna indústria del zinc. Napoleó li concedí l'exploració de les mines de la Vieille Montagne d'Aquisgran.

Avui dia aquest metall s'ha fet imprescindible per les seves innumerables aplicacions. A més dels aliatges ja coneguts: llautó (amb coure), alpaca (amb níquel i coure), bronzes especials,... té gran utilitat en molts altres casos: des de protegir les hèlices dels vaixells per evitar-ne l'oxidació, fins a fer-ne teulades. No és estrany que la producció mundial hagi crescut fins a superar els 2 milions de tones l'any, superior a la del plom.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

14. El zinc rebé el nom d'un metge original

l'àrab, sinó de l'alemany: «zink». A la nostra llengua arribà a través del francès, i, probablement a causa de la pronúncia francesa, també se'n diu zenc, sobretot quan és en làmines. Expliquem-ne tota la història:

Alguns minerals de zinc eren coneguts des de l'antigor

En alguns autors trobareu que el zinc ja era conegut a l'Edat Antiga. Això només és veritat a mitges. De zinc no se'n troba pas de natiu (tan sols en petites quantitats se n'ha identificat prop de Melbourne, a Austràlia, lloc inaccessible als antics), i és difícil treure'l dels seus compostos. Però sí que el van fer servir barrejat amb altres metalls. ¿Com ho van fer? Molt senzill: hi ha minerals de zinc, com la smithsonita

òxid que només a 600°C i ben barrejat amb carbó pot descompondre's, i això, és clar, no ho saberen fer.

També podria ser que barreessin intencionadament un mineral de zinc amb un de coure per obtenir el llautó. Per a fer això els anava bé un mineral, relativament abundant que es troba a Beòcia, la comarca de Grècia que té per capital Tebes, fundada pel rei llegendari Cadmos, i d'aquest mineral en deien «cadmeia» o «cadmia». D'aquesta denominació ve l'actual «calamina», que és un mineral de zinc, barreja de smithsonita i un silicat de zinc hidratat. Abans designava qualsevol mineral de zinc, llevat de la blenda.

I arribem al segle XII. A Moresnet (Bèlgica) exploten una mina de calamina molt rica, que els fabricants de la ciutat de

Catalunya Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta

Germana aigua

Avui, al «cole», he fet aquesta redacció. St. Francesc estaria molt content aquests dies. Durant molt de temps, la pluja s'ha fet el ronso, i no deixava venir la germana aigua a regar la terra.

L'altre dia, tots els de casa, vàrem fer una sortida a la muntanya. El bosc estava molt sec. La font de St. Martí rajava només un rajolí. El pare deia que les bestioles del bosc estarien molt preocupades per a trobar menjar i beure.

Aquests dies, però, ha plugut bastant. L'altre dia, en sortir de l'escola, plovia. Jo no tenia paraigua i la meua germana, tampoc. Vàrem arribar a casa ben xops. No ens va saber gens de greu, perquè sabíem que tothom volia que plugués, els pagesos principalment, la gent de muntanya,

i els de ciutat també. Feia dies que feia un temps estrany de calor i xafogor.

Els arbres, les flors, l'herbei, deuen estar també molt contents. No sé si devien renyar una mica la germana aigua per haver estat tan mandrosa i ronsejaire.

Avui se m'ha acudit que, perquè les coses vagin bé, és molt important que cada u faci el que ha de fer, quan ho ha de fer.

Sant Francesc diria: germans Eixerits i germanes Eixerides, no feu el mandra o el ronsa, perquè les persones es molestaran, i les coses no aniran bé. I, si ho feu, vosaltres estareu contents, i els altres, també.

L'Eixerit

Totó el pallaso

(Acaba)

I quan finalment va arribar l'hora de la funció, tots els nens eren a la cua del circ, mudats i empolainats.

—Benvinguts, grans i menuts, nens i nenes, al més gran espectacle del món!!! EL CIRC CRIC us saluda i us agraeix la vostra visita!!! Prepareu-vos a passar la millor estona que recordareu sempre...!!! —cridava un home amb un gran bigoti negre i barret de copa.

La funció va començar a l'hora prevista. Els nens aplaudien amb totes les seves forces, i els grans no es quedaven enrera. L'home del bigoti i el barret de copa va anunciar l'actuació més esperada de la tarda, l'estrella del Circ Cric: TOTÓ, el pallaso!!!

Repicar de timbals. Aplaudiments. Crits i rialles. I en mig de tot això va fer la seva aparició Totó, el pallaso. Era un homenet baix i gras, vestit amb pantalons de quadres i grans sabates, amb tirants vermells i corbata verda, amb el cabell carbassa tot estorrotat sota un estrofolari barret de color groc amb una flor penjant.

Tothom va riure a cor què vols aquella tarda. Totó el pallaso, estigui trist o content, sempre fa riure els altres.

Però el millor de la seva actuació estava reservat per al final:

—I ara, senyores i senyors, nens i nenes, gats i gossos... Ara veureu les meves encantadores PUCES BALLARUQUES!!!

L'espectacle de les puces ensinistrades estava divertint d'allò més els nens, fins que:

—Ramoneta! Ramoneta, on ets? On t'has ficat? ¿Que l'heu vista la puça Ramoneta? —va fer Totó. I ja teniu tots els nens buscant la puça Ramoneta. I quin guirigall que es va formar!, no us ho podeu imaginar!

Finalment, un nen molt espavilat va trobar la puça fugitiva, que s'havia amagat al seu gos, i així van poder posar ordre. Però ben segur que ningú al poble no oblidarà mai les puces ensinistrades de TOTÓ EL PALLASSO.

ANNA

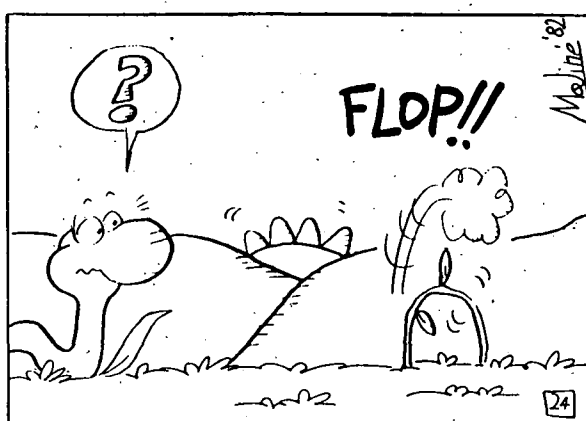
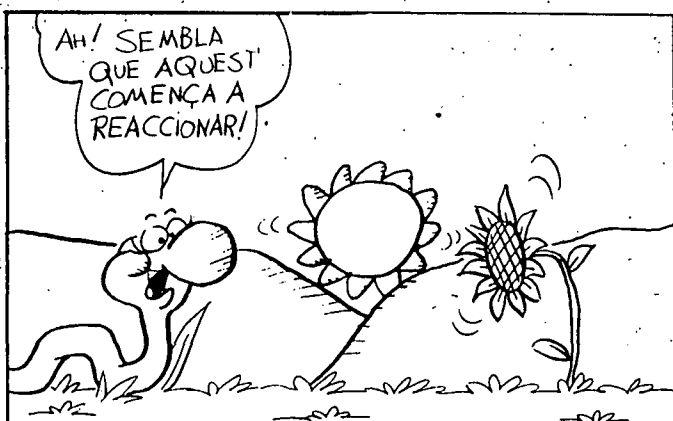
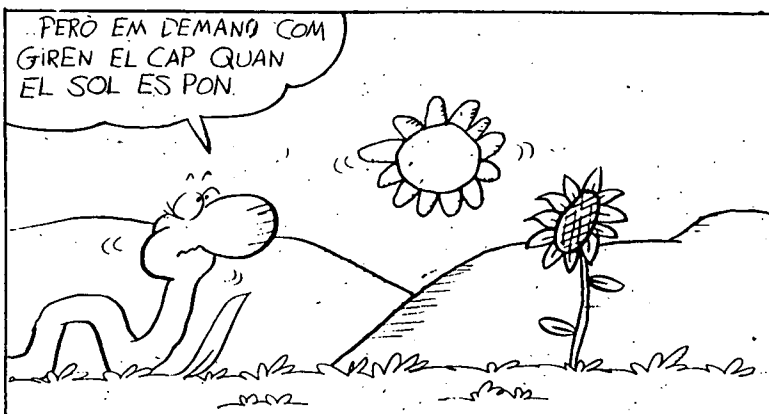
PASSATEMPS

1 - L.V. BEETHOVEN	a - LA TRAVIATA
2 - P. CASALS	b - PASSIÓ SEGONS S. MATEU
3 - I. ALBÉNIZ	c - LA VALQUIRIA
4 - J.S. BACH	d - LA FLAUTA MÀGICA
5 - J. RODRIGO	e - 6a. SIMFONIA (PASTORAL)
6 - G. VERDI	f - CONCERT D'ARANJUEZ
7 - R. WAGNER	g - GRANADA
8 - W.A. MOZART	h - EL PESSEBRE

N. 1 - Relacioneu cada autor* amb la seva obra.

* (o bé músic)

Solució: 1-c; 2-h; 3-g; 4-b; 5-f; 6-a; 7-c; 8-d.

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge	12.00	<i>La Missa</i> : amb la participació de l'Escolania de la Santa Creu, de la catedral de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de M. Eugènia Castellví (director i celebrant habitual: Mn. Manel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa)
	13.00	<i>Pueblo de Dios</i> : Iglesia y salud.
Dimarts	02.20	<i>Testimonio</i> : meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte	09.30	<i>Últimas preguntas</i> .
Diumenge	08.45	<i>Espacio interreligioso</i> .

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 16/09	22.45	<i>Creure, avui</i> : Vocació i professionalitat, amb Francesc Torralba, teòleg; Espai cultural: Ermites de la Mare de Déu al Maresme; Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).
DI 19/09	15.00	<i>Creure, avui</i> : (repetició).
Dv 23/09	22.45	<i>Creure, avui</i> : ¿Què són les benediccions? amb Frederic Bassó; Espai cultural: L'ermita de Santa Rita, amb Joan Marçal; Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria)

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Requiem*, de Victoria; *Salve Regina*, de Poulenc.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE,OM.738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana, un espai per a la solidaritat; entrevista: persones, fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

07.00 (fins a les 23.00 h.) Emissió de música i missatges, en període de proves.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiario*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÉ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.
Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.
Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.
Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.
Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.
Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.
Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.
Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Uldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Petits anuncis

VARIS

NOIA 26 anys busca feina de professora de religió a secundària. Uic. filosofia i dipl. teologia. Exp. catequesi. Lourdes T. 345 85 79.

GRAN OCASIÓ: Es ven pis Diputació-Rocafort, 7è., 86 m², molta llum, sol, silenciós, ascensor, 4 hab., rebedor, menjador, cuina, galeria, calefacció, perfecte per entrar-hi. Tel. 423 61 89.

BERGA venc pis i àtic en ple casc antic. 822 14 65.

M'OFEREIXO per una o més tardes per planxar i/o tenir cura persones grans. Truqueu al Tel. 311 83 34 de 4 a 5 tarda.

VENC orgue litúrgic electrònic propi per a Església. T. 426 67 23.

LLOGO pls. Tel. 200 46 17.

LLOGO habitació amb bany individual i dret de cuina. Preferència per una estudiant o treballadora. Zona immillorable Sarrià-Pedralbes. Sra. Glòria. Tef. 203 20 48.

NECESSITO Sra. de neteja un o dos matins a la setmana. Tosa, tel. 454 13 34.

PIS MODERN moblat, dreta Eixample, aire condic. Per 4 amigues, estud. octubre 94-juliol 95 a 25.000 ptes mes cada una. Truqueu al 317 31 64.

ORGANISTES: per embellir i guardar orgue electrònic construcció moble 180 x 60 x 100, 80 flautes, guarniment inter. Tel. 49 03 48 Girona.

SEGELS Col·lecció valoro i compro. Pago al comptat, passo a domicili. T. 357 83 94.

TINC CURA d'infants, 3a. edat, també nits i festius o feiners. Tel. 311 83 34.

CLASSES BRIDGE per a principiants. Tel. 203 61 81.

LLOGO hab. senyora gran. Estarà com a casa seva. Tel. 203 61 81.

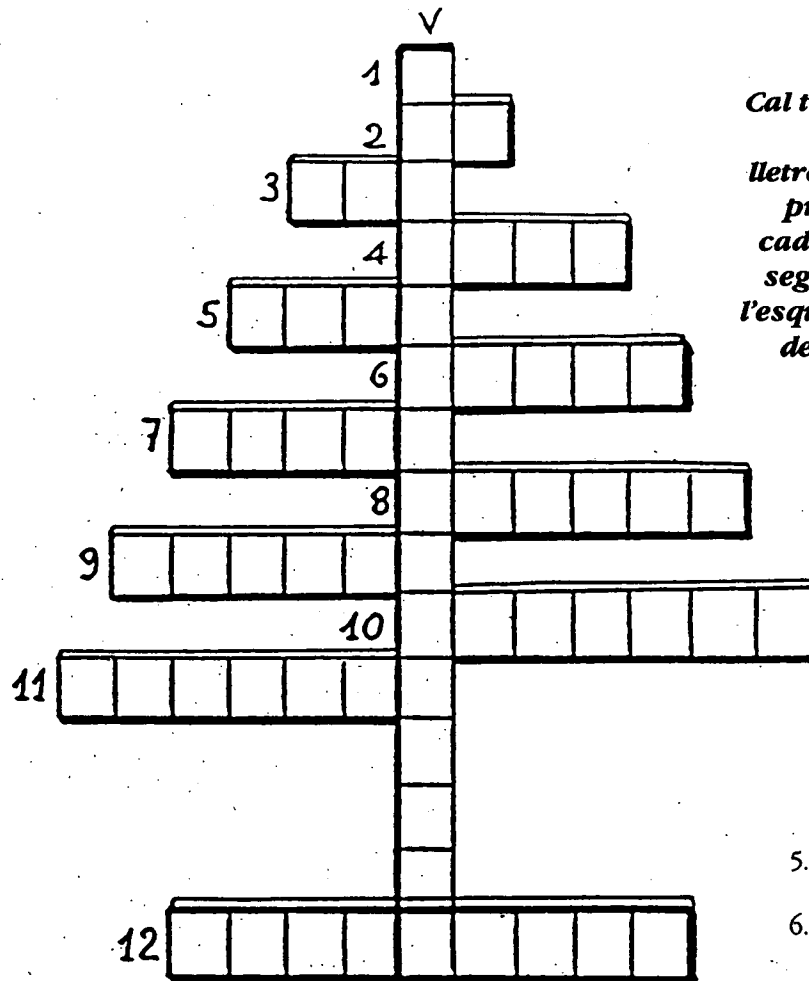
BUSCO noia fixa per felnes cuina i planxa. Informes. Tel. 406 93 61.

S'OFEREIX noia servei domèstic. Tel. 359 80 12.

SRA. LLOGA habitació a Sra. seria. T. 457 53 63, nits.

ENCREUATS

per Rosa Collell

L'AVET

Cal trobar la paraula de la línia vertical; les seves lletres coincideixen amb la primera o la darrera de cada paraula horitzontal, segons vagi a la dreta o a l'esquerra, així com amb la del mig que hi ha al peu.

5. (a l'inrevés) Ni poble, ni ciutat.
6. Existent només a la imaginació.
7. Cambra alta o de representació territorial del parlament.
8. Caganiu.
9. Membre dels estols angèlics.
10. Esdevingut per atzar o accident.
11. Falta que es comet en certs jocs de cartes no servint d'un coll tenint-ne.
12. Nicieses en el dir o en el fer.

VERTICAL: Vitrificada imperfectament o incompleta.

1. Consonant.
2. Papilionàcia de tija dreta i angulosa i fulles compostes.
3. Fill de Noè.
4. Imatge d'una falsa divinitat.

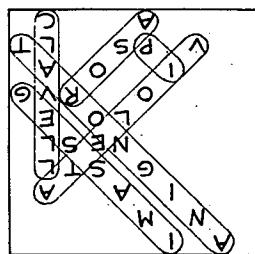
Solució:
Vertical Semivitrificada.
1. S. - 2. Er. - 3. Sem. - 4. cl. - 12. Bestieses.
5. - 10. Fortu. - 11. Renu. - 12. Senat. - 8. Renu. - 9. Sera. - 10. S. - 11. Ideal. - 7. S. - 2. Er. - 3. Sem. - 4. cl. - 12. Bestieses.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

BUSCA EL NOM DE 7 PERFUMS QUE HO SÓN TAMBÉ DE FLORS O VEGETALS

C A M I C I O C T O
T S N S M L L V I S
A T S I S A L A A A
O L F A G I S T L R
S L I O L N E S L O
A I S L A L O I E I
L I O P O A J R V G
I E M I S I O I A A
C O V A P S J O L T
A I C I A L A L C A

Violeta, Cessamí, Pl. Clavell, Rosa Tarongina.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

JA DOMINES BÉ L'ORDINADOR?

Solució al 781

O, L, I; en un llum
Oli en un llum.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

JOSÉ DE ACOSTA, jesuïta

Segell de la sèrie espanyola dedicada a celebritats (1967). El jesuïta José de Acosta (1539-1600) es distingí com a historiador i naturalista. Ensenyà teologia a Ocaña fins que fou enviat com a segon provincial al Perú. Tornà a Espanya el 1588, i fou nomenat rector del col·legi de Salamanca. La seva *Història natural i moral de les Índies* és l'obra més important sortida de la seva ploma (Sevilla 1590); una reedició molt ampliada i millorada del *De procuranda indorum salute* (Salamanca 1581).

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medecines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r la
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

ESCACS

per Jaume Mora

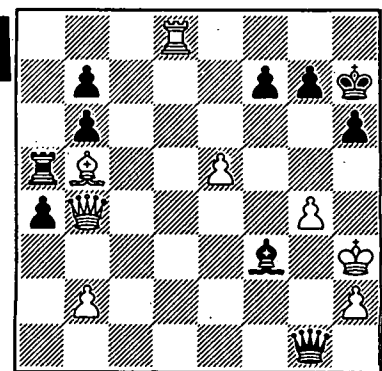
DIAGRAMA 551

Blanques juguen i guanyen

Una altra de bang, bang.

Solució al diagrama 550

1...T1R, 2 TxT DxP+ 0-1

Generalitat de Catalunya

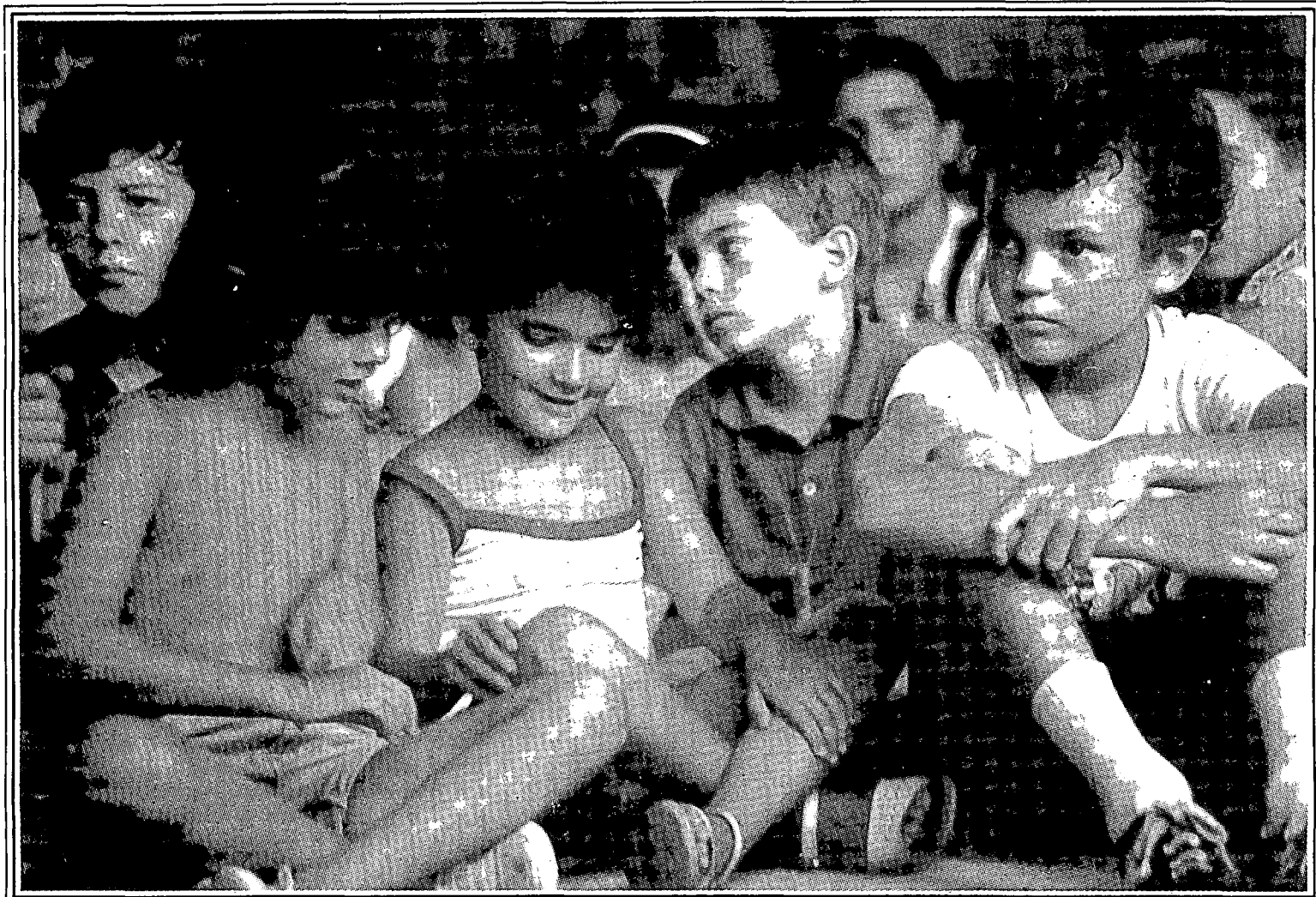
**HI HA MOLTA GENT
QUE T'ESPERA:
FES-TE VOLUNTARI!**

**TRUCA AL
900 300 500**
INSTITUT CATALÀ DEL VOLUNTARIAT
T'INFORMAREM!

**ANIREM
ENDAVANT**

Benestar Social

LLINDAR

Aquest fou el tema de la catequesi setmanal de Joan Pau II el passat 17 d'agost. «No podem oblidar el paper dels infants en l'Església (...). La presència dels infants en l'Església és un do també per a nosaltres, els adults, perquè ens fa comprendre millor que la vida cristiana és, abans que res, un do gratuït de la sobirania divina», digué el Sant Pare. En començar el nou curs escolar i aviat també les nostres catequesis, aquest és un toc d'atenció molt necessari i oportú.

A voltes fa la impressió que la presència dels infants ha esdevingut més aviat un problema. Un problema pels pares, molts dels quals, sigui perquè practiquen poc, sigui perquè consideren l'educació religiosa com un sector especialitzat de la pedagogia per la qual no se senten prou capacitats, deixen d'influir i de motivar religiosament els seus fills. Un problema pels catequistes, els quals sovint contempen, impotents, la dificultat d'iniciar els infants en una vivència sacramental, perquè manca una decidida col·laboració dels pares. Un problema pels sacerdots, els quals veuen disminuir en molts llocs l'assistència d'infants a les catequesis i, sobretot, a les celebracions sacramentals. Una comunitat parroquial s'empobreix si hi manca la presència dels petits.

«Ja se sap que, des del punt de vista psicològic i pedagògic, l'infant s'inicia amb facilitat i gust en la pregària quan se l'estimula,

Els infants en el cor de l'Església

com ho demostra l'experiència de tants pares, educadors, catequistes i amics. Cal recordar continuament la responsabilitat de la família i de l'escola en aquest aspecte», recordava Joan Pau II. Robert Coles, un metge i psicoanalista nord-americà dedicat a la psiquiatria infantil, ens ha descrit amb gran profusió i riquíssima documentació, la profunda riquesa espiritual de la qual són capaços els infants, en el seu llibre *The spiritual life of children* (1990). El problema no són els infants. A on es troba l'embolic és en el caparró dels adults, els quals projecten la seva apatia i la seva indiferència sobre els petits.

Els adults, sobretot els pares, han de deixar-se interrogar sense por i superant prejudicis, pels estímuls i les preguntes d'ordre espiritual i existencial que provenen dels infants. Robert Coles explica el cas d'una nena catòlica de vuit anys que va conèixer al Children's Hospital de Boston. Havia estat conduïda a la unitat psiquiàtrica per indisciplinada i insolent. Aquesta nena, superintelligent, durant la teràpia, parlava molt de coses religioses. «Deu ser el típic cas que s'amaga darrera els seus interessos religiosos per evitar d'afrontar els seus impulsos sexuals i agressius», va pensar en un primer moment Coles. La nena, però, el sorprené

amb aquest comentari: «Doctor, a vosté no li interessa la meua religió, a vosté li interessan només els meus problemes. Però sense la meua religió jo estaria molt pitjor, ¿ho enten? ¿Per què no m'encoratja a parlar del que sento quan reso, en comptes d'estar-se aquí, avorrit, esperant que Déu desaparegui de la conversa?».

Victor Frankl ens ha mostrat en els seus llibres el mal —veritable desequilibri psíquic— que arriba a produir la repressió de la dimensió religiosa en la vida de les persones i com la pèrdua del sentit de Déu és a l'origen de moltes perturbacions existencials. ¿Com desvetllar a la fe, però, els infants immersos en un medi força secularitzat com el nostre? La crisi espiritual dels infants està estretament lligada a la que viuen els seus pares. Sota el pretext de llibertat, de tolerància i de respecte de la personalitat dels seus fills, alguns pares cristians refusen el seu baptisme i la seva formació religiosa. «Quan serà més gran —diuen— ja decidirà per ell mateix». Però oblidem que els infants tenen una vida espiritual pròpia, que ells tenen un paper a accomplir en la comunitat eclesial, i que tenen dret a créixer espiritualment.

Pregar amb els infants, desvetllar en ells la seva capacitat de meravellament davant la vida i l'acció de gràcies per tot el creat, obrir-los a una sana relació amb Déu, incorporar-los a la vida de la comunitat cristiana adaptant-se al seu nivell i fent-los sentir protagonistes en les seves celebracions, són tasques a les quals no podem renunciar. ¿Quants pares, però, fan avui de la família un lloc de pregària, de lloança, un lloc on escoltar la veritat de Déu? És urgent, per tant, una tasca d'educació dels mateixos pares, pacient i persuasiva, que els estimuli a redescobrir aquestes dimensions essencials del sentit religiós i de la vida cristiana. «L'important és que l'infant faci, en primer lloc, per si mateix, però també respecte de nosaltres i al nostre costat, les experiències d'aquestes realitats de la vida que són l'esperança, la confiança i l'amor, de les quals estem persuadits que es refereixen a una última profunditat i a un fonament absolut que supera, abarca i conté tot el que vivencien i realitzen d'aquesta esperança, confiança i amor» (R. Tschirch).

Algú ha dit molt bé que alguns pares s'assemblen a un músic que no ho seria més que internament, ignorant el saber llegir les notes sobre el pentagrama i no sabent tampoc trobar el do sobre el teclat. Un músic, per tant, que mai sabrà executar cap peça musical. Les catequesis d'adults, la col·laboració i la participació en la catequesi dels fills, les misses familiars, etc, si són seguides amb perseverança, poden esdevenir unes bones acadèmies a on aprendre de llegir i executar aquesta classe de música amb què sintonitzen tant meravellosament els infants, si els adults estem prou atents a la seva vida interior i fem l'esforç d'adaptar-nos a les seves capacitats.

■ **Manuel Valls i Serra** *director*

ARA MATEIX

Evangelitzar les sensibilitats (i 7)

Algunes consideracions finals

■ J. Carrera Planas

Cal comptar-hi amb les sensibilitats. Comptar amb les sensibilitats és una manera de comptar amb les persones. Qui aspira a evangelitzar no pot, doncs, prescindir-ne. No és el mateix que el debat de les idees, com ja ha estat dit: es pot refutar amb brillantor una teoria i no atènyer la persona que la professa o, encara pitjor, provocar-li una reacció negativa. De vegades els camins de la sensibilitat porten més lluny que els de la lògica: Jesús va tallar el raonament de Judes —que no era, en si mateix, disbarat— i va defensar —«deixa-la!»— la sensibilitat de Maria que ungi, amb una lliura de perfum de nard autèntic i molt costós, els peus del Senyor i els hi va eixugar amb els cabells. Tota la casa s'omplí de la fragància d'aquell perfum... (Jo 12,3 i ss.)

A més de comptar-hi, cal mirar de comprendre-les. Es tracta de copsar els processos personals que han donat lloc a una actitud. Se sent argüir: si penses *b* és perquè creus *a* i, per tant, acabaràs fent *c*. Però en la història real d'una persona sovint es dona la posició *b* sense cap referència —contra tota lògica— a la *a* i a la *c*. També pot ser educativament positiu, naturalment, fer veure aquella lògica, però, si de cas, des de dins de la persona, no com aquell qui acusa. Aquesta possibilitat de vides reals sense lògica o amb altres lògiques ajuda a comprendre l'advertiment evangèlic: «No judiqueu i no sereu judicats» (Mt 7,1). La comprensió també comporta la capacitat de reconèixer el «nucli de veritat», en expressió de Carles Cardó, que hi ha en molts errors. No fer-ho irrita, tanca i deforma els termes amb què es plantegen les diferències.

En el diàleg amb qualsevol sensibilitat l'evangelitzador ha de ser, en tercer lloc, delicadament humil, no triomfalista. La seva funció és molt peculiar: apareix com el qui dialoga amb el no creient i, en un cert sentit, ho és. En el fons, però, la seva missió és de posar aquest en diàleg amb el Senyor. Ell és un enviat. Qualsevol vellitat d'èxit personal, de victòria sobre el contrari, de rabejar-se en la refutació d'errors... espantaria

L'experiència, ens fa veure que moltes vegades ens vénen llums de fora —els signes del temps— que ens ajuden a descobrir el que teniem dins i no n'èrem prou conscients.

l'evangelització. Més d'una vegada, algun lector potser ho recordarà, m'he referit als excessos contraris: l'acomplexament davant el món, la manca d'autoestima eclesial, l'excés de timidesa que porta a dissimular el missatge... En realitat tots dos extrems vénen de prendre un protagonisme —des de l'estarrufament o des de la pusil·lanimitat— que no ens correspon: som uns enviats. Tenim, doncs, la força del qui ens envia i la feblesa de la nostra condició humana. L'experiència, encara, ens fa veure que moltes vegades ens vénen llums de fora —els signes del temps— que ens ajuden a descobrir el que teniem dins i no n'èrem prou conscients. És instructiu, en aquest sentit, recordar el procés que ha seguit l'Església en els últims dos segles respecte de la llibertat i la democràcia i respecte de la justícia social: del llenguatge de la «Mirari vos arbitramur» (1832) i de la «Quanta cura» (1864), al de la «Libertas» (1888), de la «Rerum Novarum» (1891), i de les encíclics de Joan XXIII, Pau VI i Joan Pau II, passant pel Vaticà II.

L'apropament cordial a totes les sensibilitats amb esperit evangelitzador no significa —potser ni caldria dir-ho— ni un recurs tàctic, ni una renúncia a la interpel·lació i a la denúncia profètica. És un moviment d'encarnació a fi que l'Evangeli ressoni a l'interior de cada home i de cada dona. En els contactes de Jesús amb Nicodem (Joan 3, 1 i ss.), amb la samaritana (Joan 4, 1 i ss.), amb la dona adúltera (Joan 8, 1 i ss.), amb el cec naixement (Joan 9, 1 i ss.)... per esmentar-ne només alguns, hi trobem el model: penetració finíssima en la sensibilitat de les persones i anunci agosarat i exigent, però des de dins, de la Bona Nova.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Si els catalans volem bisbes catalans, ¿per què els aragonesos no han de voler bisbes aragonesos?

Els bisbats són divisions administratives (còpies de les «diòcesis» de l'Imperi Romà) establertes en aquell temps de «cristiandat» que comença amb l'emperador Constantí (any 315). Segons la Gran Enciclopèdia Catalana «cristiandat» és el nom amb què és conegut l'ordre polític-social medieval, caracteritzat per la coincidència del poder civil (imperi) i de l'autoritat eclesiàstica (Església). Signat: Josep Perarnau. Aquesta definició ajuda a entendre certes coses que passen actualment. El laïcisme, la permisivitat sexual, les tan sovintejades sortides i estades a l'estranger, i altres factors, bons i no bons, si són o no són un perill per a la identitat catalana, ara no en parlem; però, que estan desdibuixant a tota velocitat allò que encara la societat catalana té de «situació de cristiandat» és innegable per evident. Ara bé, el Vaticà II fou l'enterrament de la «situació de cristiandat».

«situació de cristiandat» esmentada de la qual, a l'arribada del tercer mil·lenni, poca cosa en restarà. No crec que tampoc calgui plorar-ne. M'estimo més pensar amb aquell «cel nou i aquella terra nova», com també d'aquell «home nou» de què ens parlen els llibres sagrats.

Sóc de l'opinió que, sense deixar de tenir un ull damunt els nostres valors cristians formats en el transcurs de la nostra història, cal que tinguem l'altre apuntant vers aquest immediat futur que reclama una renovació «de fons». Això no és estrabisme: és realisme; i aquesta renovació la conté el cànon 868. (1)

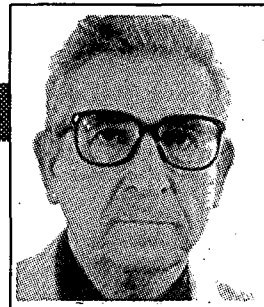
Els que voldrien tornar, almenys, cinquanta anys enrera (els que voldrien que el Vaticà II no s'hagués celebrat) s'esveren en sentir parlar de «novetats». Una de les seves lloables qualitats és l'obediència prompta i cega a allò que està manat; en el nostre cas, al nou Codi de Dret Canònic. Sembla que, dins l'Església, actualment hi tenen una forta influència. ¿No és una paradoxa (algú ha parlat de l'«humor de Déu») que toqui a ells (si volen ser

Volen bisbes aragonesos

A molts dels que cridaven «volem bisbes catalans» els importaven ben poc els bisbes i allò que els bisbes representen. Eren catalans intel·ligents que sabien —i saben— com n'és d'important la religió tradicional d'un país per a la identitat d'aquest país. En el nostre cas la religió catòlica i Catalunya.

Sens dubte molts dels que deuen haver volgut sempre bisbes aragonesos per a l'Aragó ho fan moguts pels mateixos criteris (i sentiments) amb que els catalans esmentats els volien per Catalunya. No hi ha cap raó per a creure que es tracta d'aragonesos d'un cristianisme d'allò més abrandat. ¿Per què no se'ls hauria de fer cas?

Potser sí, com a català; però com a cristià (i capellà!) no crec que hàgim de plorar massa per aquest fet, legítim i natural. Se m'acut allò que Jesús digué a la samaritana: «arriba l'hora que el llocon adorareu el Pare i no serà ni aquesta muntanya ni Jerusalem» (Jo 4,21). Els mals que pateix la nostra societat cristiana no es curen només ni principalment amb bisbes catalans o espanyols. ¿Per què? Al cap i a la fi tant els bisbats com, no cal dir, les parròquies, són creacions d'aquesta

■ J. Rovira Tenas

conseqüents) fer que, aviat, sigui aplicat el cànon 868, que, per «revolucionari», és el que ha d'inaugurar aquest cel, i aquesta terra, i aquest home «nous», que ha de fer «noves» coses que ara semblen intocables i que, de passada, n'ha de relativitzar tantes d'altres que ara semblen

J. Rovira Tenas és rector jubilat de la diòcesi de Vic

(1) 868 & 1. Per batejar lícitament un infant, cal:

1. ...
 2. que hi hagi esperança fonamentada que l'infant serà educat en la religió catòlica; si manca completament aquesta esperança, ha de diferir-se el baptisme...
- El comentari de la BAC al cànon anterior 867 (pàg. 44. segona columna) diu: «Però si aquestes garanties no son serioses... encara caldrà refusar-se, si fossin aquestes enterament nul·les».

SABER ESCOLTAR

La capacitat de conviure (2)

Llegeixo que «la capacitat diària de conviure és com un termòmetre que enregistra l'alçada, l'amplària, la profunditat i la categoria del perfil de la personalitat de cadascú». De fet, en la convivència quotidiana apareix el veritable jo d'una persona. Simplement per allò que tots sabem ser simpàtics quan anem de visita i, en canvi, no ens sol ser fàcil ser-ne a casa. Potser perquè ens coneixem molt i ens sabem de memòria tots els defectes dels altres. Potser perquè ens coneixem poc a nosaltres mateixos i no sabem valorar prou els familiars tal com són.

El tema de la convivència, vulgui's o no, és ferro roent. La vida ho posa en relleu constantment. Desitgem una convivència que sigui plaent. Però, obcecats per tantes coses, el conviure es converteix en una realitat fràgil i trencadissa. S'esmicola, sovint, en mil fragments. Dificilment, després, es

confegeixen. Assistim, de fet, a un determinat fer i desfer la convivència, cosa que provoca tensions personals i també les que incideixen inevitablement en tots els membres de la família.

Com en tantes coses, importa la prevenció per assegurar la convivència. No sols per al bé que hom en treu —realitat molt important—, sinó també pel que hom dona —cosa vertaderament transcendent. Perquè cal assegurar que «la convivència sigui una escola on s'assagen, es formen i cultiven les principals virtuts humanes: la naturalitat, la senzillesa, l'esperit de servei, la generositat, la paciència, la fortalesa, la sinceritat...» i les virtuts específicament cristianes. Continuarem parlant de la convivència.

■ Joan Guiteras

Per primera vegada, el dia 21 de setembre, se celebra arreu del món el *Dia del malalt d'Alzheimer*. La finalitat d'assignar una diada a una causa que abasta un nombre col·lectiu és per reclamar l'atenció dels ciutadans per tal que es fixin en una realitat que els interessa o els pot interessar.

El Dr. Alzheimer, l'any 1909, es va adonar de l'existència d'un quadre clínic que presentaven unes persones que es demenciaven progressivament, es desorientaven, no reconeixien els espais de la casa, ni les persones, se'ls canviava la personalitat i passaven per

famílies, tan sols a Catalunya són uns 50.000 els malalts d'Alzheimer. És difícil connectar amb aquests malalts, tant per la complexitat del quadre clínic, com pel desgast físic, psíquic i moral que produeixen als qui es troben prop d'ells. Rita Hayworth va patir la malaltia. En pocs anys passà de la lluentor de la fama a una mena de vida fosca, absurda i mancada de comunicació. En morir, la seva filla va crear una fundació als Estats Units dedicada a investigar i donar suport als qui pateixen la malaltia i que duu el nom de la seva mare. Arreu del món han sorgit associacions que donen suport als qui estan a prop d'aquests

que lluiten per una qualitat de vida, molt incerta, però molt humana.

L'Associació de Familiars d'Alzheimer, va fer l'any passat, sota el lema «Cap familiar d'Alzheimer sol» un magnífic treball en recordar la solitud per una part, de qui no és capaç de connectar amb el món perquè les seves neurones s'han enfonsat en la desconexió de la realitat i per altra la solitud dels qui lluiten per trencar l'aïllament de qui se sent afeixugat sota el pes de teixir i desteixir a l'aire sense la referència de trobar-se colze amb colze amb altres amics. No acostumem massa a adonar-nos d'aquelles persones que no són capaces de pen-

Vèncer la incomunicació

Dia del malalt d'Alzheimer

■ Josep M. Forcada

una irritabilitat no habitual, anaven de la tristesa a l'eufòria, s'oblidaven de les coses, i fins i tot del propi nom. Tot això, era avaluat com una malaltia diferent a l'esquizofrènia o a qualsevol altra forma de depressió. Definir aquesta malaltia era un pas seriós, però saber les causes que fan que s'alterin les neurones de l'escorça cerebral avui per avui es desconeixen. És un fet, però la dura realitat d'aquesta afecció que es fa palesa en moltes

malalts. A casa nostra l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer assessora, informa i dona suport als familiars que es troben en la crua realitat de fer front a la incomunicació d'unes persones amb les quals conviuen familiarment, ja que moltes vegades és més fàcil i còmode treure's de casa aquests malalts que reclamen tanta atenció. Ben cert que a les etapes finals de la malaltia costa molt de poder atendre en tot el que necessiten i sovint la situació familiar no pot donar a l'abast, però tal vegada hi ha fases, que poden ser llargues, en què la participació de la família pot ser un bé tant pel malalt com pels mateixos familiars. El diàleg de la solidaritat que es crea entre el grup familiar en acompanyar el pare, la mare, un avi, o un oncle, canvia el signe, —moltes vegades en positiu— d'aquelles persones

sar, ni de sentir-se elles mateixes. La imatge de la incomunicació i de la solitud d'aquests malalts, ja és hora que desperti la tendresa humana de moltes famílies. Els infants quan són petits tampoc no poden dir paraules de gratitud, però potser hom està més disposat a tenir-ne cura perquè un dia o altre seran més grans i llavors podran comunicar-se i expressar-se. Els malalts d'Alzheimer mai no podran expressar-se i si aconsegueixen comunicar-se un xic, probablement faran arribar unes sensacions difícilment intel·ligibles, però malgrat tot, seguiran parant la mà perquè s'hi dipositi una bondat que no tindrà resposta. Val la pena fer aquesta caritat a qui fins ahir potser t'ho va donar tot, fins la vida. És el misteri de la malaltia i del sofriment que costa tant d'entendre, però estiguem-ne segurs, que en aquests malalts i en tots els altres, hi ha també la grandesa de Déu.

Josep M. Forcada és delegat diocesà de Pastoral de la Salut de Barcelona

RESPIR

Més pregàries

Són pregàries que vaig sentir un dia de la Quaresma passada, però que serveixen per a qualsevol moment de l'any, perquè són desitjos que portem sempre al cor, o els hauríem de portar. Les formulacions són les següents:

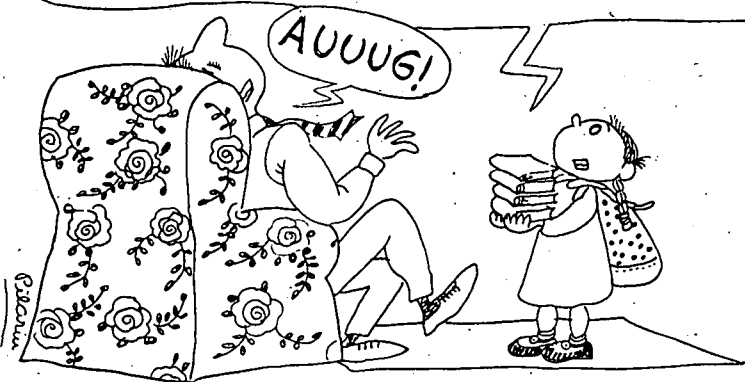
Pare, feu que no visquem mai en la superficialitat, ans que endinsem les arrels en les fondàries de la lectura de l'Escriptura i de la pregària, cap a la sabó de la preocupació pel germà. Quan recordem nostàlgicament les cebes d'Egipte, o els ídols se'ns fan dolços d'enyorar, envieu la rosada del vostre amor, alimenteu-nos amb el pa de vida, feu néixer en els nostres cors la passió pel vostre Regne.

Gràcies, Senyor, perquè no forceu mai la nostra llibertat, ni la nostra amistat amb Vós, sinó que us oferiu discretament. Tant de bo que aquesta delicadesa ens guanyi encara més!

■ Miquel Estradé

ACUDIT

PARE, AMB ELS DINERS QUE M'HAS DONAT, HE PAGAT TOTS ELS LLIBRES DEL CURS, MENYS EL D'ECONOMIA DOMÈSTICA, QUE L'HE DEIXAT A DEURE...

Subscripció per ajut a l'estrena dels nous locals

Acabat el període de vacances recuperem la nostra campanya extraordinària. Gràcies per la vostra col·laboració!

Ja hem superat la xifra de 2 milions i ens agradaria que pels volts de Nadal poguéssim arribar als 7 que necessitem.

Subscriptors i simpatitzants de Catalunya Cristiana continueu així fidels al nostre setmanari donant-li solidesa i preparant-li nous horitzons. Us ho agraïm de tot cor.

I a tots els que encara no ho heu fet us demanem un gest de solidaritat i de suport enviant-nos una aportació econòmica.

Cordialment: gràcies.

BANESTO — Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior: 2.241.900

Josefina Pullanas
(Sant Boi de Llobregat) 5.000

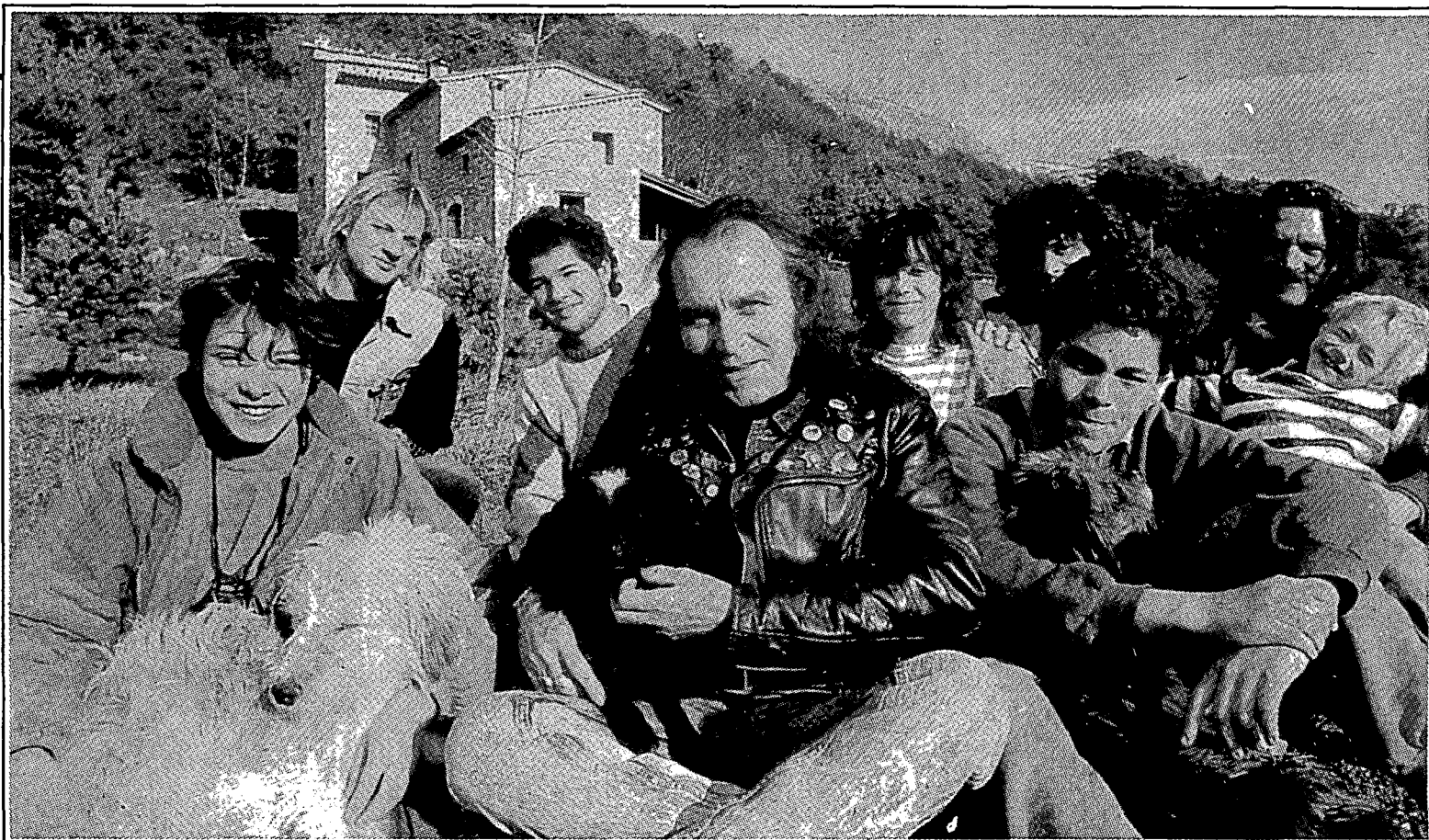
A.P.L.L. (Reus) 10.000

Anònim (Barcelona) 6.000

Magdalena Vilaplana (Barcelona) 25.000

Fundació Catalunya Cristiana
Carrer Pulgarrí 5-7, 08014 Barcelona
Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

Guy és feliç
convivint amb els
joves que acull a
la seva pleta de
l'Alta Provença

«Crido, però no faig cap mal», diu una placa del seu despatx, entremig de fotografies de Joan Pau II, d'infants, de gossos, de Lourdes, i enmig de retalls de diari enganxats a les parets... Més val no refiar-se de les aparences! Amb el seu aire de «pòtol»: caçadora negra, cabells llargs —molt ben pentinats— i el dits plens d'anells, Guy Gilbert és un apòstol de debò. Si va pels bars de París fins més enllà de mitja nit, és com a «bon pastor», per mirar de reconduir al bon camí les ovelles esgarriades.

Per altra banda, s'entusiasma parlant de la seva pleta de pedra, a Provença; «per als qui estan malalts per culpa del ciment». Són unes ruïnes on ha reconstruït una mena d'Arca de Noè (220 animals, 120 d'ells coloms blancs, com a símbol!) on poder tornar a ensenyar a estimar uns quants brivalls que han freqüentat massa les xeringues i les presons. En aquells congosts del Verdon, lluny del districte XIX de París on viu, el capellà de ciutat també té la manera de connectar amb els camps. Per Nadal, per Pasqua i un mes d'estiu, fa de capellà en un rural, com li hauria agradat de ser. Bateja, casa els joves del país, parla amb la gent gran.

Més enllà de les seves frases fetes, plenes de paraules dures, hi ha una força que fa atraient el personatge. S'ha fet cèlebre pels seus èxits a la llibreria: *Un prêtre chez les loupards* (Un capellà enmig dels pòtols, 1968), *La rue est mon église* (El carrer és la meua església, 1980), etc., han fet que Guy Gilbert superés al cap de trenta anys la gran separació entre el carrer i l'Església. Un sacerdot al marge, certament, però del tot solidari amb el seu bisbe, amb el Papa i amb l'Església. «Tinc els budells sacerdotals», diu ell. Cada deu dies, aquest capellà de xoc va a carregar bateries espirituals durant quaranta-vuit hores en un monestir. I s'afegeix a les Jornades mundials de la joventut de Compostel·la, de Czestochowa, de Denver.

Invitat de tot França per grups tant diferents com la JOC (Joventut Obrera Cristiana) o les parròquies de barriades burgeses, els «beurs» o els jubilats, aquest vagabond de l'Evangeli, portat a les estacions i els aeroports pel seu fidel Jean, un pòtol d'abans, li agrada constatar com són de plenes les sales cada vegada. I les fa seves, passats els primers minuts de provocació. Amb 59 anys, Guy Gilbert no té pas ganes de posar seny. Un peu al carrer, un peu a

Entrevista amb Guy Gilbert

«Tots hem de ser uns bruixots de Déu»

El seu aspecte i el seu vocabulari sorprenen. Però el «capellà dels pòtols» porta l'Església gravada al cor. Ronda de nit pels carrers de París, també corre per França. Per donar testimoni. Parla sense embuts de la violència al carrer, d'Algèria, del seu celibat i dels seus compromisos. Amb 59 anys, Guy Gilbert és un profeta que cal escoltar.

l'Església, i a tots dos peus unes botes de canya alta... i el cap, al cel!

—Joves i vells, ministres i pòtols, Guy Gilbert —amb risc de topar— tuteja a tothom. ¿Per què?

—És una manera d'estimar la persona que al davant. Em ric de la seva edat, del seu rang social. Jo parlo al seu cor de 15 anys. I als 15 anys, tothom es tuteja. Doncs jo tutejo i demano que em tutegin.

—Bé, doncs, tutegem-nos. Tu no ets pas un noi del carrer. ¿Ens pots parlar de la teua infantesa, dels teus pares?

—Vaig néixer en un medi obrer, a Rochefort-sur-Mer, a la Charente-Maritime. Érem 15 fills. La meua vocació es va fona-

mentar dins el cor dels meus pares. Jo he estat estimat, i no saps pas com! Magníficament, immensament. Ara que tinc 59 anys, aquesta és la meua força. Aquest amor era tan fort, tan extraordinari, que Déu va empeltar en mi el desig de donar-li la vida... Quan em van operar d'apendicitis, una tarda, la religiosa que feia la pregària amb els infants a l'hospital, va dir: «Pregarem perquè un de vosaltres sigui sacerdot.» I vaig pensar que aquest era jo.

—Tu somiaves ser capellà rural, i en canvi has arribat a ser capellà dels pòtols. ¿Com ha anat això?

—La meua mare és d'origen camperol. Com ella, em sento molt a prop de la

natura. M'agrada la terra, els animals. És molt bucòlic, en el fons. Per mi, ser capellà rural era l'ideal... Però és que Déu es dret amb línies tortes. T'ho puc ben dir.

—¿Va ser durant la guerra d'Algèria

que vas descobrir debò la teua vocació?

—Al seminari de La Rochelle, en començar els meus estudis, m'havien acomboiat la teologia, la filosofia, l'amor, les pregàries. Un se sentia com un nabab. I després, sobte: la fam, la mort, l'horror. Tres anys de servei militar. A Algèria, reaccionat contra la tortura, en nom de l'home carnit. Evangeli en ranc. Aquest ha estat el meu primer combat. Magnífic.

—¿I de què t'ha vingut la inspiració d'un apòstol al carrer?

—Després de la guerra, comptes de tornar a La Rochelle, vaig continuar els meus estudis a Alger. L'any 1965, un cop ordenat p

petita ciutat enmig de tarongers... Una tarda, per la vorera, em vaig creuar amb Alain, de 12 anys, que menjava al plat dels gos. Me'l vaig endur a casa. L'hi vaig tenir set anys. Un dia em va dir: «Cuida't dels meus companys.» Així és com vaig començar a anar pel carrer...

Quan em va acollir a París, el 1968, Mons. Marty va demanar que assumís més no un 80 per cent de ministeri parissien: jo en vaig fer... un 20 per cent. Faltava al punt que el carrer s'ho ha endut tot. L'única vegada que he desobeït, sense voler-ho, el meu bisbe...

—Resulta que vas vestit amb capellà de pell negra, texans, botines i anells i cabells llargs. ¿Per què?

—Quan vaig arribar a París, anava amb el clergiman. Pel carrer em trobava negres, àrabs, i també delinqüents. La bòfia m'interpel·lava grollerament. Jo, mai. Un dia vaig dir als païos: «Jo no sóc un diable enmig de la merda!» Em van respondre: «Vesteix-te com nosaltres», i em van donar una jaqueta i uns texans. He mantingut aquesta aparença, perquè en aquest món un jutja l'altre per la boca, pel que sembla

És un gran símbol.

—**¿Ets capaç de dir tres frases sense pronunciar cap grolleria?**

—Com a sacerdot, jo tenia 20.000 paraules de vocabulari. Aquí, els païos en tenen 200. ¿Com vols que no les aprengui? Són mots grollers, xocants, d'acord. Quan entro en una sala plena de burgesos, prego a l'Esperit Sant que no em deixi dir paraules gruixudes. Però t'haig de confessar una cosa: i és que l'Esperit Sant em deixa estar al cap de deu minuts.

—**Ara bé, ¿no et fa l'efecte, de vegades, que en fas un gra massa amb la teva caçadora, els teus texans, els teus anells als dits...?**

—I ara! Això és el carrer! Els anells son un regal dels païos! En tinc una quinzena. Aquest, per exemple, me'l va donar un canadenc. Ves, és el carrer!

—**Els teus llibres t'han fet cèlebre. El protagonisme, ¿ha estat per tu una temptació, un parany?**

—Un dia, un amic em va dir: «Vaig passar per davant els tribunals, ahir a la tarda. I tu no hi eres. Em van dir que tenies concedida una entrevista. ¿Amb qui vas: amb els periodistes o amb nosaltres?» Era un cop fort. Vaig rumiar-hi, vaig deixar plantat l'enèsim fotògraf al costat de la moto i me'n vaig anar cap a la comissaria, que és on feia falta als païos.

—**¿T'arribes a posar camisa i corbata?**

—No, mai. Jo tinc dos vestits: l'alba i la caçadora. I res més.

—**¿Com passes el dia a París?**

—Me'n vaig a dormir a les 4 de la matinada, i em llevo prop de la una. Reso, vaig a la comissaria a les tres. Em trobo amb els païos, faig feina, vaig pels bars amb ells al vespre. I així, si fa no fa, cada dia.

—**Tu parles molt de la violència als teus llibres. Hi ets gairebé sempre a tocar. ¿No t'arrisques a deixar-t'hi emportar?**

—Al carrer, quan algú t'insulta, si no li poses immediatament la teva dreta evangèlica al coll, no tens per ell cap credibilitat. Jo que anava incrustat d'Evangeli, incrustat de dolcesa i d'amor, m'he sentit obligat a ser violent. Violent per amor.

—**¿I mai de moral?**

—Ells tenen la seva pròpia moral. Si algun t'arriba a dir, per exemple: «Per culpa teva, Guy, perquè m'has estimat de debò, perquè ets la primera persona que m'ha estimat, ja no vaig per les velles que surten del banc.» Això vol dir que l'has fet enfilar...

—**¿Triga molt?**

—Molt. Cal molt de temps. Anys. Cal seguir el xicot, sense parar. L'amor, l'amistat indefectible, això és el que et fa creïble, és on parla Déu... Pot ser que hagi caigut un munt de vegades. Fins que no troba ningú al seu costat. Tu sí que hi ets, amb l'equip d'educadors. Un xicot que acaba de sortir de la presó. Li he fet costat allà durant dotze anys. I ell m'ho volia agrair: «Tu has estat amb mi fins al final, Guy...» I al cap de dos dies era mort, de tres bales el cap durant un assalt!

—**¿Molts fracassos, decepcions?**

—Visc, de fet, en el fracàs. Preparo el terreny, i d'altres, sovint, cullen la flor. Jo, de flors, no n'arribo a collir gaires. Però la feina, me la conec bé. Darrera el rebuig i les deixalles, cal trobar-hi el fill de Déu. Fa falta un amor invencible, procedent del cor de Déu, i una esperança total. I funcional! Si no, al punt on jo em trobo, això seria suïcida. Per estar vint-i-nou anys en aquest món d'odi i de violència, cal una gràcia especial. N'estic ben segur.

—**¿Què és el que t'hi aguanta?**

—Les quaranta-vuit hores, cada deu dies, amb els carmelites, en un convent d'un suburbi parisenc; això em sembla que em salva. El breviari, el rosari cada dia i l'Eucaristia, aquestes són les vàlvules de seguretat, el meu oxigen. Només una força terrible pot combatre tota sola el mal terrible en què visc. Els nois ho saben. I em diuen: «Guy, ja no pots més. Ves-te'n amb els frares...»

—**Fa vint anys, vas comprar una borda enrunada, als alps de l'Alta Provença, per acollir-hi els joves. ¿Com va per aquest lloc, que tu visites regularment?**

—Va ser el 1974. Era angoixant. Els xicots anaven a la presó, i hi tornaven, perquè les temptacions del medi eren per tornar a caure. Un dia un em va dir: «Compra unes ruïnes, per alguna banda, lluny de París. En farem una casa, nosaltres mateixos, amb les nostres mans.» Vaig comprar la pleta. Van començar-hi a construir. Després hi van anar a parar els meus drets d'autor: 600 «quilos», un milió i mig d'exemplars venuts.

Actualment hi tenim 220 animals: moltons, ca-

valls, gallindis, però també lames, alpaques. Els joves s'hi passen un any. Els va bé per deixar anar la seva violència. Vénen de París, de Marsella i d'altres llocs. Hi acollim els pitjors. Després, són encarrilats cap a una família d'acolliment. Treballem amb 12 educadors i 50 famílies d'acolliment repartides per tot França.

—**Tu has escrit: «Necessitem una Església profètica, que no tingui por d'encomanar-se la tinya per defensar l'home.» L'Església d'ara ¿correspon a la teva definició?**

—Tots nosaltres hem de ser bruixots de Déu. Hem de buscar sense parar l'ovella esgarriada. És clar que, al poti-poti en què jo visc, són el 200 per cent. I tant! La sort que tinc és poder exercir un ministeri unificat, mentre que la majoria dels germans preveres de les parròquies viuen fragmentats a bocins. La seva tasca és ben difícil. Fan una feina molt digna: bateigs, catequesi, moviments... No són tan «visibles»

com Guy Gilbert, però no estan pas menys al cor de l'Església. Jo els admiro i me'ls estimo molt.

—**¿Què penses de les crítiques que fan de Joan Pau II i l'Església?**

—Si ens fem amb el Papa és perquè va al davant, i no ens fixem en els textos fantàstics que té sobre l'amor. Pel que fa a l'Església, hi

Guy Gilbert:
«El carrer és la meua església»

Ha conegut Algèria en guerra... Hi torna sovint per veure els amics i el desert

ha sensibilitats diferents. Mirem d'aplegar-les, en comptes de treure les espases.

—**Tu, per cert, ¿ets més aviat tradicional?**

—Jo dic que un prevere ha de tenir un llargavistes per poder avançar, i un retrovisor per no perdre res de la tradició de l'Església.

—**Els caps de setmana vas a donar conferències a diferents ciutats de França. ¿Per què és tan important això per tu?**

—En aquests encontres m'adono de la diversitat i l'esplendor de l'Església. Em trobo amb militants de la JOC, amb els «beurs», amb el Moviment de cristians jubilats, sóc invitat per consiliaris d'estudiants. És fort, molt fort. La gent valora els qui encapçalen cartells: l'abbé Pierre, Mons. Gaillot, jo... Despullat, peso 59 quilos, i faig 1 metre 73, amb botes i tot. I no sóc pas millor que un altre. Jo dic: no us oblideu dels qui treballen a l'ombra. Aquests milers de dones i d'homes que són prop de la gent que mor de sida, dels vells que estan sols, prop dels immigrants, dels aturats. Aquests no surten per televisió, no escriuen llibres, però són fantàstics. Hi ha 200.000 catequistes a França, ¿te n'adones? Jo admiro l'Església. És bonica.

—**Hi ha molts joves que escolten les teves conferències. ¿Quines qüestions es plantegen?**

—La prioritat, la té l'amor. A la societat d'avui només es parla de sexe. I pagant! Fixat si n'hi ha, de línies eròtiques. Doncs bé, la meua és de tendresa. Vet aquí! Parlar de preservatius és ben important. Deu fer molta falta. Però els líders polítics, els educadors, que haurien de contribuir a elevar la moral, es comporten com uns veterinaris davant el jovent: heu de prendre precaucions, poseu-vos fundes de celofana. Jo dic: no n'hi ha prou. No es pot educar els joves per l'amor, si no se'ls parla de la tendresa humana. Jo els en parlo. Molta estona. I és impressionant el seu silenci en aquells moments.

—**Al carrer, tu tractes amb xicots, però també amb noies. Quan els parles del celibat dels capellans, ¿t'entenen?**

—En aquest medi, les noies què et volen fer un regal, t'ofereixen el seu cos. Evidentment, els dic que no. Els parlo del celibat i les noies, com els xicots d'altres llocs, jo comprenen molt bé. Em diuen: «És bonic poder donar la vida per algú.» Aquest algú, ells no l'anomenen, però el pressenten. Curiosament, mentre molts catòlics l'ataquen violentament, ells són uns grans defensors del celibat sacerdotal.

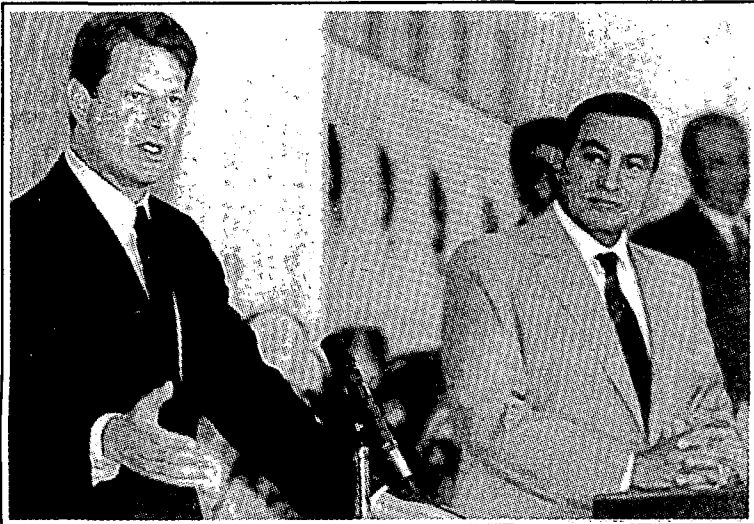
—**L'augment de la indiferència, de la increença, ¿et fa patir?**

—Em fa l'efecte que es parla massa d'ateisme. ¿Com és que els joves s'encaaminen a sectes que els demanen coses espantoses? Rellegeix l'Evangeli: perdona el teu enemic, comparteix... Però, redimoni, si té una força formidable! I en canvi es dissimula, s'ensenyà un Déu petitó, quan la gent, el que vol, és anar ben lluny... ¿Com és que en vénen tants a escoltar-me? Perquè el món necessita homes de Déu, alhora compromesos amb la vida fins al coll i amb el cap posat dalt del cel.

—**¿Et consideres un profeta?**

—No em facis riure; tots en som, de profetes. Cadascú per la part que li toca. Si t'apropes als pitjors d'una societat per amor a l'Evangeli, no pots ser més que un profeta. Crist s'ha ficat sempre al cor del més pobre. I això no ho podem oblidar. Ell ha menjat amb els rics, però la seva obsessió han estat els pobres. I no faig sinó seguir els seus passos.

■ Chantal Joly i François Dunois
(De Pèlerin Magazine)

El vice-president USA i el president egipci Mubàrak, en un moment de la III Conferència Internacional sobre població i desenvolupament

El Caire: la III Conferència sobre Població i Desenvolupament

Durant tota la setmana els delegats de les nacions s'han endinsat en discussions i més discussions, sense arribar a un acord serè que fos capaç d'obtenir el consens de tots els participants tant polítics com religiosos. Perquè aquí sí que els punts de vista han topat sorollosament i, hem vist com en un principi les religions més esteses, la cristiana i l'islàmica, anaven de comú acord en la qüestió de l'avortament. Sembla que els islàmics no han volgut fer-s'hi forts, i han deixat que el Vaticà se les hagués tot sol amb la resta. La veritat és que tots aquells que critiquen el que en diuen «intransigència» vaticana no pensen que el Vaticà no pot negar la pròpia doctrina, encara que grups de teòlegs que es proclamen catòlics en dissenteixin i se sumin a les veus que en protesten. Però altres veus, com la dels Estats Units d'Amèrica han manifestat que l'avortament no pot ser adoptat com a solució de la sobrepoblació a la que està abocada el planeta, sinó que està en la conscienciació de la gent sobre el problema que es debat. Esperem les conclusions finals que siguin les que siguin, no tindran caràcter vinculant sobre els Estats participants.

La qüestió cubana

Continua el constant degotall de fugitius del règim castrista vers els Estats Units, ajudats en la fugida pels mateixos agents de Castro que deu pensar que així tindrà menys boques per alimentar... Ja plena la base nord-americana de Guantánamo, a l'illa de Cuba, s'ha obert un nou refugi a una de les bases ianquis establertes a

Panamà on, d'antuvi, ja hi han estat enviats més de deu mil cubans. Mentrestant, les converses a baix nivell entre Washington i la Havana continuen sense gaire èxit ja que en certs moments, segons les informacions, sembla una senzilla discussió entre mercaders sobre el preu a pagar, en aquest cas sobre el nombre de visats per entrar a Nord-Amèrica... Per altra banda, Castro ha enviat el seu ministre d'Afers Exteriors a Madrid, Roberto Robaina, el qual, a instàncies del govern espanyol ha obert converses d'apropament amb els caps de l'oposició més moderada al règim castrista. El govern espanyol ha donat el seu consell, potser el seu apremi, per la democratització del règim de Castro. I el

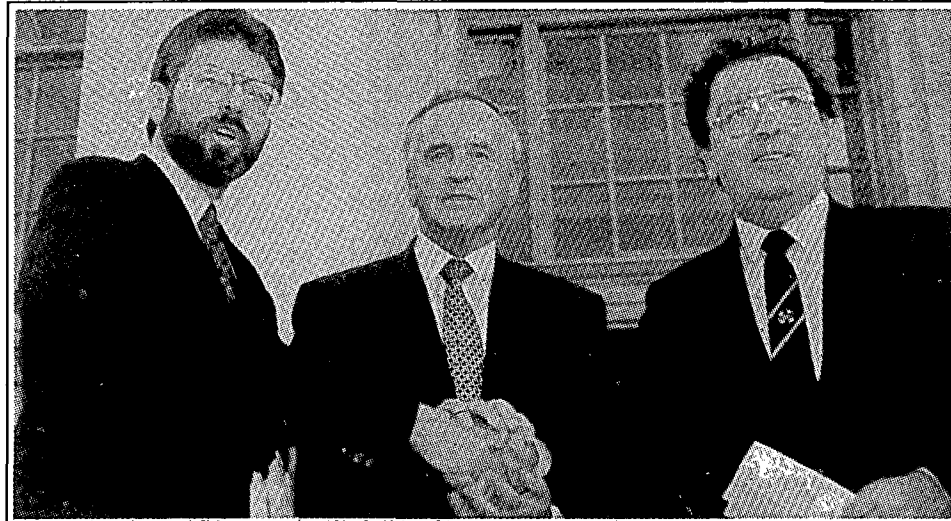

Una llanxa de fugitius cubans n'arrossega una altra, esperant poder burlar la vigilància nord-americana i eludir Guantánamo

ministre cubà ha dit, senzillament, que «Cuba s'adaptarà al món, però amb dignitat»... i també ha dit que «Els cubans ja hem passat el pitjor moment i ara ja tenim forces per resistir»... És a dir, una de freda i una altra de calenta.

Alemanya

Fa pocs dies que varen ser els russos els qui evaquaven les seves últimes forces

Gerry Adams, líder del Sinn Féin; el primer ministre irlandès Reynolds, i el líder catòlic moderat de l'Ulster, Hume, es reuniren a Dublín per examinar el moment actual

militars estacionades a Berlín des del final de la Segona Guerra Mundial. Ara ha estat la resta de forces dels exèrcits aliats els qui han posat fi a cinquanta anys d'ocupació. Ocupació que és possible que hagi estat el gran factor que ha facilitat el renaixement d'Alemanya, el miracle alemany com ja fa temps que se'n diu. Als actes hi han

pres part, al costat del canceller Helmut Kohl, el president de França, Mitterrand, el primer ministre anglès, John Major, el secretari d'Estat nord-americà Warren Christopher. S'aprofita aquest històric moment per retre homenatge als pilots aliats que perderen la vida participant en el pont aeri, els anys 1948-49, per trencar el bloqueig imposat pels russos, a fi que la població berlinesa pogués rebre aliments per a subsistir. Els observadors d'aquests

actes han observat que el president Mitterrand no ha pogut assistir a tots, i es rumoreja que el seu estat de salut no és satisfactori.

Actualitat a l'Ulster

Després que l'IRA va proclamar el seu alto-el-foc indefinit per donar pas a les converses de pau a la torturada Irlanda del Nord, que els unionistes han continuat atemptant i causant víctimes, que el seu màxim dirigent el reverend Paisley ha estat expulsat del despatx del primer ministre a Downing Street per posar en dubte les afirmacions d'aquest, els terroristes unionistes s'han decidit a presentar les seves exigències per establir una treva, les quals consten de la petició de la declaració per part de l'IRA que el seu alto-el-foc és irrevocable, i que l'Ulster continuï pertanyent a la Gran Bretanya. De moment, han rebut la promesa del secretari d'Estat britànic que el govern de Londres i el de la República d'Irlanda no acordaran res sobre el futur a l'esquena dels unionistes, ni tampoc hi haurà cap pacte constitucional sense l'aprovació dels partits protestants nord-irlandesos.

■ Oriol Camps

La recent proposta de promoure la construcció d'una Unió Europea de diferents velocitats o de «geometria variable» —tot i que no és cap novetat— defensada per l'alemany Wolfgang Schäuble, president del grup parlamentari cristianodemòcrata (CDU-CSU) al Bundestag, ha provocat un fort rebombori entre els Estats membres. Schäuble va propugnar la creació d'un nucli motor de països a l'interior de la Unió Europea, que estaria format per Alemanya, França, Holanda, Bèlgica i Luxemburg, per tal de fer avançar de manera efectiva la resta de països envers el procés d'integració comunitària ja que «no pot ser —asseverà— que el vaixell més lent marqui el ritme de la comitiva».

El cap de govern alemany, Helmut Kohl, davant l'allau de crítiques rebudes, tant al seu país com fora, al projecte presentat per Schäuble —considerat per molts conservadors com el possible successor de Kohl

El tren europeu: uns vagon a diferents velocitats

a la cúpula de la CDU— ha informat recentment que el Govern alemany no ha assumit com a pròpia aquesta proposta i que l'esmentat document és només una proposició de treball per a la conferència intergovernamental que, el setembre del 1996, ha de revisar a fons el funcionament del complex engranatge que ha esdevingut l'Europa de Maastricht.

Els detractors del pla cristianodemòcrata pensen que una Europa de diverses velocitats pot plantejar un perill real de greus divisions internes dins el si de la

Unió Europea i n'obstaculitzaria el desenvolupament. Hi hauria països de primera, de segona i, fins i tot, de tercera classe. La major part dels líders comunitaris defensen un procés d'integració europea sense exclusions.

Per afegir més llenya al foc, el president de l'Institut Monetari Europeu, Alexander Lamfalussy, declarà que, des d'un punt de vista estrictament monetari, el Tractat de Maastricht ja contempla l'Europa de «geometria variable». Així mateix, el primer ministre belga, Jean Luc Dehaene, manifestà que aquesta mesura pot ser «una de les vies per mantenir la dinàmica de la integració europea». Parers de tota mena amb un objectiu comú: aconseguir que el tren europeu es posi en marxa encara que l'horari de sortida es qüestioni a cadascuna de les estacions.

■ Miquel Àngel Codina

Els àngels de les esglésies

■ Pere Tena

Entrar en la interpretació de les visions de l'Apocalipsi és sempre arriscat. N'hi ha prou amb llegir diversos comentaris per adonar-se que la coincidència no està pas assegurada. Espero, però, que no sigui massa llunyana de les possibilitats aquesta reflexió sobre un punt concret de la visió inaugural (Ap 1, 9-20), oi més perquè reposa sobre una interpretació explícita del text mateix:

«Les set estrelles que has vist a la meua mà dreta —és el senyor ressuscitat el qui parla— i els set lampadaris d'or signifiquen això: les set estrelles són els àngels de les set esglésies i els set lampadaris són les set esglésies» (lloc citat, v. 20).

El Senyor del diumenge

La descripció que fa l'autor de l'Apocalipsi de la visió que se li presenta en el «dia del Senyor» és ben bé la descripció del Senyor present a la seva Església, sobretot en l'assemblea dominical.

És el gran sacerdot que ha penetrat el cel, en la plenitud de la litúrgia de purificació dels pecats, però que no per això està lluny de l'assemblea dels fidels que celebren la litúrgia —passeja enmig dels lampadaris, que són les esglésies—. És un fill d'home, però els seus anys no tenen fi —els cabells blancs...!— i continua sabent ben bé el que hi ha en el cor de l'home, de cadascun dels homes que

formen l'assemblea litúrgica —els seus ulls eren com una flama...

La seva veu és forta i poderosa, que crida a la conversió, i penetra com espasa esmolada de dos talls, escrutant el moll dels ossos i el cor —el més íntim— de les persones. És el definitivament transfigurat, amb la força de l'Esperit, i anuncia amb quina potència pot transformar els nostres pobres cossos per posar-los segons el seu cos gloriós, aleshores que la nostra ciutadania celestial es realitzarà com li escau, i ja no més en la colònia terrenal on vivim...

¿No és això el que Jesucrist ens vol dir cada diumenge, quan ens convoca a «girar-nos» —com el vident de l'Apocalipsi—, per contemplar-lo a Ell?

Les set estrelles a la mà dreta

En la meditació recent sobre aquest text m'ha impressionat sobretot aquesta imatge del Crist ressuscitat que té a la mà dreta les set estrelles, que són els set àngels de les set esglésies.

És força freqüent la interpretació que veu aquí en els àngels —els «enviats»— una personificació de cada església, i alguns creuen que es pugui tractar del «bisbe» de cadascuna de les esglésies. Certament, les advertències que les cartes fan als «àngels» sonen a advertències personals i pastorals, que s'adiuen força amb la interpretació

al·ludida; en definitiva, es tractaria d'algú que té una responsabilitat i una representativitat de i en l'església.

Fonamentant aquesta interpretació hi ha la connexió que estableix la imatge entre les estrelles i la predicació de la Paraula: «A la mà dreta, hi tenia set estrelles, i de la boca li sortia una espasa esmolada de dos talls» (v. 16). De fet, les cartes adreçades als àngels-estrelles de les esglésies tenen totes un contingut de judici sobre l'actuació de la comunitat dels creients.

D'acord amb aquesta interpretació, els «àngels» de les esglésies estan a la mà del Senyor, agafats per Ell, a punt de ser donats per Ell: li pertanyen i li estan sotmesos totalment. ¿No és realment una bona imatge del que són els pastors de l'Església, i en primer lloc els bisbes que personifiquen cada església, que li són enviats per reunir-la en la unitat per la Paraula i els Sagraments, icones ells mateixos de la unitat cristiana?

Més encara: ¿no és sobretot en l'assemblea del dia del Senyor quan aquestes estrelles-àngels apareixen fent viva la presència invisible però real del Ressuscitat enmig de les esglésies?

I, precisament, sostinguts i agafats per la mà dreta —el poder de Déu i no el propi!— perquè puguin adonar-se que no es tracta d'un protagonisme personal individualista, que no són estrelles «errants», sinó unides totes en la mateixa

mà, en el mateix Senyor, per fer allò que vol Aquell que els sosté.

Una reflexió ministerial

Aquest esboç d'interpretació d'un dels aspectes de la visió inaugural de l'Apocalipsi el dedico —si es pot parlar així— o em ve motivat, per dos esdeveniments que marcaran el diumenge 18 de setembre: a la diòcesi de Barcelona, la celebració dels 25 anys de l'ordenació episcopal de l'Arquebisbe Ricard Ma. Carles; a totes les esglésies de Catalunya, la promulgació del Decret de convocatòria del Concili Provincial Tarraconense, que hem estat preparant aquests dos últims anys.

Cada església té el seu àngel, el seu enviat, la seva estrella; però tots estan en la mateixa mà dreta del Senyor Ressuscitat. El Senyor és més que les estrelles i més que els lampadaris, però és «passeja» —diu el text— enmig dels lampadaris: està present a la seva Església, enviant-hi a cadascuna el seu missatge, a través del propi àngel... És així com «el que tingui orelles» pot escoltar que diu l'Esperit a les esglésies (Ap 2, 7). ¿No és aquesta la missió del bisbe? ¿No és aquest el lema del Concili Provincial Tarraconense?

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XXV durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Condemnem-lo a una mort vergonyosa

Lectura del llibre de la Saviesa

2: Els malvats deien: ¹²«Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda.

¹⁷A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. ¹⁸Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial 53 (R. v. 6b)

³Déu poderós, feu-me justícia, salveu-me, pel vostre nom.

⁴Escolteu la meua súplica, escolteu les meves paraules.

R. El Senyor fa costat als meus defensors.

⁵Mireu com s'aixequen contra mi, amb quina violència em volen la mort. No pensen en Déu. R.

⁶Però és Déu qui m'ajuda, i fa costat als meus defensors.

⁸De tot cor oferiré sacrificis, us lloaré, Senyor, perquè sou bo. R.

Lectura segona

El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau

Lectura de la carta de sant Jaume

3: Estimats, ¹⁶on hi ha gelosies i rivalitats, hi ha pertorbació i maldats de tota mena. ¹⁷Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. ¹⁸El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau.

⁴: ¿D'on vénen entre vosaltres les lluites i les baralles? ¿No vénen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? ²Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres no teniu, perquè no demaneu. ³O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

Paraula de Déu.

Al·leluia

(2Te 2:14)

Déu, valent-se de l'evangeli, ens ha cridat a posseir la glòria de Jesucrist, el nostre Senyor.

Evangeli

El Fill de l'home serà entregat...

Si algú vol ser el primer, ha de ser el servidor de tots

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

9: En aquell temps, ³⁰Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. ³¹Instruïa els seus deixebles dient-los: «El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies.» ³²Els no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. ³³Arribaren a Cafarnaüm. Un cop a casa, els preguntà: «¿Què discutíeu pel camí?» ³⁴Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. ³⁵Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: «Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots.» ³⁶Després féu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: ³⁷«Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó el qui m'ha enviat.»

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; feriat: II)
SETMANA 25 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 1a)

SETEMBRE:

18. Diumenge 25 durant l'any: *verd*. Lectures: Sa 2:12.17-20 (Salm 53) / Jm 3:16 - 4:3 / Mc 9:30-37.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Josep de Cupertino, prevere (franciscà); sant Ferriol, màrtir; santa Sofia, màrtir; santa Irene, màrtir.

Festes majors: Aiguaviva, Almenar, Avinyó, Begur, Campdevànol, Castellfollit de la Roca, Corró d'Avall, Creixell de Mar, Enviny, Espui, la Granada del Penedès, Montornès del Vallès, Osor, Pla de Sant Tirs, Ridaura, Riudarenes, Salàs de Palars, Sant Esteve d'en Bas, Sant Feliu de Codines, Sant Joan de Palamós, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Pere Sallavinera, Suterranya, Torelló, Vallbona de les Monges, Vall-llobrega i Verges.

19. Dilluns. Del dia: *verd*. Lectures: Pr 3:27-34 (Salm 14) / Lc 8:16-18.

Arquebisbat de Barcelona: memòria de santa Maria de Cervelló (o del Socós), verge (mercedària, de Barcelona) (*blanc*).

MEMÒRIA LLIURE: Sant Gener (Jenaro), bisbe (de Benevent). Festes majors: Sant Julià de Vilatorrada.

20. Dimarts. Memòria dels sants Andreu Kim Taegon, prevere, Pau Chong i companys, màrtirs (a Corea): *vermell*. Lectures del dia: Pr 21:1-6.10-13 (Salm 118) / Lc 8:19-21.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Eustaqui, Teopista (esposa) i fills, màrtirs; santa Càndia o Càndida, verge i màrtir.

Festes majors: Franciac.

21. Dimecres. Festa de sant Mateu, apòstol i evangelista (de Cafarnaüm): *vermell*. Lectures: Ef 4:1-7.11-13 (Salm 18) / Mt 9:9-13. Tot propi.

Bisbat de Girona: festa de la dedicació de la catedral (1038) (*blanc*); lectures: Ac 7:44-50, o bé 1Pe 2:4-9 (Salm 121) / Jo 4:19-24.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Ifigènia, verge; santa Celina, verge.

Festes majors: Esplugues de Llobregat i Vallirana.

22. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: Qo 1:2-11 (Salm 89) / Lc 9:7-9.

Bisbat de Girona: festa de sant Mateu (d'ahir).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Maurici (o Mori) i companys, màrtirs; santa Digna, verge i màrtir; sant Fèlix IV, papa.

Festes majors: Espot, la Portella i Sant Mori.

23. Divendres. Del dia: *verd*. Lectures: Qo 3:1-11 (Salm 143) / Lc 9:18-22.

Arquebisbat de Tarragona: memòria (ciutat: solemnitat) de santa Tecla, verge i màrtir (patrona de Tarragona) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Andreu, màrtir; sant Lli o Linus, papa i màrtir.

Aniversari de l'ordenació episcopal (1991) dels bisbes Joan Carrera i Planas i Carles Soler i Perdíg, auxiliars de Barcelona.

Festes majors: Calella, Roda de Ter, Sitges i Tarragona.

24. Dissabte. Del dia: *verd*. Lectures: Qo 11:9 - 12:8 (Salm 89) / Lc 9:43b-45. Vespres de demà.

Arquebisbat de Barcelona: solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè (patrona de la ciutat i l'arxidiòcesi) (*blanc*); lectures: Jr 30:8-11a (Salm 125) / He 12:2-7.11-13 / Jo 2:1-11.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Gerard o Grau, bisbe; sant Pacífic, prevere (franciscà); beat Marc Criado, prevere (trinitari).

Festes majors: Almacelles, Barcelona, Besalú, Calldenes, Mediona, Santa Coloma de Farners, Escaladei i Vallgorguina.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Sa 2:12a.17-20)

El just combatut

■ Josep M. Aragonès

Com pensen els impius

El c. 2 del llibre de la Saviesa ve a ser com un díptic en el qual se'n presenta per una part com pensen els impius i com pretesament s'autojustifiquen (vv. 1-9), i per l'altra part què opinen del just i sobretot què li pensen fer (vv. 10-20). Al final del capítol, l'autor fa un judici condemnatori de l'error que cometien els impius (vv. 21-23). L'escrit sembla que va ser fet a la primera meitat del s. I a.C., i a Egipte, a la gran Alexandria potser. Malgrat la llunyania en el temps i en les circumstàncies ambientals, l'interès de la seva lectura es manté encara avui. Llegint-lo, fàcilment ens farà la impressió que estem escoltant la gent del nostre temps. La filosofia popular sobre la vida i la mort i la necessitat de tirar pel dret per tal d'aconseguir la màxima felicitat ara i aquí sense pensar en el més enllà, hi està expressada amb tota la cruesa del seu realisme arran de terra. Així el retrat dels impius, amb les seves intencions sobre els justos, esdevé universal i de tots els temps. Llavors eren els pagans, els no pertanyents al poble de Déu, sempre delerosos de novetats, que es deixaven seduir indiscriminadament pel progrés de les idees que oferien les noves visions i explicacions sobre la vida i el sentit del plaer, en la ignorància de Déu. Eren també els jueus traïdors a la seva fe, que veien contestada la seva actitud pel comportament dels seus companys fidels al jahvisme (v. 12 ss.). Aquests darrers són els justos d'aquell temps. És fàcil d'endevinar els qui avui encarnen aquests dos grups de persones en els nostres ambients: els que «passen» de la fe i del capteniment que se'n deriva i tiren pel dret sense escrúpols, desinteressats, si més no pràcticament, de si hi ha Déu o no, configuren el grup dels impius. Els justos integrarien el sector de les persones que temen Déu i procuren amb afany dirigir la seva vida a la llum de la fe. Aquests dos grups es troben enfrontats. I sobretot hi ha un problema que neguiteja i tempta constantment els justos. ¿Com és que els impius prosperen i en canvi als justos tot sembla que els caigui al damunt? ¿Quina és la justícia de Déu i on i quan la fa? L'autor del llibre cerca en el contingut dels escrits bíblics, que coneix molt bé, la resposta adequada a aquests interrogants i l'ofereix als seus correligionaris per ajudar-los a superar la crisi d'aquell moment i el pessimisme que se'n derivava.

La insolència dels impius

La vida de l'home just no deixa de ser una denúncia eloqüent de les injustícies que es cometien en el món. El contrast entre el seu capteniment i el de la generalitat de les persones, arriba a irritar als qui no volen tenir fre ni trava. Els recorda constantment que, encara que ells el neguin o afirmen que no el poden conèixer, Déu està per damunt de tots, i, tard o d'hora, anirem a raure a les seves mans. Així es regiren contra el just. *Oprimim el pobre, per just que sigui... Just, per a nosaltres, ho és qui té la força. La feblesa no porta enlloc. Posem parany al just* (vv. 10-12 a). Són forts i se'n diuen, però no els surt res més que actuar amb traïdoria. I és que, encara que se sigui malvat, no hi ha ningú que vulgui ser tingut com a tal. Per això volen posar el just a prova: Veurem si mor o no, si Déu surt a defensar-lo, a veure fins on és capaç d'aguantar les nostres escomeses, condemnem-lo a una mort vergonyosa: *segons diu ell, Déu ja el protegirà* (vv. 17-20). L'actitud dels impius de tots els temps no sols és injusta, sinó que també és blasfema. En el just intenten perseguir i aconseguir Déu. Per això l'autor replica: *Així pensen ells, però van errats; la pròpia malícia els encega. No coneixen els designis secrets de Déu; no esperen la recompensa d'una vida santa; menyspreen el premi reservat a una conducta irreprotxable. Déu ha creat l'home perquè sigui incorruptible, l'ha fet imatge d'allò que és ell mateix* (vv. 21-23).

El «just» per antonomàsia

Tot i que no es tracta d'un text pròpiament messiànic, la tradició cristiana hi ha vist, en el just perseguit, una imatge de Jesús, el Just per antonomàsia, el gran denunciador i lluitador contra tota injustícia i opressió, tant interior com exterior del home, i també el triomfador definitiu del mal, l'alliberador veritable de la humanitat. És en aquest sentit que la litúrgia ens fa llegir avui aquesta perícopa com a preparació de la lectura evangèlica. Jesús, ens diu sant Marc, *instruïa els seus deixebles, dient-los: El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies* (9:31). El Just perseguit a mort pels impius. I si han perseguit Jesús, no és gens estrany que també sigui perseguit el cristià que es pren seriosament la seva vida de fe. *Tots els qui vulguin viure piadosament en Jesucrist, seran perseguits* (2Tm 3:12).

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

L'esperança en una comunitat mundial

Després de resar el *Parenostre* diem: «Assegura'ns davant les proves en aquesta vida, en la qual esperem la felicitat que tu promets i l'avinguda de Jesucrist el nostre Salvador».

L'actitud del cristià davant l'esperança és complexa i vàlida. No ens apropiem d'unes esperances terrestres, amb els ulls posats exclusivament en l'esperança eterna, però tampoc no ens lliurem a tot allò que és efímer oblidant l'eternitat.

No hem d'oblidar que el Creador ha confiat a l'home el dret i del deure de dominar la natura i de completar la Creació, però tampoc no oblidem que som únicament co-creadors, i que les nostres esperances tenen les seves arrels en la magnanimitat i en la generositat del Pare que ens ha volgut a la seva imatge i semblança i ens ha fet participar de la seva pròpia natura divina.

La nostra esperança no és ingènua i no té temença d'afrontar els obstacles. Té el valor de mirar-los de prop, intenta superar-los comptant amb la seva pròpia força sense oblidar que el Fill de Déu s'ha fet home i ha començat

ja el treball d'alliberament de l'home, i que a nosaltres ens correspon dur-lo a bon terme amb l'ajuda divina.

¿Seria excessiva audàcia, seria un somni irrealitzable, seria una vana esperança concebre «l'esperança en una comunitat mundial»?

Sí, és una audàcia, és un somni, però que, segons la decisió i el realisme amb què sabrem afrontar els obstacles del camí, podrà transformar-se d'esperança d'avui en realitat del demà.

Per emprendre un esforç eficaç en la marxa cap a una comunitat mundial, la primera victòria que s'ha d'aconseguir és la de cadascú en el seu «jo» íntim... El qui no fuig de l'egoisme, el qui no surt de si mateix, el qui pensa que tot gira al seu voltant —que en comptes de veure el que fa es miri-se, en comptes d'escoltar el que fa es escoltar-se, en comptes d'estimar el que fa estimar-se—, mai no contribuirà, de manera eficaç, a les primeres comunitats, que són assaigs indispensables per emprendre temptatives més audaces.

¿Qui ignora que malauradament és possible viure tota

una vida sota el mateix sostre, sense arribar a tenir una autèntica comunitat familiar? ¿Qui no té l'experiència de creatures molt ben dotades individualment, plenes de desigs i zel de viure en equip però que de fet mai no arriben a formar una comunitat? Són arxipièlags: illes properes però envoltades cada una d'egoisme per a tot arreu.

Declaracions magnífiques, fins i tot lleis reformadores de base, no serveixen per a res si predomina l'egoisme, sobretot entre els privilegiats que tenen els mitjans de fer inaplicables les declaracions més atrevides i les lleis més radicals escrites...

Quan sembli absurd esperar, quan sembli ridícul, cal recordar que en l'evolució creadora, l'home ha sorgit d'un pensament de l'amor del Pare, que ha costat la sang del Fill de Déu, i que és l'objecte permanent de l'acció santificadora de l'Esperit Sant.

■ Helder Camara

(Conferència pronunciada a Winnipeg el 13 de gener del 1970)